

**U C H W A Ł A Nr XXIV/215/08
RADY GMINY MIEJSCE PIASTOWE
z dnia 29 października 2008 r.**

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy
Miejsce Piastowe na lata 2008 – 2014.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art.17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728)

Rada Gminy Miejsce Piastowe
u c h w a ł a, co następuje:

§ 1

Przyjąć Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejsce Piastowe na lata 2008 – 2014, w brzmieniu jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr IX/75/07 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 25 lipca 2007 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejsce Piastowe na lata 2007 – 2012.

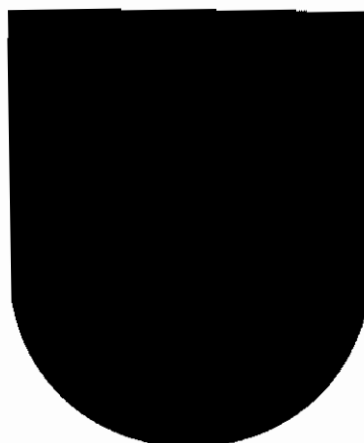
§ 3

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Wiktor Skwara

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MIEJSCE PIASTOWE NA LATA 2008-2014

PAŹDZIERNIK 2008 ROK

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Proces Planowania Strategicznego w Gminie Miejsce Piastowe	6
3. Strategiczne kierunki rozwoju gminy i regionu	13
4. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE MIEJSCE PIASTOWE	21
4.1. Położenie geograficzne.....	21
4.2. Sytuacja demograficzna	24
5. SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE	26
5.1. Świadczenia rodzinne.	33
5.2. Opieka nad dzieckiem i rodziną	34
5.3. Powody udzielania pomocy społecznej.....	37
6. IDENTYFIKACJA NAJISTOTNIEJSZYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	42
6.1. Bezrobocie	43
6.2. Niepełnosprawność. Długotrwała choroba.....	45
6.3. Bieda i ubóstwo.....	47
6.4. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.....	51
6.5. Problemy alkoholowe.....	52
6.6. Przemoc w rodzinie.....	56
6.7. Mapa występowania problemów społecznych na terenie gminy.....	59
7. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII MIESZKAŃCÓW GMINY	61
8. Analiza SWOT	80
9. Kapitał społeczny	86
10. KIERUNKI ROZWOJU GMINY	90
11. Harmonogram realizacji	106
12. Monitoring i wdrażanie strategii	125
13. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA STANU	127
Charakterystyka gospodarstw domowych, zasoby mieszkaniowe.....	127
Praktyki religijne	129
Działalność kulturalna	130
Zdrowie i opieka zdrowotna.....	134
Sport i rekreacja	135
Edukacja i placówki oświatowe.....	137
Inicjatywy służące rozwojowi rynku pracy i ograniczaniu bezrobocia	140
Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne	143
Współpraca z organizacjami pozarządowymi	145
14. Podsumowanie	151

1. WSTĘP

Obowiązek przygotowania przez samorzady lokalne strategii rozwiązywania problemów społecznych nakłada ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r, Nr 115, poz. 728). Art. 17 ust.1. pkt.1 ustawy mówi: „*do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka*”.

Posiadanie strategii „społecznej” powinno być jednak nie tylko wypełnieniem wymogu formalnego, w głównej mierze dokument ten winien spełniać rolę „drogowskazu” w procesie pozyskiwania przez samorząd lokalny funduszy zewnętrznych na politykę społeczną. Opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych pozwala skoordynować i skoncentrować działania różnych instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie wokół głównych kierunków działań i głównych potrzeb w tej sferze. Dlatego diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz wynikający z realnych potrzeb długofalowy plan działania jest niezbędnym warunkiem efektywnej realizacji polityki społecznej na terenie gminy. Działania te powinny być adekwatne do problemów tych grup mieszkańców gminy, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie i zawodowo lub zagrożonych marginalizacją. Dlatego podstawowe znaczenie ma przeprowadzenie trafnej diagnozy społecznej przy opracowywaniu lokalnych strategicznych dokumentów z zakresu integracji społecznej, przede wszystkim gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia ta nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez instytucje pomocy społecznej gminy (GOPS), ale proponuje cele i zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej oraz wszystkich podmiotów działających na polu polityki społecznej w gminie. Współpraca wielu partnerów na etapie planowania strategicznego, a później wdrażania strategii społecznej, zapewni sukces w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnych. Dlatego nacisk przy opracowaniu niniejszego dokumentu położono na możliwie najszersze jego skonsultowanie przez przedstawicieli społeczności gminy. Udało się to osiągnąć poprzez wykorzystanie partycypacyjnej metody opracowania strategii, zalecanej przez MPiPS.

Gminna „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejsce Piastowe na lata 2008-2014” powstała w okresie marzec – czerwiec 2008 roku.

Dokument niniejszy składa się z następujących elementów:

1. Opisu planowania strategicznego na terenie gminy oraz zastosowanej metodologii pracy nad dokumentem;
2. Analizy kierunków rozwoju gminy w zakresie integracji społecznej, określonych w innych dokumentach strategicznych (lokalnych i regionalnych);
3. Ogólnej charakterystyki Gminy Miejsce Piastowe, zwanej w dalszej części Gminą;
4. Diagnozy aktualnego stanu zagadnień społecznych w Gminie Miejsce Piastowe, opartej na analizie materiałów sprawozdawczych GOPS, analizie materiałów przygotowanych przez inne jednostki organizacyjne Gminy (m.in. Ośrodka Administracji Szkolnej (OAS), samorządowe placówki oświatowe, instytucje kultury – Gminny Ośrodek Kultury i biblioteki), poszczególne Komisje Rady Gminy Miejsce Piastowe (np. sprawozdania z realizacji gminnego programu profilaktyki i zapobiegania problemom alkoholowym), inne instytucje – Policję, służbę zdrowia organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy oraz szczegółowej diagnozy stanu i zasobów Gminy w zakresie spraw społecznych;
5. Analizy badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców poszczególnych sołectw Gminy Miejsce Piastowe, dotyczących najistotniejszych lokalnych problemów społecznych;
6. Analizy strategicznej SWOT gminy (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń);
7. Określenia kapitału społecznego gminy w zakresie integracji społecznej;
8. Określenia misji i wizji oraz celu strategicznego ogólnego i celów szczegółowych (operacyjnych);
9. Harmonogramu realizacji poszczególnych działań;
10. Określenia zasad monitoringu i ewaluacji wdrożenia oraz aktualizacji strategii;
11. Propozycji źródeł finansowania ważnych zadań określonych w strategii.

Istotny wpływ na treść niniejszego dokumentu ma także realizacja przez Gminę Miejsce Piastowe projektów współfinansowanych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (m.in. w ramach Działania 9.5., Działania 9.1.). Partnerstwo i budowanie lokalnych koalicji było istotnym czynnikiem brany pod uwagę przy ocenie tych wniosków i ich pozytywnej wysokiej oceny. Doświadczenia krajów „starej” UE, ale także i w Polsce dowodzą, że lokalne partnerstwa społeczne są najbardziej efektywnym sposobem na rozwiązywanie problemów społecznych. Skuteczne i efektywne partnerstwo lokalne charakteryzuje się:

- istnieniem formalnej struktury organizacyjnej dla tworzenia programów i ich wdrażania,
- zaangażowaniem do koalicji możliwie wielu, różnych partnerów, najlepiej reprezentujących trzy główne sektory – samorząd, organizacje pozarządowe i biznes,
- wielowymiarowym planem działania,
- sformułowaniem wspólnych celów takich jak walka z bezrobociem, biedą i społecznym wykluczeniem oraz promowaniem społecznej spójności i włączenia społecznego¹.

Okres realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miejsce Piastowe przyjęto na lata 2008-2014. Ułatwi to władzom samorządowym realizację zadań w ramach nowego okresu programowania i rozliczania funduszy strukturalnych.

Dokument został opracowany przez Zespół Roboczy, w skład którego weszli: Wójt Gminy, radni i sołtysi, Kierownik i pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, dyrektorzy samorządowych szkół z terenu gminy (m.in. Szkół Podstawowych w Targowiskach, Wrocance, Łęzanach, Rogach, Miejscu Piastowym), przedstawiciele GOK i Gminnej Biblioteki Publicznej, Ośrodek Administracji Szkolnej, przedstawiciel Policji oraz przedstawiciele stowarzyszeń m.in. Stowarzyszenia „Przyjazna Szkoła”, Kół Gospodyń Wiejskich w Rogach, Łęzanach, Wrocance. Ze strony Gminy prace w Zespole Roboczym koordynowała Pani Lucyna Baran – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym.

Stały skład Zespołu Roboczego do opracowania strategii w Gminie Miejsce Piastowe:

Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja
Stanisława Gawlik	z-ca Wójta Gminy Miejsce Piastowe
Lucyna Baran	Kierownik GOPS w Miejscu Piastowym
Anna Hreczka	Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Miejscu Piastowym
Małgorzata Staniszk Krupa	Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych w Miejscu Piastowym
Krystyna Malinowska	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Targowiskach
Małgorzata Baran	Dyrektor Szkoły Podstawowej we Wrocance
Teresa Zamorska	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Łęzanach
Wiesław Habrat	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Rogach
Teresa Sirko	Sołtys wsi Głowinka
Adam Frydrych	Sołtys wsi Zalesie

¹ Podręcznik realizacji Programu Integracji Społecznej, MPiPS, PPWOW, Warszawa, styczeń 2008

Zbigniew Robótka	Sołtys wsi Łężany
Maria Glazer	Prezes Stowarzyszenia „Przyjazna Szkoła w Rogach”
Zofia Wdowiarz	Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Rogach
Małgorzata Ziemiańska	Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Łęzanach
Krystyna Wyżkiewicz	Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Rogach

Powyższy podstawowy stały skład Zespołu Roboczego był uzupełniany przez inne osoby – radnych, przedstawicieli Urzędu Gminy lub innych instytucji, zależnie od potrzeb i tematyki określonego warsztatu partycypacyjnego.

Za organizację prac nad dokumentem, moderowanie warsztatów partycypacyjnych, służących szerokim konsultacjom społecznym, przeprowadzenie badań ankietowych oraz merytoryczną zawartość dokumentu odpowiedzialni byli pracownicy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej – Rzeszowskiego Ośrodka Samorządu Terytorialnego:

- Piotr Buczek – socjolog, moderator konsultacji społecznych, osoba do kontaktu z Gminą,
- Katarzyna Jedziniak - konsultant projektów z zakresu integracji społecznej,

W opracowaniu niniejszej strategii aktywny udział wzięli Wójt Gminy Miejsce Piastowe, Sekretarz Gminy, Przewodniczący Rady Gminy oraz radni, sołtysi, Kierownik i pracownicy GOPS, pracownicy Urzędu Gminy, dyrektorzy szkół samorządowych, przedstawiciele instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz wszyscy mieszkańcy Gminy Miejsce Piastowe, uczestniczący w warsztatach partycypacyjnych oraz badaniach socjologicznych.

2. PROCES PLANOWANIA STRATEGICZNEGO W GMINIE MIEJSCE PIASTOWE.

Opracowanie strategii wymagało aktywnego udziału przedstawicieli społeczności lokalnej, nie tylko na etapie skonsultowania gotowego dokumentu, ale na każdym z etapów jego powstawania. W procesie strategicznym wykorzystano metodologię opartą na partnersko - eksperckim modelu, wypracowanym przez MPIPS w ramach Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich (Program Integracji Społecznej)². Jej podstawową cechą jest opracowanie dokumentu w ramach warsztatów partycypacyjnych z udziałem możliwie wielu grup społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych. Uwzględniała ona z jednej strony doświadczenia moderatorów w opracowaniu strategii społecznych, z drugiej strony uwzględniała wiedzę i opinie mieszkańców gminy. W przypadku warsztatów planistycznych

² Podręcznik warsztatów partycypacyjnego modelu budowania strategii RPS, PPWOW, Warszawa luty 2008

moderatorzy byli zobowiązani do prezentowania (ale nie sugerowania) możliwych propozycji i szczegółowych zapisów, które były na bieżąco konsultowane z uczestnikami spotkań. W związku z tym opracowano dokument poprawny metodologicznie i jednocześnie odpowiadający rzeczywistym potrzebom i aspiracjom społeczności lokalnej.

Proces planowania strategicznego i diagnoza sytuacji zostały zrealizowane w okresie od marca do lipca 2008 roku. Celem tych działań było:

- prezentacja tematyki i ustalenie harmonogramu warsztatów partycypacyjnych oraz zakresu potrzeb niezbędnych do opracowania analizy społecznej w Gminie (określenie osób/instytucji/referatów, które będą odpowiadały za zgromadzenia aktualnych danych i informacji);
- ustalenie składu Zespołu Roboczego;
- zebranie danych statystycznych i informacji niezbędnych do opracowania charakterystyki gminy;
- opracowanie analizy SWOT Gminy Miejsce Piastowe;
- określenie misji i wizji polityki społecznej w Gminie;
- sprecyzowanie celów strategicznych i operacyjnych oraz działań, służących osiągnięciu celów strategicznych.

Uspołecznienie planowania strategicznego jest istotnym wymogiem Unii Europejskiej. W praktyce wymaga zastosowania w procesie planowania co najmniej dwóch z czterech poniższych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- programowanie – obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi – także na poziomie gmin i powiatów,
- subsydiarność – jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na mocy stosownych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- partnerstwo – statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej.
- koncentracja – wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne. W poniższej strategii zostały uwzględnione powyższe cztery zasady.

W Gminie Miejsce Piastowe w ramach konsultacji społecznych przeprowadzono pięć warsztatów partycypacyjnych:

- I warsztat w dniu 4 marca 2008 roku. Celem tego warsztatu było **zdiagnozowanie sytuacji społecznej w Gminie**. Przedstawiono dotychczasowe działania, przedsięwzięcia, podejmowane projekty oraz najlepsze praktyki w lokalnym środowisku. Swoje opinie prezentowały instytucje i organizacje działające w zakresie integracji społecznej na terenie Gminy;

- II warsztat w dniu 26 marca br. dotyczył **analizy problemów społecznych w Gminie**. Celem było określenie problemów społecznych, określenie potrzeb społecznych oraz możliwości ich zaspokajania, określenie zasobów społecznych umożliwiających rozwiązywanie tych problemów, w tym ocena współpracy pomiędzy podmiotami działającymi w zakresie integracji społecznej. Ważnym elementem tego warsztatu było spisanie i skategoryzowanie problemów lokalnych oraz uporządkowanie ich wedle stopnia ważności;

- III warsztat w dniu 7 kwietnia br. służył **opracowywaniu analizy SWOT**. Eksperti FRDL wraz z przedstawicielami różnych środowisk Gminy opracowali analizę zasobów wewnętrznych Gminy (silne i słabe strony polityki społecznej) oraz analizę otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla dalszego rozwoju polityki społecznej w gminie Miejsce Piastowe. W otoczeniu zewnętrznym zidentyfikowano i uszczegółowiono czynniki ekonomiczne, społeczne, technologiczne, ekologiczne i prawne, rozumiane jako szanse, a z drugiej strony jako zagrożenia;

- IV i V warsztaty strategiczne w dniach 29 kwietnia i 6 maja br. dotyczyły **określenia misji, wizji, celów strategicznych oraz celów operacyjnych**. Ustalenie misji, wizji, priorytetów strategicznych i celów szczegółowych zostało przeprowadzone na podstawie analizy SWOT oraz wyników badań ankietowych. Kluczowym elementem każdej strategii jest sformułowanie misji, czyli naczelných celów, wokół których powinny koncentrować się działania różnych lokalnych instytucji, środowisk i organizacji społecznych. Członkowie Zespołu Roboczego zaproponowali swoje propozycje misji, które stały się podstawą dla jej końcowej wersji, oddającej aspiracje mieszkańców i służącej długofalowemu rozwojowi społecznemu Gminy.

Kolejny etap pracy warsztatowej z Zespołem Roboczym dotyczył wyboru celów strategicznych, a następnie doprecyzowania celów operacyjnych dla zidentyfikowanych obszarów priorytetowych polityki społecznej. Warsztaty z członkami Zespołu Roboczego prowadzono metodą moderowanej dyskusji, pozwalającej uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować, a następnie analizować i proponować możliwe rozwiązania. Ten sposób pracy

traktuje uczestników spotkań jako ekspertów posiadających znaczące doświadczenie, a rolą konsultantów jest prowadzenie procesu budowy strategii oraz proponowanie narzędzi i podawanie przykładów rozwiązań sprawdzonych w innych samorządach.

Aby osiągnąć możliwie wysoki stopień uspołecznienia, wersje roboczą strategii udostępniono do szerokiej konsultacji społecznej. Oprócz tego, że w warsztatach partycypacyjnych brała udział szeroka reprezentacja społeczności lokalnej, projekt "Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Miejsce Piastowe na lata 2008-2014" przed uchwaleniem go przez Radę Gminy trafił do radnych, sołtysów, dyrektorów szkół i nauczycieli szkół i placówek oświatowych, pracowników instytucji kultury, służby zdrowia oraz lokalnych organizacji pozarządowych. Projekt strategii został także udostępniony do wglądu w siedzibie GOPS. Przedstawiciele społeczności zostali zaproszeni do lektury niniejszego dokumentu i przesyłania ewentualnych uwag do GOPS-u.

W celu zwiększenia poziomu partycypacji w procesie planowania strategicznego na terenie Gminy w marcu i kwietniu br. przeprowadzone zostały badanie ankietowe. Sondaż oparty o zestandaryzowany kwestionariusz, służył przede wszystkim zidentyfikowaniu istotnych problemów społecznych mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe. Socjolog opracował ankietę, którą wypełnili respondenci ze wszystkich sołectw Gminy. Zastosowano metodę kwotowo-losowego doboru respondentów. Ankieterom uświadomiono wagę udziału w sondażu odpowiednio dobranych, ze względu na reprezentatywność próby, grup mieszkańców. Szczególnie zadbano o reprezentowanie w badaniu mieszkańców poszczególnych sołectw, osób zagrożonych marginalizacją (podopiecznych pomocy społecznej), różnych grup wiekowych i zawodowych o różnym statusie materialnym.

W wyniku podjętej pracy ankietarskiej pozyskano 192 kwestionariusze ankiet. Opis wyników badań został umieszczony w Rozdziale „Problemy społeczne w opinii mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe zdiagnozowane na podstawie analizy badań ankietowych” niniejszego dokumentu.

Prezentacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych odbyła się podczas posiedzenia Rady Gminy w dniu 29 października 2008 roku, podczas której nastąpiło także przyjęcie strategii uchwałą Rady Gminy Miejsce Piastowe.

Monitoring i ewaluacja.

Ostateczna wersja Strategii jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, który na najbliższych siedem lat określa płaszczyznę współpracy i aktywności na rzecz rozwiązywania

ważnych lokalnych problemów społecznych oraz rozwoju społecznego. Proces jej wdrożenia dotyczy trzech poziomów:

1. Organizacyjnego – zarządzanie strategią,
2. Merytorycznego – ocena i przegląd zapisów strategii,
3. Społecznego – promocja i pozyskiwanie partnerów.

Ponieważ jest to dokument długofalowy, a jednocześnie dotyczący sfery społecznej, w której mogą zachodzić dynamiczne zmiany, strategia może wymagać aktualizacji. Sposoby dokonywania aktualizacji dokumentu zostały opisane w ostatnim rozdziale „Procedury aktualizacji strategii” niniejszego opracowania.

Modyfikacje i ewentualne aktualizacje dokumentu powinny być dokonywane na podstawie monitoringu i ewaluacji. Monitoring jest rozumiany jako proces systematycznego zbierania informacji, służący ocenie postępów w osiąganiu zakładanych rezultatów. Przyjmuje się, że dobrze prowadzony monitoring zapewnia aktywny udział beneficjentów monitorowanych działań. Celem monitoringu jest:

1. Uzyskanie informacji niezbędnych do oceny postępów w realizacji strategii;
2. Usprawnienie systemu zarządzania i podejmowania decyzji o koniecznych zmianach;
3. Doskonalenie sposobu diagnozowania lokalnych potrzeb oraz projektowania i świadczenia wybranych usług społecznych;
4. Zapewnienie lokalnym społecznościom, w tym odbiorcom oferowanych usług, wpływu na sposób realizacji programu.

Monitoringiem objęte zostaną różne obszary i poziomy realizacji strategii np.:

1. Monitoring kontekstu (aktualnego obrazu potrzeb społecznych na tle ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie/regionie) – analizy takie powinny prowadzić jednostki organizacyjne Gminy, przede wszystkim GOPS, ale także OAS, GOK, GBP, placówki oświatowe. Zbiornicze zestawienia danych można pozyskiwać również z instytucji szczebla powiatowego (PUP, PCPR), czy wojewódzkiego (np. ROPS, PUW, WUP, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Statystyczny);
2. Monitoring finansowy, dotyczący bieżącej analizy wydatków przeznaczanych na zadania, objęte strategią, w tym ze środków własnych Gminy oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Ponieważ Gmina ma duże sukcesy w pozyskiwaniu dotacji na projekty ze sfery integracji społecznej (głównie z PO KL), środki zewnętrzne mają i mogą mieć w dalszym ciągu znaczący wpływ na rozwiązywanie problemów lokalnych;

3. **Monitoring wskaźników, produktów (wyników działań), rezultatów (korzyści/zmian, których doświadczyli beneficjenci ostateczni, grupy docelowe) oraz oddziaływania, realizowany na podstawie analizy danych sprawozdawczych oraz informacji uzyskanych na podstawie badań socjologicznych: technik ilościowych – badań ankietowych oraz jakościowych np. zogniskowanych wywiadów grupowych FGI, pogłębionych wywiadów indywidualnych IDI;**

4. **Monitoring wykonania - czy wykonano to co zaplanowano w przewidzianym czasie, przy wykorzystaniu zaplanowanych zasobów.**

Metody gromadzenia danych będą obejmować m.in. analizę dokumentów, wizyty terenowe, badanie użytkowników/beneficjentów, panele ekspertów, wywiady z kluczowymi reprezentantami instytucji i organizacji integracji społecznej, metody uczestniczące: spotkania warsztatowe, wywiady zogniskowanej dyskusji itp., dokumentowanie i przetwarzanie danych w systemie informatycznym.

Za wymierne wskaźniki efektywności realizacji strategii można uznać między innymi:

1. ilość zlikwidowanych barier architektonicznych,
2. ilość oddanych do użytku mieszkań socjalnych,
3. ilości wyremontowanych, zmodernizowanych obiektów infrastruktury komunalnej, służących instytucjom, organizacjom działającym w sferze integracji społecznej,
4. ilość kursów, szkoleń, staży itp. służących aktywizacji bezrobotnych,
5. ilość stworzonych miejsc pracy, w tym także dla osób niepełnosprawnych,
6. liczbę dzieci, objętych edukacją przedszkolną,
7. liczbę dzieci i młodzieży, którym udzielono specjalistycznej pomocy w zakresie diagnozowania i eliminowania deficytów rozwojowych,
8. ilość zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych i liczbę uczniów korzystających z tej oferty,
9. liczbę rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, którym udzielono specjalistycznej pomocy w tym zakresie,
10. liczbę osób objętych różnymi formami profilaktyki uzależnień,
11. liczbę osób uzależnionych, którym udzielono wsparcia i pomocy terapeutycznej,
12. liczbę zorganizowanych przedsięwzięć, głównie dla dzieci i młodzieży, mających na celu rozwój zainteresowań oraz promocję zdrowego stylu życia.

Ewaluacja strategii ma charakter okresowy oraz końcowy. Ewaluacja okresowa polega na ocenie, czy realizowane działania są zgodne z zaplanowanymi czy prowadzą do oczekiwanych rezultatów i czy nie są konieczne jakies zmiany. Wyniki monitoringu posłużą przede wszystkim

do korygowania lub modyfikowania realizowanych działań. Celem głównym ewaluacji końcowej jest określenie wartości strategii w odniesieniu do wybranych kryteriów. Jako kryteria oceny przyjmuje się: skuteczność, efektywność, odpowiedniość, użyteczność oraz kryterium zapewniania partycypacji społecznej.

Podmiotami skutecznego zarządzania strategią będą przede wszystkim:

1. Wójt i Rada Gminy Miejsce Piastowe;
2. Koordynator Strategii – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
3. Zespół Zarządzający;
4. Koordynatorzy realizacji celów i Zespoły Zadaniowe.

Odpowiedzialnym za koordynację całości realizacji Strategii jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym. W skład Zespołu Koordynującego wejdą członkowie Zespołu Roboczego, jako grupa „ekspercka” pracująca nad dokumentem.

Uczestnicy prac, w ramach Zespołu Roboczego, będą naturalnymi rzecznikami strategii w fazie jej wdrażania. Ułatwi to argumentowanie i przekonywanie do przyjętych w planie rozwiązań. Naturalne jest także to, że współautorzy strategii będą mieli większą motywację do wdrażania wyników własnej pracy w praktyce.

Celowy jest także wybór Koordynatorów poszczególnych celów strategicznych. Koordynatorzy pod kątem realizacji celów, wybiorą Zespoły Zadaniowe, złożone z przedstawicieli partnerów zajmujących się różnymi aspektami danego konkretnego działania.

Wdrażanie Strategii powinno rozpocząć się od spotkania Koordynatora Realizacji Strategii z członkami poszczególnych Zespołów Zadaniowych oraz Koordynatorami celów operacyjnych, na którym zostaną wybrane najważniejsze działania do realizacji w 2008 roku. Spotkanie takie powinno odbyć się nie później niż miesiąc od przyjęcia strategii uchwałą Rady Gminy. Kryteria priorytetyzacji działań powinny być jasno i precyzyjnie określone przez uczestników spotkania. Przykładowe kryteria wyboru zadań, które można uznać za priorytetowe to:

- **pilność** – określa znaczenie zadania pod względem kryterium czasu np. czy konkretne działanie wynika z konieczności dostosowania do aktualnego obowiązku prawnego, czy jest odpowiedzią na palący problem społeczny itp.,
- **ważność** – czy zadanie służy rozwiązywaniu najistotniejszych problemów lokalnych lub przyczyni się do ich złagodzenia,

- **długotrwałość rezultatów** – czy wdrożone działania przyniosą trwałe zmiany na lepsze, na jak długo realizacja zadania przyniesie pożytek dla społeczności lokalnej,
- **oddziaływanie** - określa oddziaływanie na inne, niż bezpośredni adresaci środowiska,
- **powszeczność** – jak duża grupa mieszkańców skorzysta na realizacji działania
- **akceptacja społeczna** - czy realizacja zadania uzyska poparcie społeczności lokalnej, czy możliwa będzie szeroka współpraca międzysektorowa przy jego realizacji,
- **przygotowanie do realizacji** – jak długiego okresu przygotowawczego wymaga działanie,
- **dostępność funduszy na realizację** – określa wagę działania w kontekście aktualnie dostępnych zewnętrznych źródeł jego współfinansowania np. ogłoszeń konkursów w ramach poszczególnych priorytetów PO KL.

Wybór zadań do realizacji w określonym okresie zostanie przeprowadzony na postawie rangowania (przypisania określonych wartości liczbowych) w kontekście powyższych kryteriów i będzie odzwierciedlał bieżącą wiedzę oceniających na temat pilności, ważności, szans powodzenia danego zadania, jego efektów itp. Taki proces planistyczny umożliwi realizację programów/projektów/planów operacyjnych. Programy można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od charakteru danego projektu.

Projekty i programy powinny być przyjmowane na podstawie uchwał Rady Gminy. Projekty i programy realizowane w ramach strategii powinny być zgodne z przyjętymi w niniejszym dokumencie kierunkami działań.

System monitoringu, ewaluacji oraz zarządzania realizacją strategii został opisany w Rozdziale „Zarządzanie realizacją strategii w Gminie” niniejszego dokumentu.

3. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY I REGIONU.

Cele i kierunki określone w lokalnych, powiatowych i wojewódzkich oraz ogólnokrajowych dokumentach strategicznych znalazły odzwierciedlenie w niniejszej strategii. Zespół tworzący strategię zapoznał się wnikliwie z kierunkami rozwoju Gminy, powiatu krośnieńskiego i województwa podkarpackiego oraz kraju. Biorąc pod uwagę wyniki tej analizy można stwierdzić, że strategia niniejsza posiada ścisłą korelację z następującymi lokalnymi dokumentami planistycznymi oraz regionalnymi i krajowymi dokumentami strategicznymi:

1. „*Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Miejsce Piastowe*”, przyjętym uchwałą Nr XX/141/04 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 30 września 2004 roku.

W rozdziale III. „Zadania polegające na poprawie sytuacji na obszarze Gminy Miejsce Piastowe” niniejszego dokumentu określono pięć celów strategicznych, zapewniających mieszkańcom gminy wysoki standard życia w ważnych dziedzinach życia. Są to następujące cele:

1. Rozwijanie infrastruktury technicznej, w szczególności poprzez:

- stworzenie pełnej i sprawnie działającej sieci wodociągowej oraz stała modernizacja istniejących sieci - kanalizacyjnej, gazowej i energetycznej,
- zapewnienie dobrego stanu technicznego dróg gminnych i mostów dostosowanego do natężenia ruchu oraz współpraca w zakresie poprawy stanu pozostałych dróg,
- zapewnienie dobrego stanu technicznego budynków użyteczności publicznej,
- zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców dzięki wybudowaniu ciągów pieszo - rowerowych oraz uzupełnianie i rozbudowywanie oświetlenia ulicznego,

2. Stwarzanie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej i usług, w szczególności poprzez:

- kształtowanie w społeczności lokalnej aktywnej, przedsiębiorczej postawy,
- rozwój otoczenia okołobiznesowego,
- współpracę z Urzędami Pracy i innymi instytucjami rynku pracy,
- należyte zorganizowanie rynku handlu i usług.

3. Poprawa jakości środowiska naturalnego, w szczególności poprzez:

- stworzenie skutecznego i przyjaznego środowisku systemu zagospodarowania odpadów stałych,
- poprawę czystości wód,
- zmniejszanie stopnia zanieczyszczenia powietrza,
- zwiększenie lesistości gminy,
- dbanie o ład przestrzenny gminy i jej funkcjonalność dla mieszkańców.

4. Pielęgnacja kultury i dziedzictwa historycznego oraz rozwój sportu i rekreacji poprzez:

zachowanie stanu dziedzictwa kulturalnego oraz jego promocja w skali ponadlokalnej, stworzenie kompleksu sportowo - rekreacyjnego oraz tworzenie nowych i rozbudowa starych obiektów sportowych i rekreacyjnych we wszystkich miejscowościach gminy, podjęcie działań na rzecz podniesienia świadomości kulturalnej mieszkańców.

5. Ochrona zdrowia, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i socjalnego, edukacja i oświata, w szczególności poprzez:

- rozwój funkcji edukacyjno - oświatowej, w tym modernizacja szkół i przedszkoli,
- doposażenie ośrodków zdrowia w nowoczesny i niezbędny sprzęt,
- propagowanie zdrowego stylu życia - powszechna edukacja,
- stworzenie skutecznego systemu pomocy społecznej dla mieszkańców Gminy.

Większość z tych priorytetów, w szczególności w zakresie ochrony zdrowia, zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i socjalnego, edukacji, oświaty zostały uwzględnione w niniejszej strategii społecznej i doprecyzowane w konkretne działania.

2. „Planem Rozwoju Miejscowości Widacz”, przyjętym uchwałą Nr IX/68/07 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 25 lipca 2007 roku.

Plan niniejszy obejmuje następujące zadania:

- adaptacja i remont domu ludowego w Widaczu - celem będzie zaspokojenie rosnących potrzeb kulturalnych mieszkańców,
- dokończenie budowy kortu tenisowego, wytyczenie ścieżek rowerowo spacerowych na terenie Widacza,
- poprawa stanu dróg gminnych w Widaczu,
- budowa sieci wodociągowej w Widaczu,
- organizacja cyklicznych imprez promocyjnych i integracyjnych np. „Dni Widacza”,
- montaż tablic promocyjno-reklamowych na terenie miejscowości.

3. „Planem Odnowy Miejscowości Wrocanka” – zatwierdzonym uchwałą Nr XVII/177/08 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 10 maja 2008 roku.

Plan niniejszy obejmuje następujące zadania:

- remont domu ludowego,
- budowę wodociągu – II etap,
- uzupełnienie infrastruktury stadionu sportowego,
- modernizacja ciągu komunikacyjnego, budowa chodników,
- budowa/ remont remizy OSP,
- budowa ośrodka zdrowia z parkingiem,
- renowacja miejscowych obiektów zabytkowych,
- budowa i utworzenie przedszkola wraz z placem zabaw dla dzieci,
- uporządkowanie i zagospodarowanie terenów przybrzeżnych Jasiołki,
- organizacja cyklicznych imprez kulturalnych, sportowych i rozrywkowych.

Na poziomie powiatu niniejszy dokument jest zgodny z:

4. „**Strategią Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego**”. Prace nad tym dokumentem przebiegały od listopada 2000 roku do końca kwietnia 2002 roku. Określono w nim następujące główne pola strategiczne, wokół których będzie się koncentrowała aktywna działalność samorządu powiatowego:

- aktywizacja gospodarcza terenów powiatu,
- problemy bezrobocia,
- rozwój turystyki i lecznictwa sanatoryjnego,
- rozwój infrastruktury technicznej i drogowej,
- program ekorozwoju środowiska przyrodniczego,
- podnoszenie poziomu wykształcenia i przekwalifikowanie dorosłych,
- rozwój i racjonalizacja opieki zdrowotnej i pomocy społecznej,
- poprawa bezpieczeństwa publicznego.

Przedstawione problemy w polach strategicznych określono w ramach trzech obszarów głównych:

- gospodarka,
- środowisko przyrodnicze,
- infrastruktura społeczna.

Podstawowe problemy, które określono w „sferze społecznej” w strategii powiatowej to:

- nie w pełni efektywny system edukacji w powiecie,
- problemy bezpieczeństwa publicznego,
- niezadowolający stan służby zdrowia i opieki społecznej,
- brak zadowalającej oferty kulturalnej.

W celu rozwiązania tych problemów określono następujące kierunki strategiczne:

1. Efektywny system edukacji podnoszenie poziomu wykształcenia i przekwalifikowanie dorosłych,
2. Utrzymanie i poprawa bezpieczeństwa publicznego,
3. Rozwój i racjonalizacja opieki zdrowotnej i pomocy społecznej,
4. Zadowolająca oferta kulturalna, duża aktywność społeczna i obywatelska.

W ramach celu 3. „Rozwój pomocy społecznej” przewidziano następujące zadania szczegółowe:

- a) zapewnienie bezdomnym miejsc w schroniskach,

- b) zapewnienie miejsc potrzebującym w domach opieki społecznej – poprawa warunków bytowych podopiecznym,
- c) tworzenie brakujących ośrodków opiekuńczych dla zapewniania opieki potrzebującym o różnym charakterze schorzeń – współpraca międzypowiatowa,
- d) pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych, tworzenie sieci ośrodków porad i interwencji,
- e) tworzenie miejsc dziennego pobytu i ośrodków terapii zajęciowej dla wymagających opieki,
- f) wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi, program rehabilitacji i terapii dla osób upośledzonych i ze schorzeniami psychicznymi, pomoc dzieciom specjalnej troski w realizowaniu obowiązku szkolnego w bliskości z rodziną, ograniczanie i eliminacja barier architektonicznych, wspieranie inicjatyw sprzyjających integracji.

W uogólnieniu rozwój i racjonalizację opieki zdrowotnej i pomocy społecznej można przyjąć w zapisie:

- a. pomoc rodzinom w trudnej sytuacji,
- b. tworzenie brakujących ośrodków rehabilitacyjnych, które zapewnią opiekę potrzebującym o różnym charakterze schorzeń,
- c. wspieranie działań, które czynią ludzi zdrowymi i szczęśliwymi.

5. „*Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Krośnieńskiego na lata 2004 - 2013*”, przyjętym Uchwałą Rady Powiatu Krośnieńskiego z dnia 10 listopada 2004 roku. W dokumencie tym określono Cel strategiczny IV: „Zapewnienie mieszkańcom powiatu dostępu do wysokiej jakości opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz polityki prorodzinnej” i sprecyzowano następujące cele operacyjne:

1. Poprawa jakości usług medycznych, czemu służyć mają takie zadania jak:
 - zakup unitów stomatologicznych z radiowizjografią,
 - zakup rentgenów stomatologicznych,
 - zakup karetek w ramach Powiatowego Centrum Powiadamiania Ratunkowego.
2. Poprawa stanu i rozbudowa infrastruktury technicznej ochrony zdrowia i opieki społecznej z zadaniami:
 - budowa Domu Spokojnej Starości w Korczynie,
 - adaptacja dźwigów osobowych dla potrzeb osób niepełnosprawnych,

- utworzenie sieci poradni rodzinnych (wyjazdowych) i świetlic socjoterapeutycznych w 9 gminach powiatu,
- szkolenie pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i kadr Ośrodków Pomocy Społecznej,
- utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej;

3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom i przyjezdnym, z następującymi zadaniami:

- poprawa wyposażenia jednostek ratowniczo-gaśniczych w sprzęt niezbędny do ratownictwa drogowego i ekologicznego przy głównych szlakach komunikacyjnych,
- powstanie zintegrowanego systemu łączności radiowej na terenie powiatu.

Na poziomie wojewódzkim strategia jest spójna z:

6. „*Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2020*”, przyjętą 20 października 2006 r. przez Sejmik Województwa Podkarpackiego. W Obszarze Strategicznym „Zabezpieczenie społeczne” zapisano: „zidentyfikowane w strategii działania kierunkowe w tym obszarze powinny być realizowane m. in. poprzez rozbudowę i modernizację niezbędnej infrastruktury oraz rozwój zawodowy kadr pomocy społecznej. Wymaga to prowadzenia kompleksowych działań skierowanych głównie do osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Efektem tych działań powinno być przede wszystkim ograniczenie sfery skrajnego ubóstwa.

W tym celu niezbędne jest tworzenie właściwych warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dziećmi”. Strategia niniejsza jest spójna z wieloma zapisami zawartymi w Obszarze 7. Kapitał społeczny oraz określonych dla niego celów strategicznych:

Wszechstronny rozwój kapitału społecznego, umożliwiający pełne wykorzystanie potencjału i możliwości rozwoju osobistego mieszkańców regionu.

Priorytet 1: Poprawa jakości systemu edukacji jako warunek pogłębiania wiedzy i wzrostu kompetencji.

Priorytet 2: Wzmocnienie jakościowego rozwoju zasobów pracy regionu.

Priorytet 3: Rozwój kultury.

Priorytet 4: Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Podobnie jest w przypadku Obszaru 10. Zabezpieczenie społeczne i jego celach strategicznych: Integracja działań w zakresie pomocy społecznej.

Priorytet 1: Wspieranie działań na rzecz osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem.

Priorytet 2: Tworzenie warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dziećmi.

Priorytet 3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury pomocy społecznej oraz rozwój zawodowy kadr pomocy społecznej.

Priorytet 4: Propagowanie i rozwijanie obywatelskiego uczestnictwa w zaspokajaniu potrzeb.

Ponadto na szczeblu krajowym strategia jest zgodna z:

7. Narodową Strategią Spójności na lata 2007 – 2015 i jej celami horyzontalnymi:

- celem 1: Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
 - celem 2: Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,
 - celem 3: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej,
 - celem 4: Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej i rozwój sektora usług,
 - celem 5: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
 - celem 6: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich;
 - założeniami Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, którego finansowanie odbywa się ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w zakresie przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego, promowania aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka, aktywnej polityki rynku pracy i wyrównywania szans kobiet na rynku pracy,
 - działaniami przewidzianymi do realizacji w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w zakresie rozwoju umiejętności powiązanego z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie,
- Na płaszczyźnie ogólnokrajowej Strategia pozostaje także w zgodności z:
- Strategią Polityki Społecznej na lata 2007-2013;
 - Strategią Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007 – 2013;
 - Strategią rozwoju edukacji na lata 2007 – 2013;
 - Strategią Państwa dla Młodzieży na lata 2003 – 2012;
 - Narodową Strategią Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2013;
 - Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2015 zgodnie z projektem z końca stycznia 2006 r.;

- Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.);
 - Krajowym Planem Działań na Rzecz Integracji Społecznej na lata 2004-2006, przyjętym przez Radę Ministrów 21 września 2004 r.;
 - Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007 – 2013.;
 - Poakcesyjnym Programem Wsparcia Obszarów Wiejskich;
 - Programem Operacyjnym Rozwoju Polski Wschodniej 2007 -2013, (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 25 lipiec 2006 r.
- Przy opracowywaniu dokumentu autorzy brali także pod uwagę jego zgodność z przepisami następujących aktów prawnych:

1. Ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728),
2. Ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.),
3. Ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 z późn. zm.),
4. Ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 192 poz. 1378),
5. Ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U.Nr 71, poz. 734),
6. Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2008r. Nr 69. poz. 412 z późn.zm.),
7. Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
8. Ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r o zatrudnieniu socjalnym. (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U.. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92).

4. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE MIEJSCE PIASTOWE.

4.1. Położenie geograficzne.

Gmina Miejsce Piastowe położona jest w południowo - wschodniej części województwa Podkarpackiego. Leży w Kotlinie Krośnieńskiej, stanowiącej środkową część Dolów Jasielsko - Sanockich. Jest to gmina typowo podmiejska, oddalona od miasta Krosna o 6 km. W centrum gminy krzyżują się szlaki komunikacyjne, prowadzące na wschód (droga karpacka Jasło - Krosno - Sanok - Ustrzyki Dolne) oraz na południe (międzynarodowa droga z Rzeszowa przez Przełęcz Dukielską na południe Europy).

W skład Gminy wchodzi 9 sołectw: Miejsce Piastowe, Głowienka, Łężany, Niżna Łąka, Rogi, Widacz, Wrocanka, Targowiska oraz Zalesie. Ogółem Gmina zajmuje powierzchnię 5146 ha. Gmina graniczy z gminami Krościenko Wyżne, Haczów, Rymanów, Iwonicz Zdrój, Dukla, Chorkówka oraz Krosno.

Położona jest w obrębie zlewni rzek Sanu i Wisłoki, które stanowią prawobrzeżne dopływy Wisły. Przez teren Gminy przepływają rzeki Jasiołka, Lubatówka oraz potoki Iwoniczki i Badoń. Tereny gminne należą do jednych z najmniej zalesionych obszarów w powiecie krośnieńskim. Lasy stanowią około 7 % ogólnej powierzchni gminy i zajmują powierzchnię 363 ha. Zespoły leśne występują w południowo-wschodniej części gminy: w Targowiskach, Zalesiu, Widaczu i Rogach. Są własnością Skarbu Państwa (273 ha), osób fizycznych (62 ha), gminy (23 ha) i Kościoła (5 ha). Ponadto część lasów (ok. 10 %) to lasy uzdrowiskowe, stanowiące strefę ochronną wokół sanatoriów i uzdrowisk. Większy kompleks leśny znajduje się, na terenie wsi Rogi i Targowiska, w którym występują dęby, olchy, jodły, sosny w wieku 20 -100 lat. Mała lesistość terenów Gminy Miejsce Piastowe powoduje, że świat zwierzęcy nie jest licznie reprezentowany. Gmina Miejsce Piastowe położona jest w obszarze Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, które to położenie nakłada na nią szereg obowiązków w zakresie ochrony środowiska. Mając powyższe na uwadze Gmina podjęła szereg działań m.in. w zakresie stworzenia systemów i urządzeń proekologicznych oraz podniesienia ekologiczności.

Mimo, że nie posiada dobrych warunków do produkcji rolniczej Gmina Miejsce Piastowe jest gminą typowo rolniczą. Jednak znaczne rozdrobnienie gospodarstw, ukształtowanie terenu, agroklimat, warunki wodne i glebowe, brak dobrych dojazdów do pól uprawnych przyczynia się do nieopłacalności produkcji rolnej. Wśród uprawianych roślin przeważają pszenica i ziemniaki, które w strukturze upraw zajmują największą powierzchnię. W niewielkim zakresie uprawia się żyto, jęczmień, owies i buraki pastewne. Z uwagi na nie rozwijającą się hodowlę zwierząt zwiększa się powierzchnia gruntów odłogowanych, a nawet nieużytków.

Ponad 60 % ogólnej powierzchni gruntów ornych zajmują grunty klasy IV, zaś niecałe 30 % stanowią grunty orne klasy III, na pozostałą ogólną powierzchnię gruntów ornych składają się grunty należące do klas II, V i VI. Ogółem użytki rolne stanowią blisko 79 % całości terenów Gminy Miejsce Piastowe.

Tabela 1. Rodzaje gruntów na terenie Gminy Miejsce Piastowe

1.	Użytki rolne, a w tym:	4053	78,76
	- grunty orne	3038	59,04
	- sady	109	2,12
	- łąki	578	11,23
	- pastwiska	328	6,37
2.	Lasy i grunty zadrzewione i zakrzewione	391	7,60
3.	Wody i rowy	70	1,36
4.	Drogi	180	3,50
5.	Tereny zabudowane	392	7,62
6.	Tereny kolejowe	46	0,89
7.	Pozostałe	14	0,27
8.	Razem	5146	100

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejsce Piastowe

Tereny gminy stanowią miejsce wypadowe do zwiedzania zabytkowego Krosna, uzdrowisk - Iwonicza Zdroju i Rymanowa Zdroju oraz rezerwatu skalnego „Prządki”, ruin zamku „Kamieniec” i skansenu w Bóbrce. Jednak w samej gminie mało jest czynników, które sprzyjałyby znacznemu rozwojowi turystyki.

Gmina Miejsce Piastowe jest prawie skanalizowana. Proces kanalizowania Gminy rozpoczęto od wybudowania sieci kolektorów głównych. Jest ich 6, z których najdłuższy biegnie od Krosna przez Miejsce Piastowe do granic Gminy Iwonicz Zdrój. Łączna długość sieci kanalizacyjnej to 243 km.

Kolektory, od miejsca połączenia ścieków z wszystkich skanalizowanych wsi Gminy, prowadzone są wzdłuż rzeki Lubatówki do kolektora kanalizacji sanitarnej miasta Krosna. Ścieki są odprowadzane w całości do oczyszczalni w Krośnie. Wszystkie posesje posiadają dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej. Nie podłączone pozostały budynki o nieuregulowanym stanie prawnym terenów przez, które biegnie sieć kanalizacyjna. Łącznie do kanalizacji podłączonych jest 2854 obiektów, co stanowi 95 %.

Ze względu na niedobór wody i niską jej jakość, konieczne jest stworzenie kompleksowej sieci wodociągowej w Gminie Miejsce Piastowe. Obecnie sieć wodociągowa, o długości ponad 75 km, obejmuje następujące miejscowości – Miejsce Piastowe, Głowienkę, Wrocankę i Łężany. Prowadzone są dalsze prace w zakresie wodociągowania pozostałych miejscowości. Obecnie pozostali mieszkańcy Gminy korzystają z wody ze studni kopanych, których wydajność z reguły nie pokrywa w pełni zapotrzebowania na wodę w komfortowych ilościach. Ponadto na terenie Gminy znajduje się kilka studni wierconych, które związane są z obiektami przemysłowymi lub użyteczności publicznej.

Gmina Miejsce Piastowe nie posiada własnego wysypiska śmieci. Odpady gromadzone są w pojemnikach kontenerowych, zlokalizowanych obok obiektów użyteczności publicznej oraz zbierane są w systemie workowym, a następnie wywożone są przez uprawnione podmioty na wysypiska odpadów komunalnych. Na terenie Gminy prowadzona jest także selektywna zbiórka stłuczki szklanej oraz plastiku. Obecnie jednym z ważniejszych kierunków działań Gminy w zakresie gospodarki komunalnej jest zwiększenie selektywności zbiórki odpadów, eliminacja niekontrolowanego zbierania i utylizacji odpadów niebezpiecznych oraz ograniczenie pozbywania się odpadów w sposób niezgodny z prawem.

Cała Gmina jest zgazyfikowana. Z sieci gazowej korzystają na terenie Gminy wszystkie obiekty użyteczności publicznej, natomiast problemem są indywidualne gospodarstwa ogrzewane najczęściej przy wykorzystaniu kotłowni węglowych. Ogólny stan urządzeń sieci gazowej i elektrycznej można uznać za zadowalający. Ważnym zadaniem Gminy w perspektywie najbliższych lat jest tworzenie źródeł energii cieplnej o charakterze proekologicznym oraz podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

Gmina Miejsce Piastowe jest strefonizowana.

4.2. Sytuacja demograficzna.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. Gminę Miejsce Piastowe zamieszkiwały 13552 osoby, w tym 7003 kobiet (51,7 % ogółu mieszkańców) oraz 6549 mężczyzn (48,3 %). Gęstość zaludnienia na terenie Gminy wynosi około 263 osoby na 1 km². Liczbę mieszkańców i średnią gęstość zaludnienia Gminy w 2007 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Powierzchnia i ludność Gminy Miejsce Piastowe w 2007 roku

Miejscowość	Powierzchnia w km ²	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Na 1 km ²
Miejsce Piastowe	51,46	13552	6549	7003	264

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Poszczególne sołectwa posiadają następującą liczbę ludności:

Tabela 2. Ludność w poszczególnych sołectwach Gminy

1.	Głowienka	2293	499	733
2.	Łęczany	1720	391	319
3.	Miejsce Piastowe	2035	440	732
4.	Niżna Łąka	321	92	211
5.	Rogi	2461	540	1087
6.	Targowiska	2317	489	1175
7.	Widacz	703	163	155
8.	Wrocanka	1207	300	593
9.	Zalesie	495	108	141
	Ogółem:	13552	3022	5146

Źródło: dane Urzędu Gminy Miejsce Piastowe

Powyższa struktura ludności według miejsca zamieszkania wskazuje, że na terenie czterech sołectw (Rogi, Głowienka, Targowiska, Miejsce Piastowe) zamieszkuje 67 % ogółu mieszkańców. W pozostałych miejscowościach Gminy mieszka 33 % mieszkańców.

Tabela 3. Ludność Gminy według grup wiekowych (stan na 30 XII 2007)

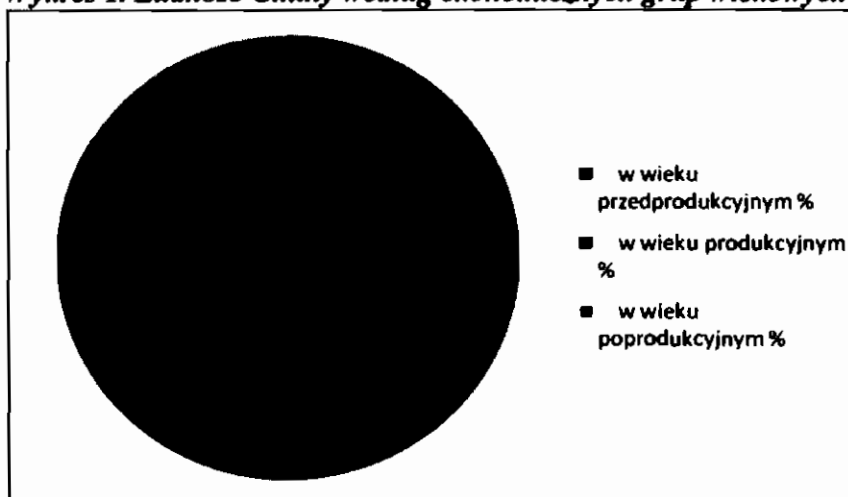
ogółem	osoba	625
ogółem	osoba	841
ogółem	osoba	1002
ogółem	osoba	1104
ogółem	osoba	1064
ogółem	osoba	1070
ogółem	osoba	1037

ogółem	osoba	962
ogółem	osoba	837
ogółem	osoba	903
ogółem	osoba	903
ogółem	osoba	822
ogółem	osoba	569
ogółem	osoba	510
ogółem	osoba	1301

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS dane GUS

Z powyższego zestawienia wynika, że największą grupę mieszkańców stanowią osoby w wieku 70 i więcej lat – 1301 osób tj. 9,6 % ogółu ludności. Kolejną pod względem liczebności grupą wiekową stanowią osoby w wieku 15 – 19 lat – 1104 osób, 25-29 lat – 1070 osób, 20 – 24 lat (1064) oraz 30 – 34 lat (1037). Ludność w wieku produkcyjnym to 8287 osób, co stanowi 61 %, przedprodukcyjnym 3128 osób - 23 %, a po produkcyjnym 2135 osób - 16 %. Taka proporcja jest zbliżona do średniej ogólnopolskiej (odpowiednio 64 % w wieku produkcyjnym, 20 % w wieku przedprodukcyjnym i 16 % w wieku poprodukcyjnym).

Wykres 1. Ludność Gminy według ekonomicznych grup wiekowych (stan na 30 XII 2007)

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Analizując ruch naturalny ludności Gminy Miejsce Piastowe w latach 2003 do 2007 można stwierdzić, że od 2006 roku przyrost naturalny ma tendencję dodatnią. W 2007 roku liczba urodzin nieco wzrosła, natomiast liczba zgonów znacząco spadła, dlatego przyrost był na wysokim poziomie 28 %. Wzrost liczby ludności wynika jednak bardziej z zamieszkania na terenie Gminy nowych osób niż z dynamiki przyrostu naturalnego. Od 1997 roku Gminie przybyło 1287 mieszkańców, co stanowi ponad 10 % ogółu ludności. W ostatnich 5 latach w Gminie wybudowano 165 nowych budynków mieszkalnych. Oznacza to, że Gmina jest postrzegana jako atrakcyjne miejsce osiedlenia. Analizując kierunki migracji można stwierdzić, że nowe budynki zasiedlają przede wszystkim mieszkańcy miast – najwięcej z pobliskiego Krosna, ale także z odległych aglomeracji np. Śląska.

Zarówno migracja zewnętrzna jak i wewnętrzna nie ma znaczącego wpływu na lokalną pomoc społeczną. Nowi mieszkańcy Gminy, którzy osiedlają się na jej terenie to w przeważającej większości osoby o wysokim statusie materialnym. Dlatego nie są one obciążeniem dla lokalnego systemu pomocy społecznej. W Gminie nie ma też przypadków „napływowych” osób bezdomnych.

Tabela 3. Przyrost naturalny mieszkańców Gminy w latach 2003-2007

2003	121	122	-0,8 %
2004	121	115	5,2 %
2005	127	128	- 0,8 %
2006	131	124	5,6 %
2007	140	109	28,4 %

Źródło: dane UG Miejsce Piastowe

5. System pomocy społecznej w Gminie.

Działaniami z zakresu pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on jednostką organizacyjną gminy, realizującą zadania własne w zakresie pomocy społecznej, jak również zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. GOPS zatrudnia 9 osób zatrudnionych w wymiarze pełnego etatu na czas nieokreślony, w tym:

- Kierownik GOPS,
- 5 pracowników socjalnych
- 2 referentów do spraw świadczeń rodzinnych.
- główny księgowy,

Czterech pracowników posiada wyższe wykształcenie, a pięciu ukończone Policealne Studium Pracowników Socjalnych i specjalizacje w zakresie pomocy społecznej.

Wymóg określony w ustawie o pomocy społecznej mówiący o minimum 1 pracowniku socjalnym przypadającym na 2000 mieszkańców nie jest w pełni spełniony.

Zasoby techniczne GOPS to 3 pomieszczenia w budynku Urzędu Gminy.

Stanowiska pracy wyposażone są w zestawy komputerowe oraz niezbędny sprzęt biurowy, pracownicy mają także stały dostęp do Internetu.

W realizacji zadań pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała przede wszystkim z następującymi instytucjami i podmiotami:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie,
- Powiatowym Punktem Interwencji Kryzysowej w Krośnie,
- Ośrodkiem Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Krośnie i Rymanowie,
- Oddziałami regionalnymi ZUS i KRUS,
- Schroniskiem im. Św. Brata Alberta w Krośnie,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Krośnie oraz WUP w Rzeszowie,
- ROPS w Rzeszowie,
- organizacjami społecznymi (m.in. PCK, TPD, PKPS w Krośnie, Bankiem Żywności),
- szkołami na terenie Gminy,
- Sądem powszechnym i kuratorami sądowymi,
- Kościołem Rzymsko-Katolickim
- Policją,
- sołtysami,
- Radą Gminy Miejsce Piastowe.

Ważniejsze z powyższych instytucji zostały opisane są w rozdziale „Kapitał społeczny”.

Wydatki na pomoc społeczną określone w budżecie Gminy Miejsce Piastowe na 2008 roku to 5.175.000 zł tj. (łącznie wydatki budżetowe gminy to 28.652.724 zł), w tym między innymi:

- wydatki na Domy Pomocy Społecznej – 57.000 zł,
- świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - 3.977.000 zł,
- zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne – 481.000 zł,
- dodatki mieszkaniowe – 5.000 zł,
- ośrodki pomocy społecznej – 320.000 zł,

- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – 76.000 zł,
- pozostała działalność m.in. dożywianie uczniów – 250.000 zł.

Zestawienie wydatków GOPS w 2007 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Zestawienie wydatków GOPS Miejsce Piastowe w 2007 r.

I. ZADANIA ZLECONE			
OGÓLEM, w tym:	38	127081	17
- zasiłki stałe	38	118040	16
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	-	-	-
- składki zdrowotne	28	9041	1
- składki emerytalno-rentowe	-	-	-
II. ZADANIA WŁASNE GMINY			
OGÓLEM, w tym:	546	607989	83
- zasiłki celowe	394	259477	35,9
- zasiłki okresowe	108	135259	18
- posiłki	289	123465	17
- usługi opiekuńcze	19	67865	9
- pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i bez dochodu i tytułu ubezpieczenia	-	-	-
- schronienie	-	-	-
- zasiłek celowy (zdarzenie losowe)	1	928	0,1
- odpłatność za pobyt w DPS	2	20,995	3

Źródło: GOPS Miejsce Piastowe

Powyższe zestawienie wydatków ośrodka pomocy w ub. roku wskazuje, że:

- wydatki na zadania własne Gminy były blisko pięciokrotnie wyższe niż na zadania zleczone.
- na zadania zleczone, które objęły 38 rodzin przeznaczono łącznie blisko 130 tys. zł, zadaniami własnymi objęto 546 rodzin i przeznaczono na nie kwotę około 608 tys. zł,
- najwyższe kwoty GOPS przeznaczył na zasiłki celowe (260 tys. zł), okresowe (135 tys. zł), stałe (118 tys. zł), dożywianie (ponad 123 tys. zł), na usługi opiekuńcze blisko 68 tys. zł,
- największą grupę wsparło zasiłkami celowymi (ok. 400 rodzin) i dożywianiem – 289 rodzin.

Świadczenia udzielane przez GOPS w Miejscu Piastowym można podzielić na dwie grupy:

I. Świadczenia z tytułu zadań zleconych Gminie, do których należą:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne i emerytalno-rentowe,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin np. program dożywiania,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz zaliczki alimentacyjnej.

II. Świadczenia z tytułu zadań własnych gminy:

- świadczenia pieniężne: zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek celowy na pokrycie strat powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- świadczenia niepieniężne, które zostały opisane poniżej.

Zasiłki, świadczenia rodzinne, alimentacyjne oraz pomoc w przypadku zdarzeń losowych przyznawana jest na podstawie upoważnienia Wójta przez Kierownika GOPS. Wydatki GOPS w latach 2004-2007 można porównać na podstawie danych z tabeli 7.

Tabela 7. Zestawienie wydatków GOPS Miejsce Piastowe w latach 2004 - 2007

2001			
Zadania zlecone	249	756 785	69,5
Zadania własne gminy	488	332 432	30,5
OGÓLEM 2001 r.	610	1 089 217	100
2002			
Zadania zlecone	309	782 013	66
Zadania własne gminy	594	400 173	34
OGÓLEM 2002 r.	683	1 182 186	100
2003			
Zadania zlecone	176	598 349	59
Zadania własne gminy	639	422 997	41
OGÓLEM 2003 r.	744	1 021 346	100
2004			
Zadania zlecone	62	105 429	16
Zadania własne gminy	640	562 850	84
OGÓLEM 2004 r.	662	668 279	100
2005			
Zadania zlecone	26	62 591	10
Zadania własne gminy	590	594 189	90
OGÓLEM 2005 r.	598	656 790	100
2006			
Zadania zlecone	35	80 682	10
Zadania własne gminy	598	691 530	90
OGÓLEM 2006 r.	610	772 212	100
2007			
Zadania zlecone	38	127 081	17
Zadania własne gminy	546	607 989	83
OGÓLEM 2007 r.	558	735 070	100

Źródło: GOPS Miejsce Piastowe

Na podstawie powyższych zestawień można między innymi stwierdzić, że:

- od 2004 roku wydatki na zadania zlecone i zadania własne Gminy zmniejszają się (w 2005 roku prawie dwukrotnie niższe w porównaniu do wydatków w 2002 roku), w 2006 roku wydatki nieznacznie wzrosły, a w 2007 roku ponownie spadły;
- od 2004 roku zmniejszają się wydatki na zadania zlecone, a wzrastały na zadania własne (zmiana regulacji prawnych).

Szczegółowe zestawienie zadań własnych i zleconych realizowanych przez GOPS w okresie 2004 – 2007 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Zestawienie zadań własnych i zleconych GOPS Miejsce Piastowe w 2004 – 2007

Forma wsparcia	Liczba rodzin	Kwota świadczeń w zł.
I. Zadania obligatoryjne		
Zasiłki stałe	17	42.235
Zasiłki stałe wyrównawcze	20	32.878
Okresowy gwarantowany	3	4.717
Ochrona macierzyństwa	22	25.600
Składki na ubezpieczenia społeczne	20	13.145
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	7	2.935
II. Zadania fakultatywne:		
Zasiłki okresowe	179	126.537
III. Zadania własne:		
Zasiłki celowe i w naturze	404	262.500
Zdarzenia losowe	1	500
Usługi opiekuńcze	10	54.005
Posiłki w szkole - posiłki dofinansowane z budżetu wojewody w kwocie 32,000 zł	673 dzieci	78.416
Wyprawka szkolna	44 dzieci	3.261

Liczba wydanych decyzji	Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota świadczeń w zł.	Liczba świadczeń
1 449	Zasiłki celowe w tym specjalne zasiłki celowe	443 109	261 953 54 655	1 323
342	Zasiłki okresowe	170	173 078	1 146
2	Zdarzenia losowe	2	4 000	2
2	Sprawienie pogrzebu	2	2 961	2
276	Dożywianie dzieci	577	81 638	45 027
2	Odpłatność za DPS	2	3 638	-
30	Usługi opiekuńcze	16	70 569	11 977
34	Zasiłki stałe	26	62 591	254
(w decyzji na zasiłek stały)	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłku stałego)	15	4 069	134

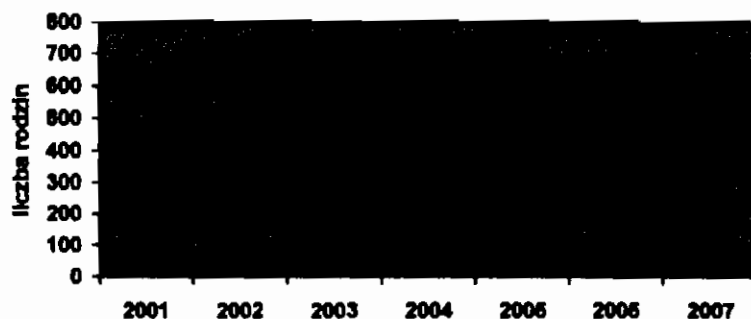
Liczba wydanych decyzji	Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota świadczeń w zł.	Liczba świadczeń
1 061	Zasiłki celowe	478	198 698	1 055
362	Zasiłki okresowe	163	160 600	890
1	Zdarzenia losowe	1	1 300	1
741	Dożywianie - 568 dzieci	318	121 142	63 656
746	Zasiłki	298	143 008	580
	Pojemniki na posiłki		1 944	
1	Odpłatność za DPS	1	13 902	12
33	Usługi opiekuńcze	17	50 880	8 134 h
70	Zasiłki stałe	35	80 682	326
	Zwrot zasiłku stałego	2	1 338	4
(w decyzji na zasiłek stały)	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłku stałego)	23	5 931	201

Liczba wydanych decyzji	Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota świadczeń w zł.	Liczba świadczeń
789	Zasiłki celowe	394	259477	1386
280	Zasiłki okresowe	108	135259	442
1	Zdarzenia losowe	1	928	1
1052	Dożywianie - 526 dzieci	289	123465	57936
492	Zasiłki	232	110135	492
	Doposażenie stołówek szkolnych	-	183.951	-
-	Inne koszty dożywiania	-	3902	-
2	Odpłatność za DPS	2	20.995	16
34	Usługi opiekuńcze	19	67865	10466 godz.
76	Zasiłki stałe	38	118040	388
2	Zwrot zasiłku stałego	2	391	2
(w decyzji na zasiłek stały)	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłku stałego)	28	9041	277

Źródło: GOPS Miejsce Piastowe

Liczba rodzin objętych pomocą w analizowanym okresie utrzymuje się na zbliżonym poziomie (wzrost nastąpił w 2003 roku), można zaobserwować spadek liczby rodzin objętych pomocą w ramach zadań zleconych i utrzymującą się na podobnym poziomie liczbę rodzin wspieranych w ramach zadań własnych.

Wykres 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS Miejsce Piastowe w latach 2001-2007

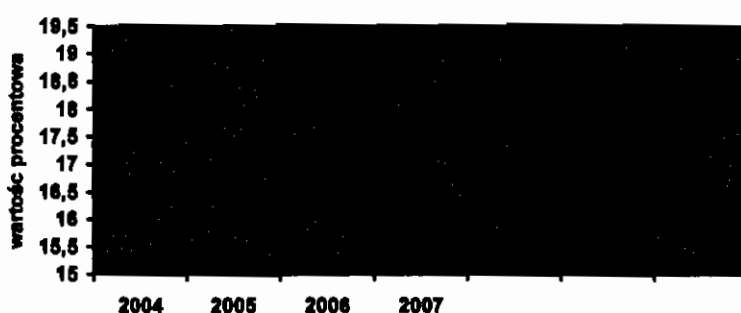

Źródło: opracowanie własne

Udział procentowy liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy finansowej GOPS w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe w okresie 2004 – 2007 ma tendencję spadkową. Przedstawia to poniższy wykres.

Wykres 3. Odsetek osób korzystających z pomocy GOPS Miejsce Piastowe w latach 2001-2007

Źródło: opracowanie własne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oprócz form pomocy pieniężnej udziela wsparcia niefinansowego. Są to przede wszystkim: praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, posiłek, wsparcie w zakresie przekazywania żywności, odzieży, leków, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu sprawienie pogrzebu, pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, sporządzanie bilansu potrzeb dla gminy i sporządzanie sprawozdawczości, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemów informatycznych.

Od 2002 do 2007 roku można zaobserwować czterokrotny wzrost liczby rodzin korzystających ze wsparcia pozafinansowego ze strony lokalnej pomocy społecznej. Widać wyraźny zwiększenie liczby rodzin objętych pracą socjalną. W przypadku pomocy świadczonej przez pracowników socjalnych np. przy dopełnianiu formalności urzędowych trudno mówić o stałej tendencji wzrostowej, liczba rodzin objętych tym rodzajem wsparcia kształtuje się różnie w poszczególnych latach. W 2007 roku widać wyraźne zintensyfikowanie pomocy niepieniężnej udzielanej beneficjentom GOPS.

Tabela 8. Świadczenia niepieniężne udzielane przez GOPS Miejsce Piastowe w 2004 – 2007

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	26	4	14	8	2	10
Praca socjalna	16	59	26	21	64	77
Razem	42	63	40	29	66	87

Źródło: GOPS Miejsce Piastowe

Pomoc pozafinansowa GOPS dotyczy również pozyskiwania i bezpłatnego przekazywania produktów żywnościowych. W ramach współpracy z Bankiem Żywności GOPS w ostatnim okresie otrzymał i przekazał podopiecznym żywność w ilości: makaron - 3.000 kg, mąka - 5.000 kg, ryż - 1.800 kg, cukier biały - 900 kg, mleko 6.000 l, ser topiony - 780 kg, ser żółty - 490 kg. Na podstawie umowy partnerskiej zawartej w ramach Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej dla Najuboższej Ludności UE 2006, pomiędzy Wójtem Gminy Miejsce Piastowe a Stowarzyszeniem Podkarpacki Dom Chleba w Jaśle, GOPS przekazał osobom w trudnej sytuacji materialnej następujące produkty: mleko - 1.700 l, mąka - 500 kg, makaron - 800 kg, ryż - 800 kg, ser twardy - 200 kg, ser topiony - 200 kg. Za w/w produkty, na rzecz Stowarzyszenia Podkarpacki Dom Chleba w Jaśle przekazano kwotę 914,94 zł., jako 9 % kosztów ogólnej wartości dostarczonej żywności.

5.1. Świadczenia rodzinne.

GOPS realizuje wypłatę świadczeń rodzinnych w parciu o przepisy powołanej już ustawy o świadczeniach rodzinnych. Jest to podstawowa forma wsparcia najuboższych rodzin.

Wypłatę świadczeń rodzinnych w Gminie Miejsce Piastowe przedstawia poniższe zestawienie.

I. Zasiłki rodzinne wypłacane według nowych zasad, obowiązujących od 1 września w 2004 roku:

Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne wypłacone do VIII 2004 r.	4	1.484
Świadczenie rodzinne wypłacone od IX 2004 r.	519	1.202.662
Składki ZUS od świadczeń rodzinnych od IX 2004 r,	20 osób	21.443
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	4 osoby	1.040

II. Świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna w 2005 roku:

Świadczenia rodzinne	1 096	1 615	2 229 367	27 720
Zaliczka alimentacyjna	28	36	48 110	221
Składki ZUS od świadczeń rodzinnych	21	w decyzji na świadczenie pielęgnacyjne	30 184	221
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych	4	w decyzji na świadczenie pielęgnacyjne	1 678	47

III. Świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna w 2006 roku:

Świadczenia rodzinne	1391	2120	3.376.477	43.165
Zaliczka alimentacyjna	37	57	167.207	795
Składki ZUS od świadczeń rodzinnych	22	w decyzji na świadczenie pielęgnacyjne	29.657	218
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych	4	w decyzji na świadczenie pielęgnacyjne	1.580	43

IV. Świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna w 2007 roku:

Świadczenia rodzinne	1345	1617	3.762.068	24.957
Zaliczka alimentacyjna	54	92	184.494	875
Składki ZUS od świadczeń rodzinnych	16	w decyzji na świadczenie pielęgnacyjne	27.289	210
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych	3	w decyzji na świadczenie pielęgnacyjne	969	26

Źródło: GOPS Miejsce Piastowe

Z powyższych zestawień wynika, że liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych zwiększyła się w 2006 roku o blisko 300 rodzin. Także liczba rodzin korzystających z zaliczki alimentacyjnej wzrasta. W okresie 2005 – 2007 zwiększyła się dwukrotnie. W okresie ostatnich trzech lat można zaobserwować znaczny wzrost kwot wydatkowanych na powyższe cele: na świadczenia rodzinne o ponad 1,5 mln złotych, na zaliczkę alimentacyjną o blisko 140 tys.

5.2. Opieka nad dzieckiem i rodziną.

Zadania z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną należą do ważnych działań pomocy społecznej. Mają one na celu zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie realizuje te obowiązki poprzez działania, którymi są:

- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- zapewnienie opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,

- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego w tym pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- szkolenia, specjalistyczne poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez powiatowe centra pomocy rodzinie i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze.
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz rodziny zastępcze,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz rodziny zastępcze.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniają dziecku całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewniają korzystanie mu z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Całodobowy pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien mieć charakter przejściowy - do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

Na terenie Gminy działa 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze. Są to placówki rodzinne:

- Rodzinny Dom Dziecka w Głowience – 8 wychowanków,
- Rodzinny Dom Dziecka w Targowiskach – 8 wychowanków,
- Rodzinny Dom Dziecka w Widaczu - 13 wychowanków, w tym 2 przebywa w placówce w ramach rodziny zastępczej.

Ponadto funkcjonuje tu niepubliczna placówka socjalizacyjna – Katolicka Placówka Wychowawcza „Nasz Dom” w Miejscu Piastowym, prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Św. Michała Archanioła.

Placówka ma 12 wychowanków - dziewcząt w wieku od 7 do 18 lat. Placówka dysponuje 16 pomieszczeniami, w tym: 7 pokoi mieszkalnych, 2 pokoje gościnne, pracownia komputerowa,

sala telewizyjna, sala rekreacyjna, jadalnia, pralnia, suszarnia, prasownia. Pokoje wychowanek są 3, 4 i 5 osobowe. Placówka w 2007 roku zatrudniała dyrektora, 2 wychowawców, opiekuna i 2 kucharki, w działalności pomagają także wolontariusze. Z chwilą przyjęcia dziecka do placówki gromadzona jest cała dokumentacja dziecka tj.: dokumentacja zdrowotna,teczka akt osobowych (postanowienia sądowe, skierowanie do placówki, wywiady środowiskowego, notatki służbowe, metryki urodzenia),teczka akt rozwojowych (karta ewidencyjna dziecka, ocena rozwojowa i zalecenia). Placówka umożliwia kontakt dziecka z rodzicami biologicznymi. Ponadto stale współpracuje z MOPS w Krośnie, Sądem powszechnym oraz ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi. Z dziećmi przebywającymi w placówce prowadzi się rozmowy indywidualne i grupowe, zajęcia wyrównawcze, warsztaty terapeutyczne, pogadanki tematyczne, zajęcia rozwijające zainteresowania i zdolności, wychowanie przez pracę fizyczną, przygotowanie okolicznościowych inscenizacji. Pracownicy placówki pracują również z rodzinami wychowanek organizując wspólne spotkania z okazji świąt, wizyty rodzin w placówce, odwiedzanie rodzin przez wychowawców, rozmowy indywidualne i udzielanie porad telefonicznych oraz udzielanie pomocy materialnej.

W bliskiej okolicy działają także Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Długiem, który ma 40 wychowanków oraz Domy Dziecka w Krośnie.

Na terenie Gminy i powiatu krośnieńskiego funkcjonują rodziny zastępcze, które kierując się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw sprawują opiekę nad powierzonym dzieckiem. Rodziny zastępcze zapewniają dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym: odpowiednie warunki bytowe, możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego, możliwości zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka, możliwość właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Rodziny zastępcze dzielą się na:

- spokrewnione z dzieckiem,
- niespokrewnione z dzieckiem,
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:
- wielodzietne,
- specjalistyczne,
- o charakterze pogotowia rodzinnego

W powiecie krośnieńskim funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione.

W Gminie Miejsce Piastowe w ramach działań służących opiece nad dzieckiem realizowane są następujące zadania w zakresie:

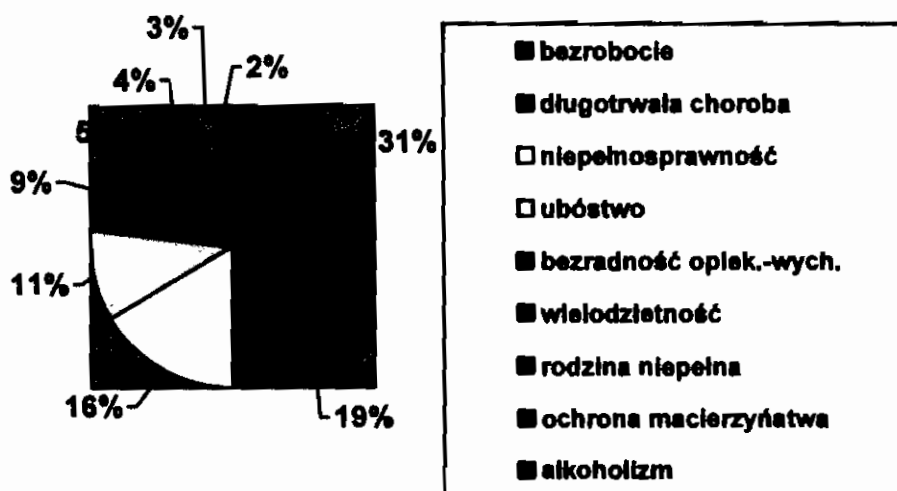
1. Funkcjonowania świetlic szkolnych,
2. Funkcjonowania 9 – godzinnych oddziałów przedszkolnych dla dzieci w wieku 3 – 5 lat w szkołach podstawowych.
3. Funkcjonowania innych form wychowania przedszkolnego, realizujących zadania w wymiarze 12 godzin tygodniowo,
4. Pomocy finansowej, usługowej w naturze dla rodzin w ramach ustawowej działalności GOPS.

Ważną formą wsparcia dla mieszkańców Gminy jest zorganizowane dożywianie. Jest ono realizowane poprzez dostarczanie dzieciom ciepłych posiłków w szkołach, które są przygotowywane przez stołówki szkolne. Dorośli otrzymują zasiłki celowe na zakup żywności.

5.3. Powody udzielania pomocy społecznej.

W roku 2007 roku najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe były: bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Z powodu bezrobocia wsparcie otrzymuje co trzecia rodzina korzystająca ze wsparcia GOPS, z tytułu długotrwałej choroby 19% rodzin – beneficjentów lokalnej pomocy społecznej, a niepełnosprawności 16%. Procentowy rozkład wskazujący na powody udzielania wsparcia z systemu pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe przedstawia poniższy wykres.

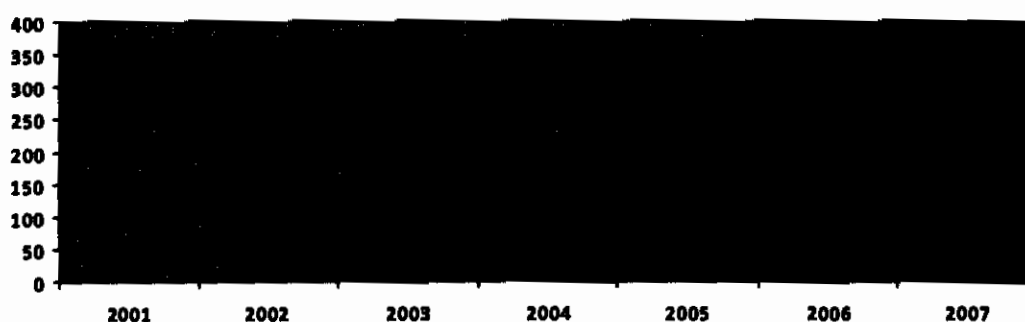
Wykres 5. Powody udzielania pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe w 2007 roku

Źródło: opracowanie własne

Pomoc z powodu bezrobocia otrzymało w ub. roku 269 rodzin. Od 2001 do 2006 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie utrzymywała się na podobnym poziomie. W ubiegłym roku nieznacznie spadła. Przedstawia to poniższy wykres.

Wykres 5. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS z powodu bezrobocia w 2001-2007

Źródło: opracowanie własne

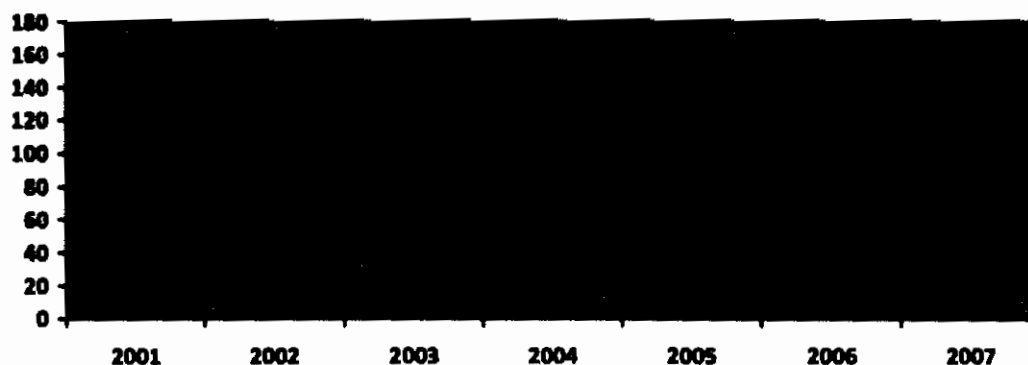
Długotrwały brak zatrudnienia ma istotny wpływ nie tylko na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych jak zakup żywności, odzieży, utrzymanie miejsca zamieszkania, ale także prowadzi do powstawania lub pogłębienia zjawisk patologii społecznej (uzależnień, przemocy), niewydolności i kryzysu rodziny, negatywnych postaw społecznych. Z jednej strony bierność, brak motywacji i wiary we własne możliwości, obniżenie poczucia własnej wartości, z drugiej strony postawa roszczeniowa, „cwaniactwo” i korzystanie z luk prawnych w systemie pomocy społecznej, dewaluowanie wartości pracy. Brak stałego źródła dochodu, wynikającego z zatrudnienia, powoduje szybką degradację ekonomiczną rodzin, obniżając poziom życia mieszkańców. Niewystarczające środki finansowe są najczęściej barierą podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych, zdobywania nowych umiejętności, a w konsekwencji podejmowania działań samopomocowych. Dlatego długotrwałe bezrobocie jest jednym z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego.

Bliżej zjawisko bezrobocia w Gminie Miejsce Piastowe zostało zdiagnozowane w rozdziale „Bezrobocie” niniejszego opracowania.

Drugie miejsce wśród powodów korzystania z pomocy społecznej zajmuje **długotrwała choroba** – 168 rodzin z tego powodu korzystało w 2007 roku z pomocy GOPS. Z analizy danych wynika, że w ostatnich latach (oprócz lat 2005-2006) liczba świadczeń udzielanych z powodu długotrwałej choroby wzrastała.

Wykres 6. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS z powodu długotrwałej choroby

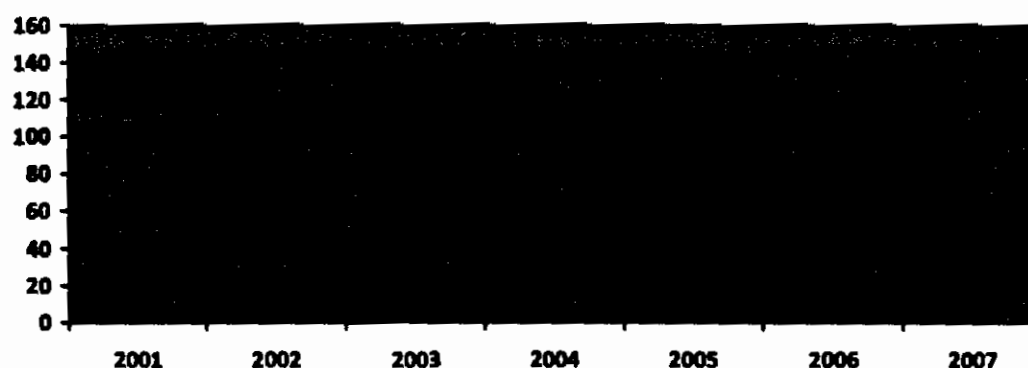

Źródło: opracowanie własne

Osoby przewlekle chore borykają się z utrudnionym dostępem do specjalistycznej opieki medycznej, czy wysokimi kosztami leczenia.

Trzecie miejsce pod względem powodów udzielania pomocy społecznej zajmuje **niepełnosprawność**. Od 2003 roku liczba rodzin wspieranych przez GOPS z tego powodu utrzymywała się na podobnym poziomie, natomiast w ostatnim roku dość znacznie wzrosła – z 117 do 144. Ilustruje to poniższy wykres.

Wykres 7. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS z powodu niepełnosprawności

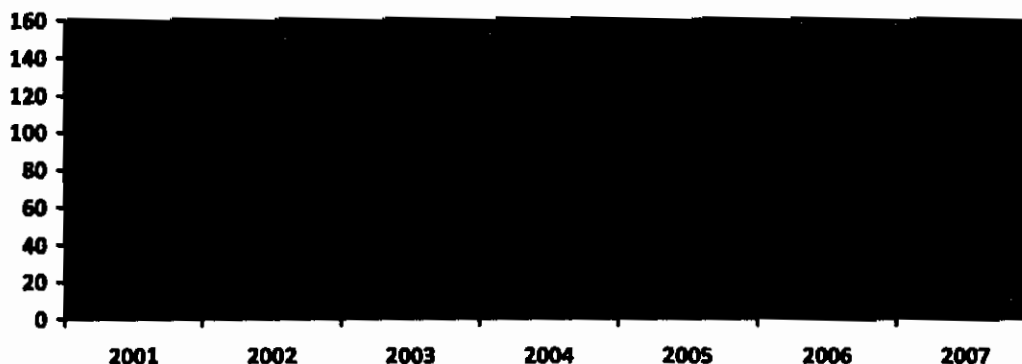
Źródło: opracowanie własne

Na terenie gminy Miejsce Piastowe mieszka około 1500 – dorosłych i dzieci z różnym stopniem niepełnosprawności. Sytuacja osób niepełnosprawnych została szerzej opisana w poniżej.

W dalszej kolejności wśród powodów udzielania pomocy z GOPS jest **ubóstwo**. Od 2005 roku liczba rodzin wspieranych z pomocy społecznej z tego powodu maleje.

Wykres 8. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS z powodu ubóstwa

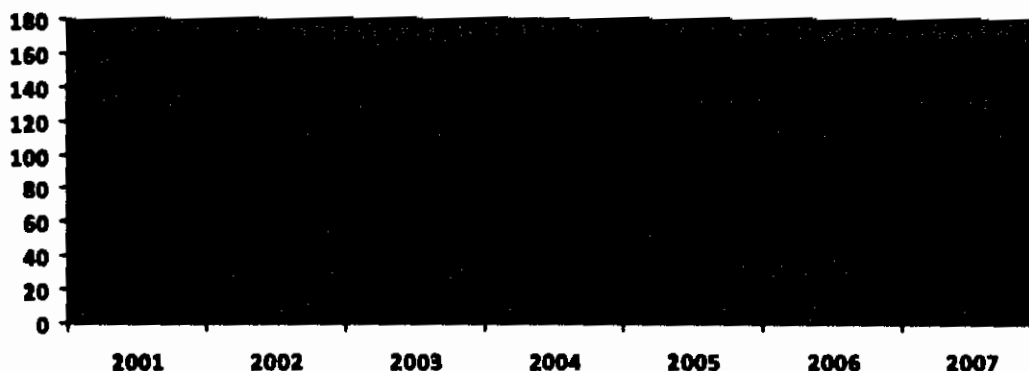
Źródło: opracowanie własne

Należy podkreślić, że ubóstwo jest z reguły efektem długotrwałego utrzymywania się w strefie niskich dochodów i nie może być traktowane równoważnie z innymi „typowymi” powodami przyznawania pomocy, lecz jako powód współwystępujący. Analiza problemu ubóstwa jest dość trudna z powodu niesprecyzowanych kryteriów, określających kiedy można mówić o problemie ubóstwa w rodzinie. Z punktu widzenia analiz statystycznych kryterium dochodowe dość precyzyjnie określa liczbę rodzin, których dochody nie przekraczają progu dochodowego, określonego w ustawie i które w związku z tym mają prawo do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Jednak w bieżącej codziennej działalności pracownicy socjalni mają trudności w obiektywnym zdiagnozowaniu skali ubóstwa w rodzinie. W ich opinii kryterium dochodowe nie oddaje złożoności tego problemu, bo na przykład wiele rodzin, które nie wykazują żadnych dochodów (ze względu na szarą strefę, migrację zarobkową) tak naprawdę w stanie ubóstwa nie żyją. Efekt udzielenia pomocy społecznej z powodu ubóstwa zależy w dużej mierze od postawy beneficjentów, ich zaangażowania i aktywnej współpracy celem przezwyciężenia trudnej sytuacji materialnej. Postawy roszczeniowe wśród znaczącej większości klientów pomocy społecznej powodują, że udzielane wsparcie, pomoc często ma charakter doraźny, nie wnoszący nic na przyszłość.

Kolejnym powodem udzielania pomocy społecznej jest **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**, w związku, z tym z pomocy społecznej w 2007 korzystało 80 rodzin. Z analizy danych GOPS wynika, że liczba rodzin objętych pomocą GOPS z tego powodu systematycznie i dość znacznie maleje. W okresie 2001 – 2007 liczba ta spadła dwukrotnie. Tendencję powyższą ilustruje poniższy wykres.

Wykres 9. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Źródło: opracowanie własne

W opinii pracowników socjalnych, w okresie ostatnich kilku lat powodów niewydolności opiekuńczo-wychowawczej należy upatrywać w „euro-sieroctwie”, jako narastającym negatywnym skutku migracji zarobkowej. Wiele rodziców z powodu zarobkowego wyjazdu za granicę traci realną możliwość sprawowania opieki opiekuńczej i wychowawczej nad swoimi dziećmi. Dzieci, które są pod opieką jednego rodzica, dziadków, bliższych lub dalszych krewnych, w opinii nauczycieli dość często sprawiają problemy wychowawcze, mają gorsze wyniki w nauce, często też występuje problem w kontaktach opiekunów uczniów ze szkołą.

W dalszej kolejności pod względem kategorii powodów wspierania rodzin z Gminy Miejsce Piastowe przez pomoc społeczną znalazły się:

- **wielodzietność** - z tego powodu w 2007 roku GOPS wspierał 45 rodzin. W ostatnich latach nastąpił spadek liczby rodzin wielodzietnych, korzystających z różnego wsparcia GOPS – z 61 w 2004 roku do 45;
- **niepełność rodziny** - 38 rodzin niepełnych otrzymało pomoc ze strony GOPS w ub. roku. Liczba rodzin niepełnych, które są beneficjentami GOPS w analizowanym okresie zmniejszyła się z 66 do 38;
- **potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności** – liczba tych rodzin systematycznie spada – z 70 w 2001 roku do 25 w 2007 roku (w przypadku macierzyństwa) oraz z 67 w 2001 roku do 45 w 2007 r. (wielodzietność);
- **alkoholizm** – 13 rodzin objęto wsparciem z tego powodu. Niestety, liczba rodzin, które z powodu występowania uzależnienia od alkoholu są beneficjentami pomocy społecznej

w 2007 roku zwiększyła się. Problem alkoholizmu został szerzej opisany w rozdziałach poniższych niniejszego dokumentu.

W 2007 roku w Gminie Miejsce Piastowe odnotowano 1 przypadek problemu bezdomności oraz 1 przypadek trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego.

Tabela 6. Powody udzielania pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe w 2001-2007*

Lata	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
UBÓSTWO	121	132	133	136	91	93	92
BEZROBOCIE	315	347	351	346	317	311	269
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	123	121	110	112	115	117	144
RODZINA NIEPEŁNA	66	69	67	58	37	40	38
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	135	161	152	157	131	148	168
WIELODZIETNOŚĆ	67	72	71	61	48	46	45
OCHRONA MACIERZYNSTWA	70	41	41	37	40	36	25
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCH.	162	160	138	127	85	86	80
BEZDOMNOŚĆ	0	0	0	1	3	2	1
ALKOHOLIZM	10	10	6	7	7	8	13
TRUDNOŚCI W PRZYST. DO ŻYCIA PO OPUSZCZ. ZAKŁADU KARNEGO	0	0	1	1	0	0	1

*jedna rodzina może korzystać z pomocy z kilku różnych powodów Źródło: GOPS Miejsce Piastowe

6. Identyfikacja najistotniejszych problemów społecznych.

W rozdziale tym w oparciu o wiedzę i doświadczenie pracowników GOPS i uczestników warsztatów partycypacyjnych oraz analizę źródeł statystycznych zostały zdiagnozowane istotne problemy społeczne. Choć informacje uzyskane od pracowników socjalnych mają aspekt praktyczny i niezwykle cenny, to często trudno jest znaleźć „twarde” dane w sposób obiektywny diagnozujące skalę i rodzaj problemów społeczności lokalnej. Wynika to z tego, że analizy i zestawienia opracowywane przez GOPS obejmują grupę podopiecznych ośrodka pomocy społecznej, czyli pewną część populacji mieszkańców gminy. Z drugiej strony analizy takie nie są wykonywane systematycznie i w sposób „systemowy”, a więc nie można na ich podstawie dokonywać oceny przyczyn problemów, zmian tendencji w jakimś okresie czasu, ich dynamiki, pełnej skali problemów społecznych itp. Dlatego istotne jest prowadzenie przez GOPS oraz inne instytucje i organizacje zaplanowanej kompleksowej diagnozy problemów społecznych mieszkańców Gminy oraz systematycznego monitoringu lokalnych problemów

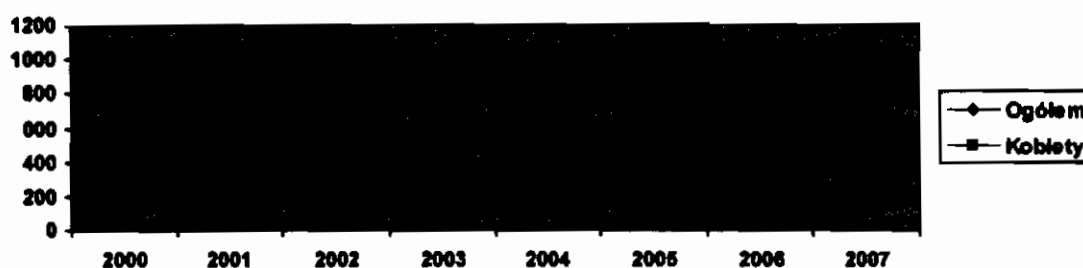
społecznych. Takie zadania zostały uznane przez uczestników warsztatów strategicznych za ważne i pilne i ujęto je w celach operacyjnych niniejszej strategii.

Można jednak przypuszczać, że opisane poniżej problemy są najpoważniejszymi problemami społecznymi mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe.

6.1. Bezrobocie.

Bezrobocie polega na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i chcących pracować (warunek ten często się pomija, jako trudny do weryfikacji) nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie dotyka dużą grupę mieszkańców Gminy – w 2007 roku GOPS udzielił z tego powodu pomocy 269 rodzinom. Liczba bezrobotnych mieszkańców gminy w latach 2000 - 2006 wykazuje systematyczny niewielki spadek. W 2007 roku nastąpiło natomiast dość znaczne zmniejszenie liczby bezrobotnych.

Wykres 10. Liczba bezrobotnych w Gminie Miejsce Piastowe w latach 2000-2007

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Krośnie

Wciąż jednak liczba bezrobotnych utrzymuje się na wysokim poziomie, podobnie jak w innych gminach Powiatu Krośnieńskiego liczba osób bezrobotnych jest duża.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych w powiecie krośnieńskim wg gmin

Gmina	2006	2007	zmiana
Krosno	1424	1393	-31
Powiat krośnieński	4283	4132	-151
Rymanów miasto i gmina	539	518	-21
Dukla miasto i gmina	865	825	-40
Jedlicze miasto i gmina	594	571	-23
Iwonicz miasto i gmina	386	378	-8
Krościenko Wyżne	177	171	-6
Korczyna	385	372	-13
Wojaszówka	333	324	-9
Miejsce Piastowe	544	528	-16
Chorkówka	535	520	-15
Ogółem	5707	5525	-182

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS – 01, GUS – stopa bezrobocia.

Stopa bezrobocia za koniec maja br. w powiecie krośnieńskim wynosiła 12,8 % i jest nieco niższa od średniej w województwie podkarpackim, która wynosiła 13,1 %. Odsetek bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych jest w powiecie krośnieńskim jednym z najwyższych w województwie i wynosi 89 % (średnia na Podkarpaciu to 63 %) Z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych uprawnieni do zasiłku stanowili 11,3 % ogółu zarejestrowanych. Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej. Łącznie stanowili oni 55,4 % ogólnej liczby bezrobotnych.

Najmniej z zarejestrowanych legitymowało się wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 8,0% oraz wyższym - 10,0 % ogółu bezrobotnych. Ponad 3,5 tys z nich, czyli 63 % to osoby długotrwale bezrobotne, a około 20 % nie ma żadnych kwalifikacji zawodowych. Ponad 15 % to kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia.

Straty i skutki społeczne, które powoduje bezrobocie są trudne do oszacowania. Bezrobocie przyczynia się do degradacji społeczności - nie tylko samych bezrobotnych, ale także ich rodzin. Proces od utraty pracy, przejścia na zasiłek, jego utrata do długotrwałego korzystania z pomocy społecznej dość szybko prowadzi do ubóstwa ze wszystkimi jego konsekwencjami. Bezrobocie wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji – zabezpieczenia potrzeb materialnych, poczucie bezpieczeństwa, pełnienia roli opiekuńczej i wychowawczej. Trudna sytuacja finansowa gospodarstw domowych dotkniętych bezrobociem wymusza także ograniczanie wydatków związanych z kształceniem dzieci. Trudna sytuacja materialna w rodzinie niejednokrotnie oznacza ograniczenie planów dalszego kształcenia młodych ludzi, obniżanie ich aspiracji edukacyjnych, zahamowanie rozwoju uzdolnień w drodze dalszej edukacji czy zajęć dodatkowych. Z drugiej strony bezrobocie jednego, czy dwojga rodziców nie pozostaje bez wpływu na dokonywaną przez młodych ludzi ocenę rzeczywistości oraz ich własnej wartości - poczucie niższej pozycji. Popadają w sytuacje konfliktowe w szkole z rówieśnikami i nauczycielami. Bezrobocie jest często w rodzinie czynnikiem konfliktogennym i nasilającym patologie społeczne takie jak nadużywanie alkoholu. Problemem towarzyszącym bezrobociu jest zjawisko tzw. „szarej strefy”. W Polsce udział zatrudnienia nierejestrowanego szacunkowo wynosi od 7 % (wg GUS) do 19 % (wg Konfederacji Pracodawców Prywatnych). „Szara strefa” to praca nierejestrowana, wykonywana bez nawiązania stosunku pracy lub stosunku zobowiązaniowego, z której dana osoba nie odprowadza składek na ubezpieczenie społeczne i podatków.

6.2. Niepełnosprawność. Długotrwała choroba.

Zgodnie z art. 2 pkt. 10 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Na samorząd, zgodnie z cyt. ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, nałożone zostało wiele zadań mających na celu szeroko rozumianą pomoc osobom niepełnosprawnym. Zadaniem związany z niesieniem pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji społecznej i obsługi programów celowych PFRON zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie, natomiast rehabilitacja zawodowa realizowana jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie.

Na terenie Gminy Miejsce Piastowe mieszka około 1500 osób/dorosłych i dzieci/ z różnym stopniem niepełnosprawności oraz długotrwanie chorych. Jedną z form pomocy osobom niepełnosprawnym jest kierowanie ich do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, celem uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności bądź stopniu niepełnosprawności. Pracownicy GOPS świadczą pomoc w wypełnianiu wniosku. Po uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności i spełnieniu kryterium przewidzianego w ustawie o pomocy społecznej osoba taka ma prawo do skorzystania z zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku celowego oraz z zasiłku pielęgnacyjnego.

Pomoc ta jest formą pieniężną świadczoną w okresie, na który orzeczona została niepełnosprawność. Wysokość wyżej wymienionych świadczeń jest regulowana ustawą o pomocy społecznej.

Oprócz pomocy finansowej oraz pracy socjalnej najważniejszą formą wsparcia dla tej grupy mieszkańców są usługi opiekuńcze, które bezpośrednio organizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym. Obecnie zadanie to jest realizowane przez 16 opiekunek domowych, zatrudnionych na umowę - zlecenie. Wcześniej zadanie to było realizowane poprzez współpracę GOPS z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Krośnie.

Usługi opiekuńcze, w zależności od dochodu na jedną osobę w rodzinie, świadczone są nieodpłatnie, częściowo odpłatnie lub odpłatnie. Wysokość opłaty naliczana jest zgodnie z uchwałą Nr XXI/147/07 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 25 listopada 2004 roku w sprawie szczególnych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Cena 1 godziny usługi opiekuńczej ustalana jest na podstawie kalkulacji cenowej według kosztu zatrudnienia osoby na stanowisku opiekunki (wynagrodzenie łącznie z pochodnymi).

Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze określa się w zależności od dochodu na osobę w rodzinie i od rodzaju gospodarstwa domowego na podstawie poniższej kalkulacji.

do 100 %	nieodpłatnie	nieodpłatnie	5 %
101 % – 150 %	10 %	15 %	20 %
151 % – 200 %	20 %	25 %	40 %
201 % – 250 %	25 %	35 %	60 %
251 % – 300 %	40 %	50 %	80 %
301 % – 400 %	60 %	70 %	90 %
powyżej 400 %	100 %	100 %	100 %

Częściowe lub całkowite zwolnienie z opłat za świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze może nastąpić na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, innej osoby lub instytucji, za zgodą osoby zainteresowanej, w uzasadnionych przypadkach, a w szczególności w przypadku:

- konieczności ponoszenia opłat za pobyt innego członka rodziny w domu pomocy społecznej lub ośrodka wsparcia, wszelkiego typu placówkach opiekuńczo-wychowawczych i leczniczo-rehabilitacyjnych,
- istotnych zdarzeń losowych, mających wpływ na sytuację życiową,
- gdy więcej niż jedna osoba w rodzinie wymaga pomocy w formie usług opiekuńczych.

W 2007 roku na usługi opiekuńcze przeznaczono kwotę 67.865 zł, a obejmowały one łącznie 10466 godzin. W ostatnich latach, jak wynika z wywiadów środowiskowych, opieka nad chorym członkiem rodziny staje się poważnym problemem dla samych rodzin jak też i Ośrodka Pomocy. Wiąże się to z migracją ludności w poszukiwaniu pracy, edukacji na poziomie szkół wyższych, nasilającymi się w ostatnich latach wyjazdami za granicę.

Część osób chorych i niepełnosprawnych zamieszkujących Gminę to osoby z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzeniami intelektualnymi. Mogą one korzystać ze specjalistycznej pomocy w Domu Pomocy w Krośnie i dwóch Domów Pomocy w Iwoniczu oraz trzech Środowiskowych Domów Samopomocy: w Krośnie, Rymanowie i Dukli.

Środowiskowy Dom Samopomocy, który mieści się w budynku Domu Pomocy Społecznej w Krośnie może objąć opieką 35 osób. W ramach ŚDP działa zespół wspierająco-rehabilitacyjny, którego zadaniem jest prowadzenie zajęć zmierzających do przystosowania podopiecznych w możliwie największym stopniu do samodzielnego życia. W ramach zajęć prowadzone są treningi samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu, treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych, a także treningi umiejętności spędzania wolnego czasu. Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy mogą ponadto rozwijać swoje zainteresowania, np. muzyczne, plastyczne, teatralne, rękodzielnictwo poprzez udział w terapii zajęciowej.

Jeżeli niepełnosprawny funkcjonuje w rodzinie, to jego niepełnosprawność uderza najbardziej w finansową i emocjonalną stronę rodziny. Wsparcia wymaga nie tylko niepełnosprawny, ale także jego rodzina, bo to ona boryka się z trudami zapewnienia mu opieki. W opinii pracowników socjalnych sytuacja niepełnosprawnych i ich rodzin jest bardzo trudna. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz umożliwiającego poruszanie się i samoobsługę. Dużym problemem są także bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności publicznej. Bariery te nie tylko utrudniają, ale niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu.

Osoby przewlekle chore mają podobne problemy jak osoby niepełnosprawne. Borykają się z utrudnionym dostępem do specjalistycznej opieki medycznej oraz wysokimi kosztami leczenia.

6.3. Bieda i ubóstwo. Zjawisko dziedziczenia biedy.

Z danych GOPS w Miejscu Piastowym (wg stanu na 31 grudnia 2007 r.) wynika, że okres korzystania z pomocy społecznej z powodu złej sytuacji materialnej rodzin wynosi:

- do jednego roku – 71 rodzin
- powyżej 1 roku – 250 rodzin (bieda długotrwała)
- powyżej 5 lat - 237 rodzin (bieda chroniczna).

Powyższe dane wskazują, że chroniczna i długotrwała bieda to poważny problem w Gminie. Ubóstwo nie posiada jednoznacznej definicji. Najczęściej określa się ubóstwo jako stan, w którym jednostce czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Pod pojęciem „podstawowe potrzeby” kryją się poza wyżywieniem, którego niezbędności nie można kwestionować, takie potrzeby

jak: odzież, utrzymanie zamieszkania, leczenie, uzyskanie wykształcenia. Zjawisko ubóstwa ma wiele przyczyn, które nie zawsze da się jasno wyodrębnić. Na podstawie zebranych opinii od pracowników socjalnych GOPS, najczęściej jest ono skutkiem bezrobocia, niepełnosprawności i długotrwałej choroby, wielodzietności i alkoholizmu. Ale powody biedy u części podopiecznych ośrodka pomocy często tkwią także w przyczynach społecznych i psychologicznych – w bierności życiowej i niskim poczuciu odpowiedzialności za własne życie i rodzinę, postawie roszczeniowej wobec państwa i instytucji pomocy społecznej.

W Gminie spotykamy dwa typy ubóstwa:

- marginalne, wynikające z indywidualnych sytuacji życiowych (wielodzietność, podeszły wiek, pozostawanie w subkulturze ubogich); często wynika z braku bądź niskich kwalifikacji zawodowych;
- masowe, które ma charakter strukturalny, utrwalony, obejmujący wszystkie gospodarstwa domowe osiągające dochody nieznacznie wyższe od minimum socjalnego.

Do ubóstwa o charakterze strukturalnym należy zaliczyć sytuację rodzin osób bezrobotnych, którym niewiele brakuje do przekroczenia granicy ubóstwa, zwłaszcza w przypadku bezrobocia o charakterze długotrwałym. Ta grupa społeczna ma duże ryzyko powiększenia istniejącej już grupy ubóstwa poprzez uzależnienie się od systemu świadczeń państwowych i innych instytucji. Mimo spadającej w ostatnim okresie stopy bezrobocia rejestrowanego w regionie sytuacja materialna wielu rodzin korzystających z pomocy społecznej nie poprawia się. Przyczyn takiej sytuacji można doszukiwać się w obniżaniu aspiracji edukacyjnych dzieci osób bezrobotnych, które nie podejmują kształcenia na wyższym poziomie, a także na upowszechnianiu się zjawiska „wyuczony beznadziei” wśród członków rodzin osób bezrobotnych.

Przyczyn ubóstwa na terenie Gminy Miejsce Piastowe należy upatrywać w sytuacji na rynku pracy w regionie. Wielu mieszkańców Gminy miało zatrudnienie w dużych zakładach pracy w Krośnie, między innymi w Krośnieńskich Hutach Szkła, Fabryce Obuwia Sportowego "Fabos", WSK Krosno, Krośnieńskich Zakładach Przemysłu Lniarskiego "Lnianka". Część z nich została zlikwidowana, część w wyniku procesów restrukturyzacyjnych dokonała znacznych redukcji zatrudnienia. Na przykład Fabryka Obuwia Sportowego "Fabos" w Krośnie istniała nieprzerwanie od 1944 roku. „Fabos” był jedynym zakładem w kraju produkującym obuwie narciarskie i łyżwiarskie. W najlepszych latach fabryka zatrudniała blisko 2 tys. osób. Na początku lat 90. Polskę zalały tanie produkty z Azji. Zakład nie był przygotowany do konkurowania z takimi wyrobami. Od 1998 roku był w stanie upadłości, a w maju 2003 roku

syndyk definitywnie zakończył produkcję. Podobna sytuacja nastąpiła w przypadku krośnieńskiej "Lnianki".

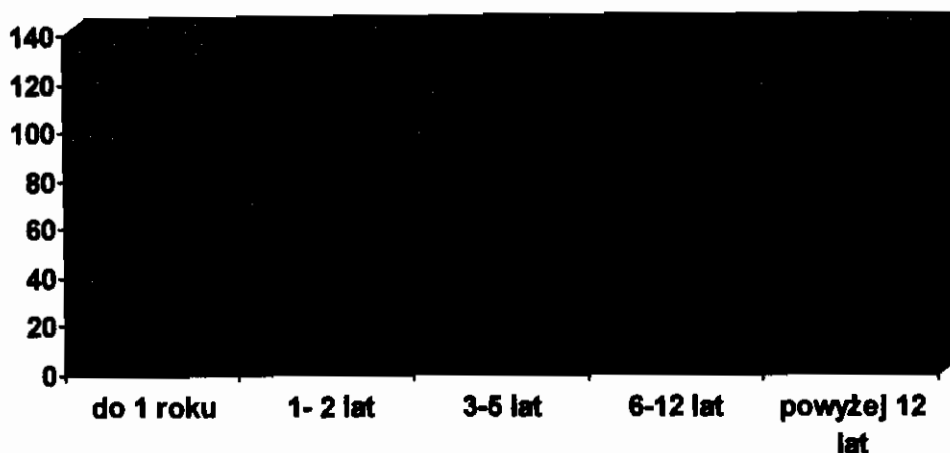
Krośnieńskie Huty Szkła są jednym z największych i najbardziej znanych producentów szkła gospodarczego w Polsce. Firma w 2008 roku obchodzi 85-lecie istnienia. Znana jest głównie ze szkła formowanego metodą ręczną i szkła stołowego z tzw. automatów. Ze względu na wyjątkową jakość i przejrzystość szkła wyroby z Krosna nazywane są "bezołowiowym kryształem". Od 1990 roku KHS Krosno SA są spółką giełdową (była jedną z pierwszych spółek notowanych na warszawskiej giełdzie). Firma zatrudnia ponad 3,5 tys osób. Europejski rynek wyrobów szklanych zalewa tania produkcja z Chin i Tajlandii. Między innymi w związku z tym Huta Szkła Krosno w 2007 roku zwolniła 600 pracowników. Sytuacja hut pogarszała się znacznie od stycznia 2008 roku. Rosła cena gazu, a wartość dolara w stosunku do złotego spadała. Większość eksportu szła do Stanów Zjednoczonych, roczna wartość tych kontraktów wynosiła 100 mln dolarów. Zarząd nie zareagował w porę, nie udało się znaleźć nowych rynków zbytu, eksport do USA stał się nieopłacalny. Rentowności eksportu nie poprawiła podwyżka cen wyrobów, odbiorcy ograniczyli zamówienia. W kwietniu 2008 roku zarząd spółki poinformował, że przymierza się do dalszych grupowych zwolnień. Pracę może stracić jedna trzecia blisko 4-tysięcznej załogi – ponad 1200 pracowników. Tak dużych zwolnień nie było w mieście od ponad 10 lat

Sytuacja na krośnieńskim rynku pracy była od dłuższego czasu stabilna - niski wskaźnik bezrobocia, sporo ofert pracy. Ale poszukiwane są osoby o wysokich kwalifikacjach, a pracę w hutach w pierwszej kolejności tracą osoby o niskich kwalifikacjach, przebywające na zwolnieniach rehabilitacyjnych, często korzystające ze zwolnień. Będzie więc problem ze znalezieniem pracy dla kobiet słabo wykształconych. Huty Szkła będą musiały przygotować wspólnie z PUP w Krośnie program pomocy osobom zwalnianym, pomóc im w przekwalifikowaniu się. Zwolnienie tak dużej liczby pracowników będzie miało jednak niewątpliwie wpływ na życie Krosna i regionu.

Pracownicy, szczególnie ci z niższymi kwalifikacjami zawodowymi, którzy tracą zatrudnienie, nie potrafią odnaleźć się na rynku pracy. W wielu przypadkach następuje proces pauperyzacji ich rodzin, który dotyka także dzieci w tych rodzinach. Sytuacja długotrwałego korzystania ze wsparcia pomocy społecznej prowadzi do zjawiska dziedziczenia biedy. Na terenie Gminy Miejsce Piastowe zjawisko dziedziczenia biedy jest problemem dość powszechnie

występującym. W strukturze rodzin, będących beneficjentami GOPS są takie, których członkowie korzystają ze świadczeń już od kilkunastu lat. Przedstawia to poniższy wykres.

Wykres 11. Liczba rodzin wg. okresu korzystania ze świadczeń GOPS (dane za 2007 rok)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miejscu Piastowym

O skali zjawiska dziedziczenia biedy może również świadczyć fakt, że w niektórych przypadkach już trzecie pokolenie rodzin korzysta ze wsparcia GOPS. Budżety tych rodzin uwzględniają przede wszystkim elementarne potrzeby materialne. Potrzeby edukacyjne dzieci nie mają takiego charakteru, są zatem odsuwane na dalszy plan, a w konsekwencji często pozostają niezaspokojone. Koszty kształcenia dzieci, już na poziomie ponadpodstawowym, stają się dla wielu rodzin niemożliwe do sfinansowania. W szczególnej trudnej sytuacji znajdują się dzieci i młodzież, pochodzące z rodzin wielodzietnych, rodzin dotkniętych bezrobociem oraz problemem uzależnienia od alkoholu. Konieczne jest podejmowanie działań, adresowanych szczególnie do dzieci i młodzieży, mających na celu skuteczne wsparcie procesu edukacji, umożliwienie jak najszerszego dostępu do edukacji na najwyższym poziomie, eliminowanie zjawiska wypadania z systemu szkolnego lub ograniczania aspiracji edukacyjnych z powodu złej sytuacji materialnej i życiowej rodziny ucznia. Wymaga to jednak przede wszystkim rozwiązań „systemowych” na poziomie kraju. Lokalna pomoc społeczna powinna jednak monitorować ten problem i łagodzić jego skutki przede wszystkim poprzez pracę socjalną.

6.4. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Kolejnym, istotnym problemem, z którym borykają się osoby mieszkające na terenie Gminy Miejsce Piastowe, jest bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Rośnie liczba rodzin niepełnych (śmierć jednego z rodziców, rozwody, samotne macierzyństwo z wyboru, wyjazdy za granicę). Z powodu wielodzietności w 2007 roku GOPS wspierał 80 rodzin.

Bezradność opiekuńczo – wychowawcza to problemy w pełnieniu ról rodzicielskich i małżeńskich, niedojrzałość emocjonalna rodziców, problemy wychowawcze i brak wzorców rodzicielskich w środowisku rodzinnym ujawniające się u młodych rodziców w postaci nieumiejętności opieki nad własnymi dziećmi. Zaburzona struktura rodziny, często spotykana wśród świadczeniobiorców ośrodka, niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka. W rodzinach zaburzonych rodzicom brakuje umiejętności tworzenia dobrego, rodzinnego klimatu, rozładowywania konfliktów i napięć bez agresji, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa. W wielu sytuacjach dzieci pozostawione są „same sobie”, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników poza domem, częściej pojawiają się u nich problemy szkolne.

Rodzinom z terenu Gminy, mającym trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej udziela się pomocy w formie poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej oraz pracy socjalnej. Natomiast dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, czy też niedostosowanym społecznie, zapewniona jest całodobowa opieka i wychowanie w formie zastępczej opieki rodzinnej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W Gminie Miejsce Piastowe działają w tym zakresie Rodzinne Domy Dziecka w Głowience, Targowiskach, w Widaczu i Miejscu Piastowym. W bliskim sąsiedztwie funkcjonuje niepubliczna placówka opiekuńczo – wychowawcza - Dom Dziecka im. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr św. Józefa w Krośnie oraz Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Długiem.

Specjalistyczne zadania z zakresu adopcji sprawują dwa ośrodki adopcyjno – opiekuńcze. Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Krośnie oraz niepubliczny Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Archidiecezji Przemyskiej w Krośnie. Ośrodki te prowadzą działalność diagnostyczno – konsultacyjną, której celem jest pozyskiwanie, diagnozowanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość prowadzenia rodzinnej opieki zastępczej, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno–pedagogiczne osób prowadzących rodzinną opiekę zastępczą oraz rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w rodzinnej opiece zastępczej

i placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Ośrodki te propagują ideę zastępczego rodzicielstwa, tworzą przyjazną atmosferę dla powstawania rodzin zastępczych niespokrewnionych. Wspierają także rodziny naturalne w rozwiązywaniu problemów wynikających z wychowania i ze sprawowania opieki nad dziećmi.

Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze współpracują z GOPS, sądami opiekuńczymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.

Najczęstszymi przyczynami powodującymi konieczność odizolowania dzieci od rodziców są: alkoholizm, nieudolność wychowawcza, agresja, związki konkubenckie, opuszczenie dziecka (w tym porzucenie i wyjazd za granicę), przewlekła choroba, sieroctwo społeczne. Tym elementom bardzo często towarzyszy ubóstwo materialne.

Działania ośrodków adopcyjno – opiekuńczych grupują się wokół następujących zadań:

- praca na rzecz rodzin adopcyjnych,
- praca na rzecz rodzin zastępczych,
- praca na rzecz rodzin naturalnych,
- poradnictwo i terapia dla rodzin,
- działalność edukacyjna, szkoleniowa i konsultacyjna.

6.5. Problemy alkoholowe.

Alkoholizm to proces patologiczny, objawiający się zaburzeniem czynności organizmu. Zespół uzależnienia od alkoholu (choroba alkoholowa, nałóg alkoholowy) zaczyna się i rozwija podstępnie, bez świadomości zainteresowanej osoby. Polega na niekontrolowanym picciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci. Objawy tej choroby to przede wszystkim takie zjawiska jak:

- zmiana tolerancji na alkohol,
- objawy abstynenckie,
- koncentracja życia wokół spożywania alkoholu.

Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy socjalni w Miejscu Piastowym spotykają się od wielu lat. Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych pomocy społecznej jest złożony, ponieważ obok alkoholizmu występują: bieda, bezrobocie, problemy wychowawcze i zdrowotne, wchodzenie w konflikt z prawem. Zjawisku nadużywania alkoholu często towarzyszy zjawisko przemocy fizycznej i psychicznej, stosowanej zarówno wobec dorosłych, jak i dzieci.

Liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy, korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w Gminie od 2005 roku wzrosła niemal dwukrotnie – z 7 do 13.

Zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców Gminy, niezależnie od płci, wieku czy statusu intelektualnego. Niepokojącym jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania wieku pierwszego z nim kontaktu.

W rodzinach, które objęte są pomocą socjalną pracownicy socjalni dość często obserwują stwarzanie sytuacji sprzyjających picciu alkoholu, stosowanie zachęty do spożywania i przedstawianie łatwości jego zdobywania. Szczególnego znaczenia w tych rodzinach nabiera wzorzec picia alkoholu i niekorzystny wpływ rozbieżności między zachowaniem rodziców a wymaganiami stawianymi wobec dziecka co do spożywania alkoholu, brak kontroli ze strony rodziców i stosowanie niewłaściwych metod wychowawczych. W wielu rodzinach można zauważyć zjawisko „dziedziczenia” alkoholizmu. Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych pomocy społecznej jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, bieda, problemy wychowawcze i zdrowotne. Alkoholizm to częsta przyczyna interwencji sądu w sprawy opiekuńczo - wychowawcze. Rodziny z problemem alkoholowym jednego lub obojga rodziców są często rodzinami ubogimi, które nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych dzieci. Dzieci w tych rodzinach tracą poczucie bezpieczeństwa – zarówno materialnego, jak i psychicznego. Dziecko żyjące w rodzinie „alkoholowej” narażone jest na przeżywanie traumatycznych doświadczeń, które mogą powodować zaburzenia jego rozwoju np. zachowania agresywne, nadpobudliwość, trudności w podporządkowaniu się normom społecznym. Praktycznie każdy nauczyciel w swojej pracy spotyka się z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym. Praca z takimi rodzinami jest bardzo trudna, długotrwała i często skazana na niepowodzenie. Wsparciem dla GOPS jest niewątpliwie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym.

Ze sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2007 rok wynika, że w ubiegłym roku wpłynęło 22 wnioski o skierowanie osób na leczenie odwykowe. Po rozpatrzeniu wniosków i odbytych rozmowach z osobami nadużywającymi alkoholu oraz po zapoznaniu się z opinią biegłego psychologa skierowano 15 wniosków do Sądu o zastosowanie wobec nich obowiązkowego leczenia odwykowego. Sąd w 11 przypadkach wydał postanowienie o przymusowym leczeniu w Poradni Odwykowej w Krośnie. Dwie osoby dobrowolnie podjęły leczenie w Poradni Odwykowej i na Oddziale

Odwykowym w Krośnie. Wśród osób mających problemy z alkoholem dominują mężczyźni – 89 %. Przeważają osoby w wieku średnim. Niepokojące jest, że problem z alkoholem mają też osoby bardzo młode (17-30 lat). Najlepsze efekty w motywowaniu do podjęcia leczenia są osiągane w odniesieniu do osób młodych. W tej grupie wiekowej jest najwyższy odsetek osób powstrzymujących się od spożywania alkoholu i podejmujących próby leczenia uzależnienia.

W 2007 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 37 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach handlowych i gastronomicznych. 34 wnioski zaopiniowano pozytywnie. W obecnej chwili na terenie Gminy Miejsce Piastowe jest 47 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- 47 sprzedających napoje alkoholowe o zawartości alkoholu do 4,5 % oraz piwo,
- 13 - napoje alkoholowe od 4,5 % do 18 %,
- 12 – napoje alkoholowe powyżej 18 %.

Jednemu przedsiębiorcy w wyniku kontroli zostało cofnięte zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu nie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Rozmieszczenie punktów sprzedaży napojów alkoholowych (stan na 31.12.2007r.) przedstawia poniższa tabela:

Tabela 8. Punkty sprzedaży detalicznej i gastronomicznej alkoholu w gminie

Miejscowość	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych	
	Sklepy	Lokale gastronomiczne, bary, ogródki piwne
Głowienka	7	4
Lężany	4	-
Miejsce Piastowe	6	5
Nizna Łąka	1	-
Rogi	7	2
Targowiska	5	1
Widacz	2	1
Wrocanka	3	-
Zalesie	1	-

Źródło: dane GKRPA w Miejscu Piastowym

W 2007 roku z tytułu opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu uzyskano dochód w kwocie 72 846 zł. Środki te zostały przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 80 tys. zł przekazano jako dotację dla Gminnego Ośrodka Kultury, w ramach którego działa 8 świetlic środowiskowych. Świetlice te realizują zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w godzinach popołudniowych dla dzieci i młodzieży. Stwarzają możliwość spędzania wolnego czasu oraz rozwijania zainteresowań.

Środki na cele profilaktyczne przekazano także szkołom. W Zespole Szkół Publicznych w Miejscu Piastowym i Michalickim Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych zorganizowano zajęcia profilaktyczne pod hasłem „Stop dla alkoholu i narkotyków w naszej szkole”. W Szkole Podstawowej w Głowience dofinansowany został program „Uzależnia mnie tylko powietrze”. W 2007 roku kontynuowany był w Gminie ogólnopolski program „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. W ramach programu organizowane były zawody sportowe, konkursy plastyczne, itp. Wysiłki dzieci i nauczycieli zostały docenione i nagrodzone przez Fundację „Trzeźwy umysł”. W szkołach na terenie Gminy w zakresie profilaktyki realizowany jest program „Hugo”. Gmina przystąpiła także do ogólnopolskiej kampanii „Cięża bez alkoholu”. W ramach tej akcji w ośrodkach zdrowia, GOPS, Urzędzie Gminy i innych instytucjach rozprowadzono ulotki informacyjne i edukacyjne.

W budżecie Gminy na 2008 rok określono dochody z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 90.000,00 złotych. Wydatki na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii ustalono na kwotę 92.000,00 zł.

Pomocą dla mieszkańców Gminy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych jest także wsparcie i inicjatywy księży i Kościoła Katolickiego. Tradycje te sięgają działalności Ks. Bronisława Markiewicza, który zaczynał swą posługę kapłańską od zakładania bractw trzeźwości. W efekcie jego duszpasterskiej gorliwości plajtowali karczmarze z okolic Miejsca Piastowego. Od 1985 roku Zgromadzenie Świętego Michała Archanioła organizuje i prowadzi Pieszą Pielgrzymkę Młodzieży o Trzeźwość Narodu z Warszawy - od grobu Prymasa Tysiąclecia kardynała Stefana Wyszyńskiego do Miejsca Piastowego, do grobu Błogosławionego ks. Bronisława Markiewicza - Apostoła Trzeźwości. W 2008 roku odbyła się już XXIV Pieszą Pielgrzymka.

W Gminie Miejsce Piastowe zjawisko narkomanii jest problemem marginalnym w kontekście statystyk, jednakże bardzo ważnym w aspekcie szeroko rozumianej profilaktyki, ograniczania podaży, jak również monitoringu problemu szczególnie wśród młodzieży i dzieci.

6.6. Przemoc w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które w coraz większym stopniu dotyczy mieszkańców Gminy. Przemoc w rodzinie jest najczęściej wynikiem nadużywania alkoholu. Ofiarami przemocy bywają głównie kobiety, dzieci i młodzież, ale także ludzie starsi i młodzi, z rodzin o różnym statusie materialnym i społecznym.

Prawo karne przewiduje odpowiedzialność karną za zachowanie, które określa się "przemocą w rodzinie" w kilku odrębnych normach prawnych. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na często pomijany, ale mogący okazać się niezwykle pomocnym Kodeks wykroczeń. Ustawa z 20 maja 1971 roku Kodeks wykroczeń w art. 107 stanowi: "Kto w celu dokuczenia innej osobie złośliwie wprowadza ją w błąd lub w inny sposób złośliwie niepokoi, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1.500 złotych albo karze nagany". Użycie określenia "w inny sposób złośliwie niepokoi" zawiera w sobie całą gamę zachowań, których ustawodawca nie był w stanie ani wymieniwać, ani przewidzieć, co pozwala za każdym razem dokonać oceny, czy konkretne zachowanie jest złośliwym niepokojeniem. Może działać w sposób przewidziany w art. 107 kw osoba, która będzie np. nieustannie dzwonić, wysyłać sms, lub e-maile. Zwerbalizowane lub dorozumiane zachowanie mające na celu poniżenie lub obrażenie kogoś podejmowane w opisany wyżej sposób również może kwalifikować się jako wykroczenie z art. 107 kw.

Kodeks Karny penalizuje naruszenie sfer człowieka takich jak np: sfera fizyczna, psychiczna, seksualna. Stosunkowo rozbudowane są normy prawne chroniące sferę fizyczną. Znajdują się one w różnych rozdziałach kodeksu, w zależności jak daleko idące jest naruszenie oraz jakie są konsekwencje działania sprawcy. Najmniej miejsca twórcy kodeksu poświęcili ochronie sfery psychicznej człowieka (jego bezpieczeństwa) jednak i w tym zakresie można wskazać normy, przy pomocy których można się bronić. Art. 217 KK przewiduje naruszenie nietykalności cielesnej poprzez uderzenie ("kto uderza człowieka"). Tym samym istotnym jest ustalenie czy miało miejsce uderzenie i czy nie zachodził jeden z kontratypów wyłączających bezprawność czynu (zabieg leczniczy, sport). Ustawodawca mając na uwadze wielorakość sytuacji, w których do wypełnienia znamion przestępstwa może dojść oraz nie przypisując dużej wagi do konsekwencji naruszenia nietykalności cielesnej bez dalszych tego konsekwencji, uczynił z art. 217 przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego. Oznacza to, że chcąc oskarżyć napastnika o naruszenie nietykalności cielesnej, osoba pokrzywdzona samodzielnie wnosi akt oskarżenia do

Sądu. Procedura karna w tym zakresie zawiera daleko idące odformalizowanie mające na celu ułatwienie pokrzywdzonym działanie w tym zakresie.

Jeżeli na samym naruszeniu nietykalności cielesnej się nie skończyło i u osoby pokrzywdzonej wystąpił uszczerbek na zdrowiu, koniecznym jest odniesienie się do przepisów zawartych w art. 156 i 157 KK. Odpowiedzialność sprawcy będzie uzależniona od tego, jakie konsekwencje dla zdrowia ofiary miało jego działanie. Pierwszą decydującą granicą wprowadzoną przez ustawodawcę jest długość trwania negatywnych następstw naruszenia nietykalności cielesnej. Jeżeli naruszenie czynności narządów ciała lub rozstrój zdrowia trwa poniżej siedmiu dni, to ściganie przestępstwa odbywa się podobnie jak przy art. 217 z oskarżenia prywatnego. Jednakże jeżeli naruszenie czynności ciała lub rozstrój zdrowia trwa dłużej, możliwe jest wszczęcie i prowadzenie postępowania przygotowawczego przez policję pod nadzorem prokuratora. Samo spowodowanie naruszenia czynności narządów ciała oznacza zakłócenie ich normalnej funkcji, jaką pełnią w organizmie człowieka np. funkcja chwytnej dłoni. Rozstrój zdrowia oznacza zakłócenie w funkcjonowaniu organizmu (jego zdrowia) wywołane czynem sprawcy. Wiele obrażeń może wywoływać uzasadnione wątpliwości, co do tego jak należy je sklasyfikować. Aby ustalić w konkretnym przypadku czy mamy do czynienia z naruszeniem czynności ciała lub rozstrojem zdrowia powyżej lub poniżej dni siedmiu, może okazać się konieczne powołanie biegłego z zakresu medycyny sądowej. Jeżeli wspomniane naruszenie trwa powyżej siedmiu dni osobą pokrzywdzoną jest osoba najbliższa dla sprawcy, prawo wymaga złożenia przez pokrzywdzonego wniosku o ściganie. Ta konstrukcja prawna, stosowana w kilku normach prawnym kodeksu karnego, budzi kontrowersje związane z możliwym wyłączeniem z pod ochrony prawnej osób najbliższych sprawcy. Pomiędzy sprawcą a ofiarą zazwyczaj występuje dysproporcja siły (psychicznej, fizycznej lub obu na raz). Jeśli sprawca potrafi na osobie pokrzywdzonej wymóc nie składanie wniosku o ściganie pozostanie bezkarny.

Ustawodawca nie sprecyzował rodzajów uszkodzeń, jakich może doznać organizm człowieka. Takie wyliczenie byłoby nie możliwe i nie celowe. Zastosowano odniesienie do treści art.; 156 stanowiąc, że w art. 157 przewiduje się odpowiedzialność karną za wywołanie naruszenia czynności narządów ciała lub rozstrój zdrowia inny niż wymieniony w art. 156. Owo wyliczenie z art. 156 zawiera najpoważniejsze konsekwencje naruszenia czynności narządów ciała i rozstroju zdrowia w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. W myśl art. 156 jest nim: pozbawienie człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, innego ciężkiego kalectwa,

ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała. Typem kwalifikowanym przez następstwa czynu jest śmierć osoby pokrzywdzonej. Odpowiedzialność sprawcy w tym wypadku kształtuje się w granicach do 2 do 12 lat. Podkreślić należy, że śmierć jest wynikiem działania sprawcy nie zmierzającego do jej wywołania. Gdyby było inaczej czyn sprawcy wypełniałby znamiona morderstwa z art. 148 k.k.

Na terenie Gminy stwierdza się coraz więcej przypadków użycia przemocy w rodzinie, jednak wiele z nich cały czas pozostaje ukrytych. Jak wynika z danych Posterunku Policji w Miejscu Piastowym na terenie Gminy dość często dochodzi do zgłoszeń przemocy w rodzinie – w 2006 roku 32 przypadki, w 2007 roku 35. W 2006 roku łącznie w wyniku przemocy w rodzinie poszkodowanych zostało 88 osób. Struktura tej grupy przedstawia się następująco.

Tabela 9. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie w gminie w 2006 roku

Kobiety			Mężczyźni			Dzieci		
ogółem	powyżej 60 lat	niepełnosprawne	ogółem	powyżej 60 roku	niepełnosprawni	ogółem	poniżej 13 lat	od 14 do 18 lat
29	23	6	1	1	0	59	32	27

Źródło: dane GOPS w Miejscu Piastowym

W przypadkach przemocy w rodzinie pracownicy GOPS oraz Policja stosuje procedury interwencji "Niebieskiej Karty". Procedura pozwala między innymi na opracowanie planu pomocy członkom rodziny (dorosłym i dzieciom) i obejmuje:

- przygotowanie dokumentacji,
- opracowanie krótko i długofalowego planu pomocy rodzinie,
- współpracę przedstawicieli różnych instytucji i organizacji pozarządowych,
- interwencję wobec sprawcy przemocy,
- monitorowanie sytuacji rodziny, w której wystąpił problem przemocy.

Jednak z całą pewnością nie wszystkie przypadki przemocy domowej są oficjalnie zgłaszane na Policji. Ofiary przemocy, przede wszystkim kobiety i dzieci, nie zgłaszają przemocy z powodów społecznych (m.in. przyzwolenie otoczenia na te zachowania, mała świadomość o przestępczym charakterze takich czynów i odpowiedzialności karnej za nie) oraz indywidualnym (np. uzależnienie materialne kobiety od męża, posiadanie dzieci i obawa przed rozpadem rodziny). Szczególnie w środowiskach wiejskich przemoc słowna i fizyczna wobec małżonków jest powszechnie tolerowaną "normą" w relacjach rodzinnych (silna pozycja męża

i ojca, często jest wymuszana przez agresję wobec pozostałych członków rodziny). Konieczne jest więc podjęcie systemowych i międzyinstytucjonalnych działań m.in. z zakresu:

- uświadomienia ofiarom (lub potencjalnym ofiarom), że przemoc w rodzinie ma charakter przestępczy,
- dostarczeniu informacji na jaką pomoc i wsparcie mogą liczyć ofiary przemocy w rodzinie,
- prowadzeniu działalności informacyjno-edukacyjnej o problemie przemocy w rodzinie przez szkoły, ośrodek pomocy społecznej, służbę zdrowia, Kościół oraz inne instytucje i organizacje społeczne, które zwrócą uwagę na ten problem wielu przedstawicielom społeczności lokalnej,
- pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (opieka medyczna, pomoc psychologiczna i terapeutyczna, prawna i materialna),
- skierowania sprawców przemocy w rodzinie na leczenie, zapewnienie im pomocy psychologicznej oraz praca socjalna z nimi,
- podnoszenia kompetencji do udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie wśród: pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych, lekarzy, pielęgniarek, funkcjonariuszy Policji, członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przygotowania i realizacji programów pomocowych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Działania powyższe znalazły się wśród zadań, objętych realizacją w ramach niniejszej strategii. Osoby i rodziny po stwierdzeniu, że w sytuacji kryzysowej w jakiej się znalazły nie poradzą sobie same, szukają wsparcia najpierw wśród bliskich osób, potem wśród instytucji. Osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie, poszukują wsparcia, pomocy, fachowej rady i informacji u pracowników socjalnych. Placówką w tym zakresie wyspecjalizowaną, posiadającą wykwalifikowaną kadrę terapeutów i ekspertów jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krośnie.

6.7. Mapa występowania problemów społecznych na terenie Gminy.

Mapa występowania problemów została opracowana w oparciu o analizę danych GOPS oraz wywiadów z pracownikami socjalnymi. Punktem wyjścia do określania miejscowości, w których szczególnie nasilone jest występowanie problemów społecznych, była analiza udziału korzystających ze świadczeń GOPS w stosunku do ogółu mieszkańców poszczególnych miejscowości.

Z analizy tej wynika, że najwyższy procentowy wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców spośród 9 sołectw gminy posiada Nizna Łąka –

ponad co trzeci mieszkaniec tej wsi korzysta z różnego rodzaju świadczeń GOPS. W Głowience pomoc ta obejmuje 18 % ludności. W przypadku Targowisk i Zalesia wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 16 %. Podobnie jest w Miejscu Piastowym (15 %) i Wrocance (14,8 %). Nieco mniej klientów pomocy społecznej mieszka w Rogach i Widaczu. Najmniejszą grupę swoich podopiecznych GOPS ma wśród mieszkańców Łęzan – co dziesiąty korzysta ze wsparcia. Podział na mieszkańców, którzy korzystają ze wsparcia GOPS w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców poszczególnych sołectw przedstawia poniższa tabela.

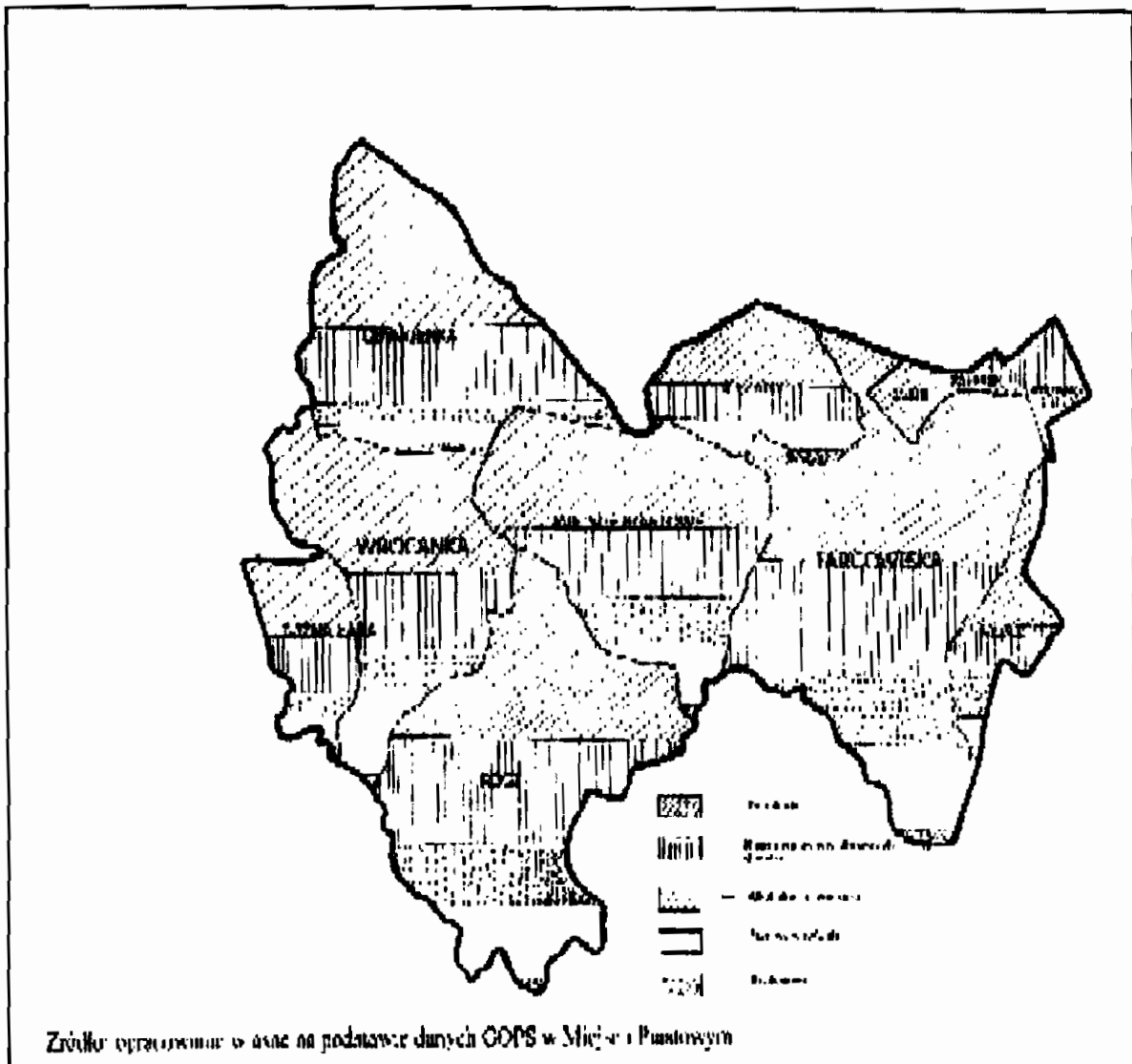
Tabela 10. Korzystający z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach Gminy

L.P	SOŁECTWA	ILOŚĆ ŚRODOWISK	Ilość osób w środowiskach ogółem	Liczba mieszkańców (2006 r)	% osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców
1.	Miejsce Piastowe	86	315	2035	15,4
2.	Głowienka	111	407	2293	17,7
3.	Łęzany	49	178	1720	10,3
4.	Niżna Łąka	32	117	321	36,4
5.	Rogi	86	314	2461	12,7
6.	Targowiska	102	372	2317	16
7.	Widacz	23	84	703	12
8.	Wrocanka	47	179	1207	14,8
9.	Zalesie	22	80	495	16

... sołectwa zagrożone pauperyzacją (16 – 29,99%) Źródło: GOPS w Miejscu Piastowym

Z powyższego zestawienia wynika, że największe „ilościowe” nasilenie problemów społecznych występuje w Niżnej Łące. Wieś jest położona nad rzeką Jasiołka w odległości ok. 8 km od Miejsca Piastowego. To nieduża osada zajmująca powierzchnię 167 ha, zamieszkuje ją 320 mieszkańców. Do czasów transformacji ustrojowej wioska rozwijała się dość dobrze. W 1971 roku powstał „Klub Prasy i Książki RUCH”. Istniała w nim biblioteka publiczna, rozwijało się życie kulturalne. Dużą część mieszkańców stanowili tzw. chłopo-robotnicy, którzy oprócz prowadzenia własnych gospodarstw rolnych, byli zatrudnieni w zakładach pracy np. na terenie Krosna. W wyniku upadku lub restrukturyzacji tych zakładów nastąpiły redukcje zatrudnienia i zwolnienia, które w dużej mierze dotknęły mieszkańców tej wsi. Stąd bezrobocie, które jest główną przyczyną ubóstwa i innych patologii. Część mieszkańców to także osoby niepełnosprawne lub długotrwałe chore.

W oparciu o wywiady z pracownikami GOPS opracowana została poniższa mapa nasilenia poszczególnych problemów społecznych w sołectwach.

7. Problemy społeczne w opinii mieszkańców Gminy – analiza badań ankietowych.

Badania społeczne to ważny etap, służący partycypacji społecznej i „uspołecznieniu” niniejszego dokumentu. Wywiad kwestionariuszowy w Gminie Miejsce Piastowe realizowany były w kwietniu 2008 roku. Służył diagnozie ważnych problemów społecznych w opinii mieszkańców poszczególnych sołectw. Oprócz analizy problemów społecznych, celem badań było również uświadomienie mieszkańcom potrzeby przygotowania przez Gminę „systemowych” i długofalowych sposobów rozwiązywania problemów społecznych jej mieszkańców oraz ich uwrażliwienie na problemy osób marginalizowanych społecznie i zawodowo oraz skłonienie do myślenia nad sposobami ich rozwiązywania. Zastosowana technika to wywiad ankietowy, natomiast narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety

opracowany przez socjologów FRDL. Tematyka badań była na tyle neutralna, że nie wzbudzała niepokoju i w większości przypadków spotkała się ze zrozumieniem i życzliwością.

Pozyskano 192 kompletne i umożliwiające dokonanie analizy kwestionariusze ankiet. Kwestionariusz ankiety zawiera trzy części. Pierwsza dotyczy opinii badanych na temat najważniejszych problemów społecznych mieszkańców Gminy. Druga część kwestionariusza dotyczy propozycji i dróg rozwiązywania tych problemów. Kończącą część stanowi metryczka, w której zawarte są informacje o głównych cechach społeczno-demograficznych.

7.1. Charakterystyka demograficzno-społeczna badanej zbiorowości.

W badaniu wzięło udział 192 respondentów, w tym 106 kobiet (56,4 %) oraz 86 mężczyzn (43,6 %). Jest to rozkład, w którym jest niewielka nadreprezentatywność kobiet – rzeczywista struktura płci mieszkańców gminy to 52 % kobiet i 48 % mężczyzn.

Wykres 12. Płeć uczestników badania

Źródło: opracowanie własne

W grupie respondentów ankiety najwięcej było osób w wieku 46 – 55 lat – 34 % badanych. Ponad co piąty pytany był w wieku 36-45 lat, a nieco mniej bo 18 % w wieku 26-35 lat. Niewiele ponad 14 % to osoby mające 56-65 lat. Co dziesiąty pytany to młoda osoba (18 – 25 lat). Najmniej reprezentowana była grupa osób w podeszłym wieku (powyżej 66 lat) – niecałe 3 %. Strukturę wiekową respondentów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Wiek uczestników badania

Wiek	Liczba	Procent	Procent
18-25	19	9,9	9,9
26-35	34	17,7	17,8
36-45	41	21,4	21,5
46-55	65	33,9	34,0
56-65	27	14,1	14,1
66 i więcej	5	2,8	2,6
ogółem	191	99,5	99,5
brak danych	1	0,4	100,0
Ogółem	192	100,0	

Źródło: opracowanie własne

Zdecydowana większość uczestników badania to osoby w związkach małżeńskich – 69 %. Blisko 15 % to osoby stanu wolnego – panny i kawalerowie. Ponad co dziesiąty pytany to wdowa lub wdowiec. 4 % stanowiły osoby rozwiedzione, a 1 % pozostające w związku nieformalnym.

Wykres 13. Stan cywilny uczestników badania

Źródło: opracowanie własne

W badaniu wzięło udział najwięcej osób z wykształceniem zawodowym – ponad 38 %. Blisko co piąty miał wykształcenie średnie techniczne. Wykształcenie wyższe miało łącznie ponad 18 %, w tym 14 % wyższe magisterskie, 4 % wyższe techniczne. Ponad co dziesiąty uczestnik sondażu miał wykształcenie pomaturalne (11 %), nieco mniej średnie ogólne (8 %).

Blisko 4 % to grupa pytanych z wykształceniem podstawowym. Wykształcenie respondentów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Wykształcenie uczestników badania

niepełne podstawowe	1	,5	,5
podstawowe	7	3,6	3,7
zawodowe	73	38,0	38,4
średnie ogólne	16	8,3	8,4
średnie techniczne	37	19,3	19,5
pomaturalne	21	10,9	11,1
wyższe zawodowe	8	4,2	4,2
wyższe magisterskie	27	14,1	14,2
ogółem	190	99,0	100,0
brak danych	2	1,0	
Ogółem	192	100,0	

Źródło: opracowanie własne

Ponad co trzeci z respondentów to pracownik instytucji publicznej. Duzo w badanej grupie było emerytów i rencistów (17 %). Liczna była także grupa osób bezrobotnych i pozostających bez pracy – 14 %. Co dziesiąty pytany to pracownik firm prywatnych, tyle

samo było wśród respondentów rolników. Łącznie studenci i uczniowie stanowili 4 %. Niewiele było w badanej grupie prywatnych przedsiębiorców – niecałe 2 %. Rodzaj zatrudnienia uczestników sondażu przedstawia poniższa tabela.

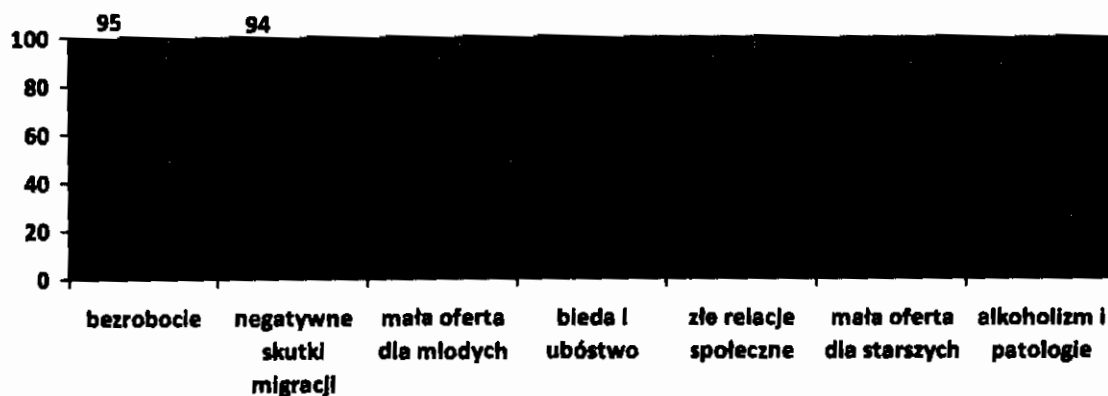
Tabela 13. Zatrudnienie uczestników badania

przedsiębiorca	3	1,6	1,6
pracownik w prywatnej firmie	20	10,4	10,6
pracownik instytucji publicznej	70	36,6	37,0
bezrobotny	27	14,1	14,3
uczeń	6	3,1	3,2
student	2	1,0	1,1
emeryt (rencista)	32	16,7	16,9
rolnik	16	9,4	9,5
inne	11	5,7	5,8
Total	189	98,4	100,0
brak danych	3	1,8	
Ogółem	192	100,0	

Źródło: opracowanie własne

7.2. Istotne problemy społeczne, ich przyczyny oraz defaworyzowane grupy mieszkańców. Duża grupa pytań w kwestionariuszu dotyczyła identyfikacji najważniejszych problemów społecznych mieszkańców Gminy oraz oceny poszczególnych dziedzin życia społecznego. W opinii badanych najpoważniejsze problemy społeczne mieszkańców Gminy to: bezrobocie, negatywne skutki migracji zarobkowej, mała oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży oraz bieda i ubóstwo.

Wykres 14. Najistotniejsze problemy według ilości wskazań

Źródło: opracowanie własne

Bezrobocie części mieszkańców Gminy uzyskało ponad 18% wskazań. Tyle samo wskazań miały **negatywne społeczne skutki migracji zarobkowej** mieszkańców. W rozwinięciu odpowiedzi na to pytanie uczestnicy badania wskazywali na następujące problemy z tym związane: niewydolność opiekuńczo-wychowawczą (dzieci pod opieką dziadków, krewnych), wyjazd ludzi młodych, którzy są ważnym zasobem rozwoju Gminy, wyludnienie Gminy, rozbite lub kryzys w rodzinach dotkniętych „euro-sieroctwem”. Prawie 12 % wskazań dotyczyło problemu **ograniczonej oferty spędzania wolnego czasu**, atrakcyjnej dla dzieci i młodzieży. Co dziesiąty pytany wskazywał na **biedę i ubóstwo**. Podobna grupa respondentów podkreślała złe relacje między mieszkańcami. 7 % wskazało na ograniczoną ofertę zajęcia dla osób starszych i samotnych. 6 % wskazań dotyczyła problemu alkoholizmu i patologii społecznych związanych z uzależnieniem od alkoholu. Tyle samo osób wybrało jako ważny problem **brak placów zabaw, boisk i innych miejsc służących wypoczynkowi i rekreacji**.

W dalszej kolejności pod względem ilości wskazań wymieniono następujące problemy:

- niewystarczająca opieka zdrowotna - 2,5 %,
- niskie bezpieczeństwo publiczne – 2,1 %,
- brak placów zabaw – 5,3 %,
- niewystarczający system pomocy społecznej - 1,7 %,
- brak oferty kulturalnej - 1,5 %,
- niski poziom wykształcenia - 1,3 %.

Najistotniejsze problemy społeczne w opinii mieszkańców Gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Istotne problemy społeczne wg. mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe

bieda i ubóstwo części mieszkańców	53	10,1	27,9
bezrobocie	95	18,2	49,5
alkoholizm i inne patologie	33	6,3	17,4
niewystarczający system pomocy społecznej	9	1,7	4,7
niewystarczająca opieka zdrowotna	13	2,5	6,8
zły stan zdrowia mieszkańców	6	1,1	3,2
mała oferta spędzania czasu dla starszych	37	7,1	19,5
mała oferta spędzania czasu dla młodych	61	11,7	32,1
złe relacje między mieszkańcami	48	9,2	25,3
problemy ekologiczne	6	1,1	3,2
brak oferty kulturalnej	8	1,5	4,2
migracja zarobkowa mieszkańców	94	18,0	50,0
niski poziom wykształcenia	7	1,3	3,7
niskie bezpieczeństwo publiczne	11	2,1	5,8
brak czystości i porządku	9	1,7	4,7
brak placów zabaw, boisk	32	6,1	16,8
Ogółem	wskazań 523	100 %	275,3

Źródło: opracowanie własne

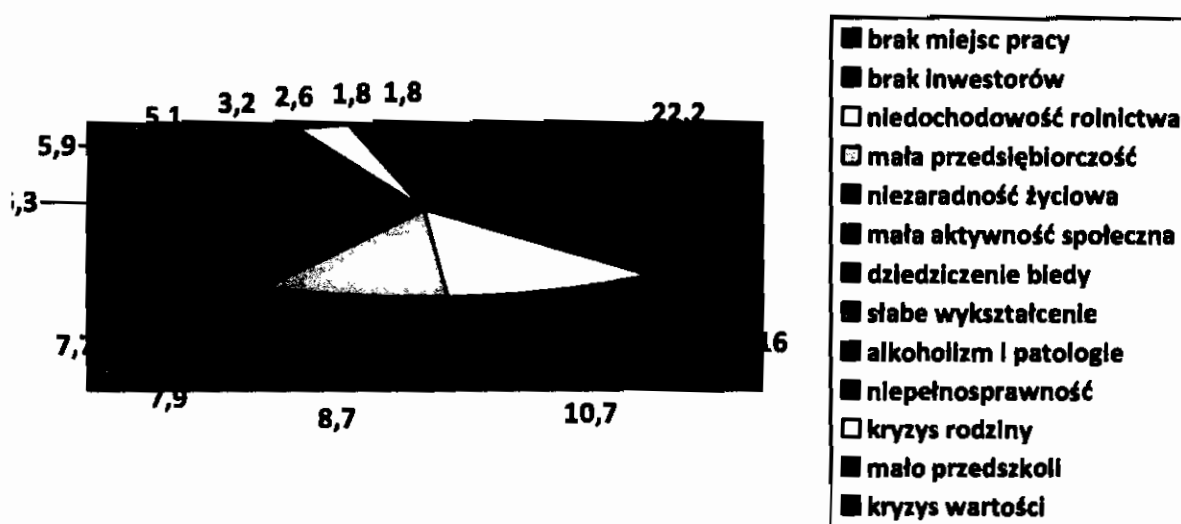
Na pytanie dotyczące przyczyn istotnych problemów społecznych wśród pięciu najczęściej wskazywanych odpowiedzi cztery dotyczyły sfery zatrudnienia i ekonomii. Przyczyny te w kolejności częstości wskazań to:

- brak miejsc pracy – 22 %,
- brak inwestorów – 16 %,
- niedochodowość produkcji rolnej – 10,7 %,
- niezaradność życiowa, bierność – 11,1 %
- mała aktywność zawodowa mieszkańców – 8,7 %.

W dalszej kolejności wskazywano na następujące przyczyny:

- niezaradność życiowa i bierność – 7,9 %,
- małe zaangażowanie społeczne mieszkańców – 7,7 %,
- dziedziczenie biedy – 6,3 %,
- słabe wykształcenie i kwalifikacje części mieszkańców – 5,9 %,
- uzależnienie od alkoholu – 5,1 %,
- niepełnosprawność, długotrwała choroba – 3,2 %,
- kryzys życia rodzinnego – 2,6 %,
- niedostateczna edukacja przedszkolna – 1,8 %,
- kryzys wartości religijnych i patriotycznych – 1,8 %.

Wykres 15. Przyczyny istotnych problemów społecznych w Gminie Miejsce Piastowe

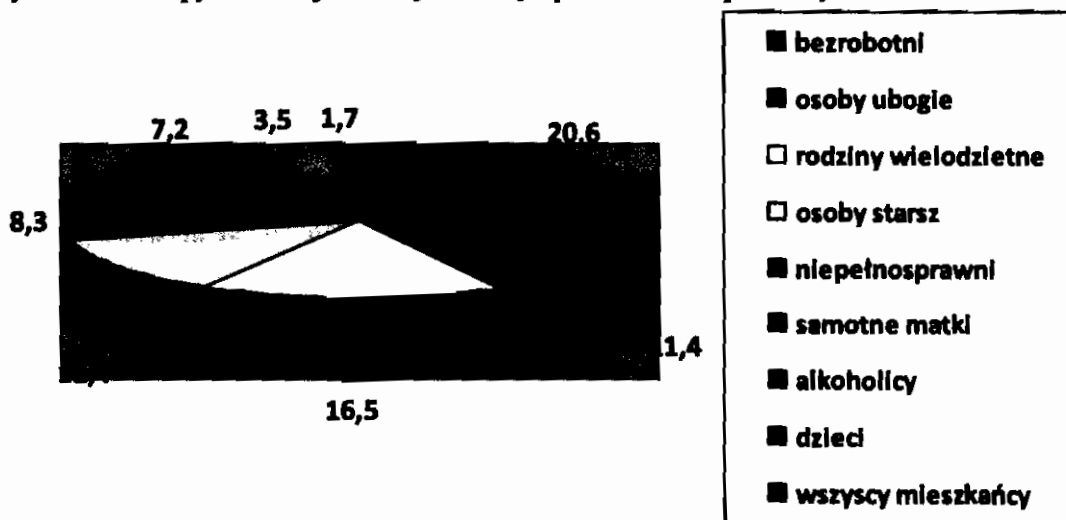
Źródło: opracowanie własne

Celem sondażu było także uzyskanie odpowiedzi na pytanie, których grup mieszkańców Gminy najbardziej dotyczą istotne problemy społeczne. W tym kontekście uczestnicy sondażu najczęściej wskazywali:

- osoby ubogie – 21,4 %,
- bezrobotnych – 20,6 %,
- rodziny wielodzietne – 16,5 %,
- osoby starsze, samotne – 12,4 %,
- niepełnosprawni, osoby długotrwale i poważnie chore – 8,3 %,
- matki samotnie wychowujące dzieci – 8 %,
- osoby uzależnione od alkoholu – 7,2 %,
- dzieci i młodzież – 3,5 %,
- wszyscy mieszkańcy – 1,7 %.

Powyższy rozkład wskazań przedstawia poniższy wykres.

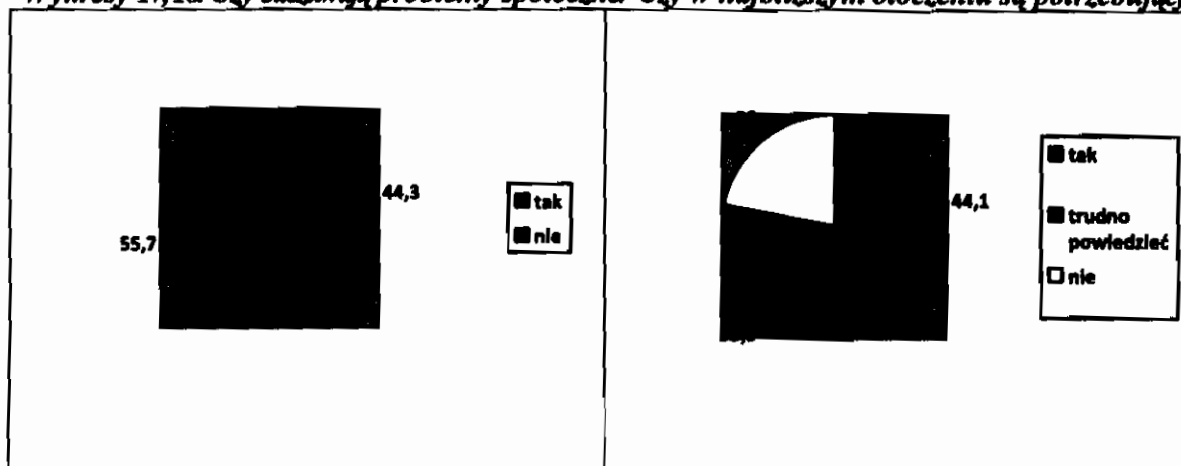
Wykres 16. Grupy osób najbardziej dotknięte problemami społecznymi.

Źródło: opracowanie własne

Na pytanie: czy uczestników badania i ich najbliższą rodzinę bezpośrednio dotyczą istotne problemy społeczne - 44 % odpowiedziało „tak”, a 56 % „nie”. Natomiast blisko połowa respondentów (44 %) stwierdziła, że w ich najbliższym otoczeniu są osoby i rodziny, którym należy pomóc ze względu na problemy społeczne, które ich dotyczą, a co piąty wskazał, że nie. Przedstawiają to poniższe wykresy.

Wykresy 17,18. Czy odczuwają problemy społeczne/ Czy w najbliższym otoczeniu są potrzebujący

Zródło: opracowanie własne

7.3. Proponowane działania w celu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie

Kwestionariusz ankiety dotyczył także opinii mieszkańców o możliwych propozycjach działań służących rozwiązywaniu lub ograniczaniu problemów lokalnych.

Na pierwszym miejscu wśród proponowanych działań, które służą rozwiązywaniu problemów społecznych pojawia się **ograniczenie bezrobocia i poprawa rynku pracy** – 15 % wskazań. Ponad co dziesiąty pytany uważa za konieczną **pomóc młodym ludziom**, przede wszystkim w kontekście stworzenia im warunków do wszechstronnego rozwoju. Taka sama grupa respondentów jest zdania, że należy **bezpłatnie dokształcać młodzież**. Na czwartym miejscu, pod względem częstości wskazań, znalazło się **wsparcie pracodawców**, stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju przedsiębiorczości. Prawie tyle samo osób podkreślało wagę **wsparcia kultury i sportu, inwestycje w budownictwo i infrastrukturę** oraz **prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami w trudnej sytuacji życiowej**.

W dalszej kolejności pod względem częstości wskazań były:

- lepsze gospodarowanie publicznymi pieniędzmi – 6,1 %,
- poprawa opieki medycznej – 5,2 %,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym – 4,4 %,
- prowadzenie profilaktyki uzależnień i prewencji przestępczości – 4,2 %,
- promowanie gminy – 4 %,
- wsparcie lokalnych stowarzyszeń i liderów społecznych – 3,3 %
- likwidacja szarej strefy - 6,6 %,
- prowadzenie działań proekologicznych – 2 %
- wsparcie pracodawców i rozwoju przedsiębiorczości – 2 %

- usprawnienie pracy lokalnej policji – 1,6 %.

Tabela 15. Proponowane działania w celu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie

wsparcie pracodawców, przedsiębiorczości	62	8,2	32,6
wsparcie kultury, sporty, rozrywki	60	7,9	31,6
inwestycje w budownictwo i infrastrukturę	54	7,1	28,4
opieka medyczna	39	5,2	20,5
profilaktyka uzależnień i przestępstw	33	4,4	17,4
bezpłatne dokształcanie młodzieży	80	10,6	42,1
promocja gminy	30	4,0	15,8
ograniczenie bezrobocia, poprawa rynku pracy	115	15,2	60,5
pomoc młodym	80	10,6	42,1
pomoc socjalna rodzinie	52	6,9	27,4
zdecydowana walka z patologiami	39	5,2	20,5
lepsze gosp. publicznymi pieniędzmi	46	6,1	24,2
lepsza praca policji	12	1,6	6,3
ekologia	15	2,0	7,9
likwidacja szarej strefy	15	2,0	7,9
wsparcie inicjatyw obywatelskich	25	3,3	13,2
Ogółem	wskazań 757	100 %	398,4

Źródło: opracowanie własne

Część pytań w ankiecie dotyczyła kwestii, czego powinno się uczyć mieszkańców, szczególnie młodych, w kontekście rozwiązywania istotnych problemów społecznych.

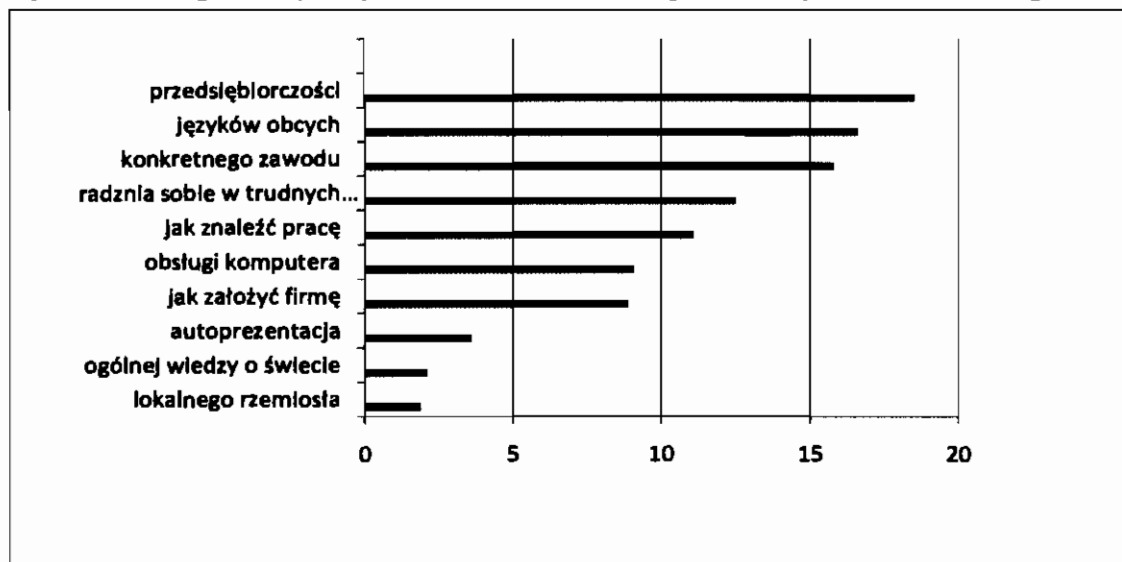
Rozkład odpowiedzi na to zagadnienie przedstawia się następująco:

- przedsiębiorczości i zaradności – 18,5 % wskazań,
- bezpłatna nauka języków obcych – 16,6 %,
- konkretnego zawodu – 15,8 %,
- radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych – 12,5 %,
- jak znaleźć pracę – 11 %,
- obsługi komputera – 9 %,
- jak założyć firmę – 8,9 %.

W dalszej kolejności pod względem częstości wskazań znalazły się:

- umiejętność autoprezentacji – 3,6 %,
- przekazanie ogólnej wiedzy o świecie – 2 %,
- nauka lokalnego rzemiosła, rękodzieła – 1,9 %,

Analiza odpowiedzi wskazuje, że respondenci dużą wagę przywiązują do umiejętności bezpośrednio lub pośrednio związanych z perspektywą wejścia w życie zawodowe i znalezienia się na rynku pracy. Przedstawia to poniższy wykres.

Wykres 19. Czego należy uczyć mieszkańców Gminy, przede wszystkim młodzież wg. wskazań

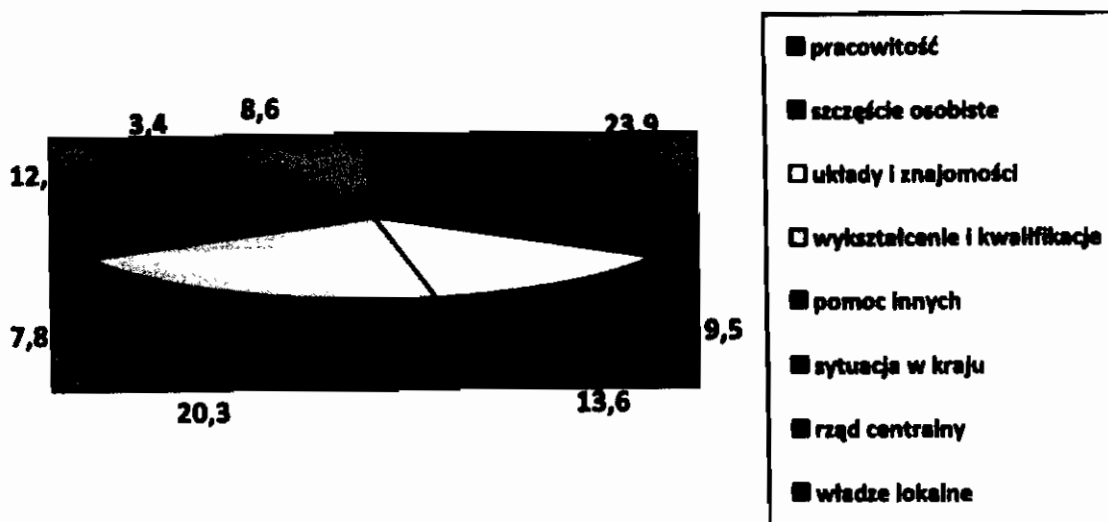
Źródło: opracowanie własne

7.4. Czynniki i podmioty mające wpływ na rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie.

Na pytanie o czynniki decydujące o warunkach życia i sytuacji materialnej mieszkańców Gminy co czwarty respondent udzielił odpowiedzi, że jest to **pracowitość i zaradność oraz przedsiębiorczość mieszkańców** – 24 %. Jest to najczęściej wskazywana odpowiedź. Co piąty pytany uważa, że czynnikami decydującymi o powodzeniu w życiu są **wykształcenie i kwalifikacje**. Taki rozkład odpowiedzi może stanowić pozytywną prognozę dla wdrażania działań samopomocowych. Zastosowanie formy samopomocy, opartej na bezpośrednim zaangażowaniu i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym, zwiększa szansę na osiągnięcie długotrwałego, pozytywnego rezultatu.

W **poprawie ogólnej sytuacji gospodarczej i społecznej** w kraju szansę upatruje blisko 14 % badanych. Na czwartym miejscu pod względem częstości wskazań znalazła się kategoria „**układy i znajomości**” – 13 %. W opinii co dziesiątego uczestnika badania o warunkach życia decyduje **szczęście osobiste**. Mniej więcej taka sama grupa pytanych uważa, że decydują o tym **władze samorządowe**. Blisko 8 % uważa, że decydującą rolę w tym zakresie ma pomoc innych współmieszkańców Gminy. W opinii 3,5 % pytanych znaczenie mają działania podejmowane przez rząd centralny. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące czynników lub podmiotów, mających istotny wpływ na warunki życia mieszkańców Gminy przedstawia poniższy wykres

Wykres 20. Co lub kto decyduje o jakości i poziomie życia mieszkańców Gminy

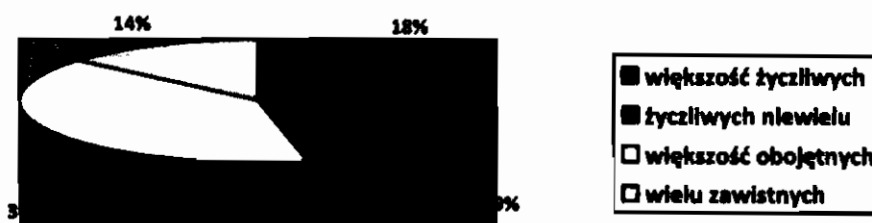
Źródło: opracowanie własne

7.5. Relacje i więzi społeczne mieszkańców Gminy.

Na pytanie dotyczące oceny relacji w społeczności Gminy Miejsce Piastowe najczęściej wskazań otrzymała odpowiedź, że większość mieszkańców jest obojętna – ponad 39 %.

Co trzeci pytany (29 %) uważa, że w Gminie niewielu jest życzliwych współmieszkańców. Co piąty jest zdania, że większość mieszkańców jest życzliwych wobec siebie i pomaga sobie wzajemnie – 18 %. Blisko 14 % uważa, że większość członków społeczności jest niezadowolonych i zawistnych, skupionych wyłącznie na własnych interesach.

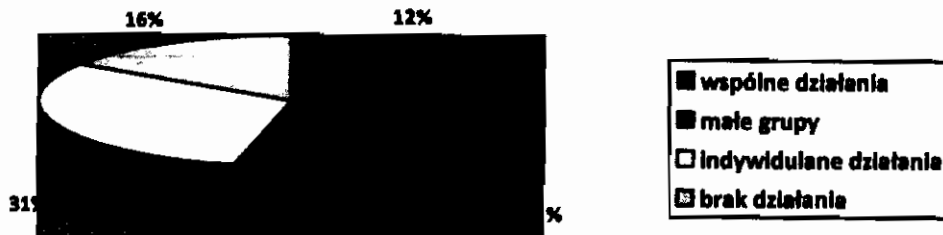
Wykres 21. Ocena relacji społecznych między mieszkańcami Gminy Miejsce Piastowe

Na pytanie dotyczące sposobów rozwiązywania wspólnych, ważnych problemów społecznych na terenie Gminy blisko 41 % uważa, że powstają małe grupy, które starają się rozwiązywać określone problemy. Co trzeci pytany jest zadania, że mieszkańcy podejmują indywidualne wysiłki, by rozwiązywać ważne problemy społeczne. Tylko 12 % respondentów uważa, że

mieszkańcy podejmują wspólne działania w celu rozwiązywania lokalnych problemów. W opinii 16 % rozwiązywanie problemów nikogo nie obchodzi, oprócz bezpośrednio nimi dotkniętych.

Wykres 22. Jak są rozwiązywane ważne problemy społeczne mieszkańców Gminy

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę opinie uczestników badania na powyższe dwa zagadnienia, a więc oceny relacji społecznych oraz sposobu rozwiązywania wspólnych problemów można stwierdzić, że warto i należy podjąć inicjatywy służące integracji mieszkańców. W kontekście realizacji celów niniejszej strategii konieczne będzie „upodmiotowienie” społeczności lokalnej i uświadomienie wagi odpowiedzialności za współmieszkańców i rozwój „małej ojczyzny”. Nie jest to oczywiście wyłącznie rola władz lokalnych i ośrodka pomocy społecznej. Dużą rolę w kontekście historycznych tradycji i dorobku bł. Ks. Bronisława Markiewicza można upatrywać w działalności księży i Kościoła Katolickiego oraz zgromadzeń i organizacji katolickich. Niezwykle ważną rolę, na zasadzie „dobrych praktyk” pełnią lokalne organizacje pozarządowe – dość liczne i aktywne.

7.6. Ocena ważnych dziedzin życia społecznego.

Grupa pytań w kwestionariuszu dotyczyła oceny ważnych dla mieszkańców Gminy sfer życia publicznego. Wśród dziedzin, o których ocenę pytano znalazły się:

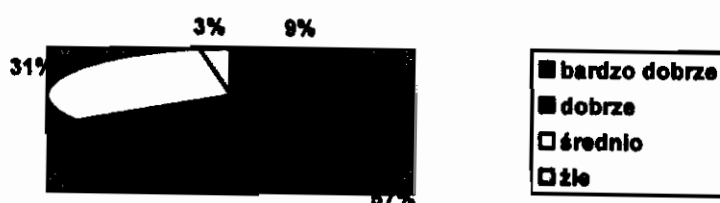
- infrastruktura i ogólne zagospodarowanie,
- atrakcyjność gminy dla inwestorów,
- wizerunek i promocja gminy na zewnątrz,
- oferta życia kulturalnego,
- system pomocy społecznej,

- czystość, porządek, estetyka,
- sieć handlowa,
- jakość opieki zdrowotnej,
- system edukacji w Gminie,
- poczucie bezpieczeństwa publicznego,
- możliwość podnoszenia kwalifikacji, ustawicznego kształcenia,
- działalność władz samorządowych.

Każda z powyższych dziedzin została przez uczestników badania oceniona pozytywnie. Większość ma przewagę wskazań „dobrze”. W przypadku tylko kilku więcej jest odpowiedzi „średnio”. Nie ma w opinii pytanych takich sfer życia społecznego, które można ocenić negatywnie. Taki rozkład odpowiedzi wskazuje, że poziom zadowolenia mieszkańców z ważnych systemów funkcjonujących w Gminie (jak edukacja, ochrona zdrowia, pomoc społeczna) i sposobu zarządzania Gminą jest wysoki.

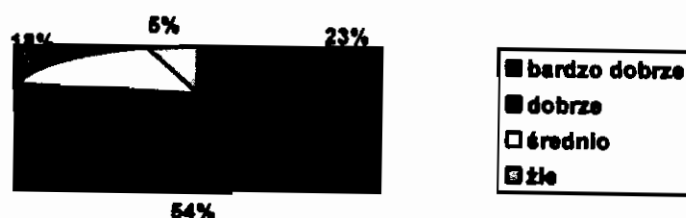
Najlepiej w opinii mieszkańców ocenione zostały następujące sfery życia społecznego:

- system edukacji i sieć szkół na terenie gminy – 57 % ocen dobrych i 9 % „bardzo dobrych”

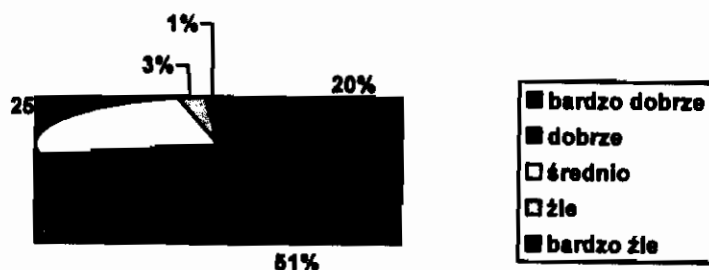
Źródło: opracowanie własne

- jakość opieki zdrowotnej – 54 % ocen dobrych i 23 % „bardzo dobrych”

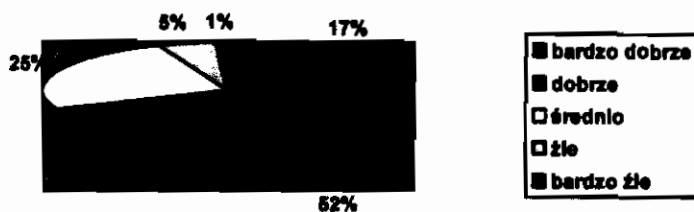
Źródło: opracowanie własne

- dostępność sieci handlowej – 51 % ocen dobrych i 20 % „bardzo dobrych”

Źródło: opracowanie własne

- działalność ośrodka pomocy społecznej – 52 % ocen dobrych i 17 % „bardzo dobrych”

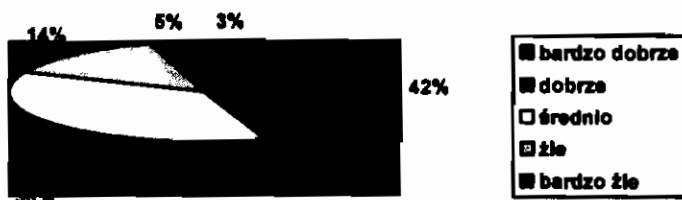
Źródło: opracowanie własne

- poczucie bezpieczeństwa – 48 % ocen dobrych i 6 % „bardzo dobrych”

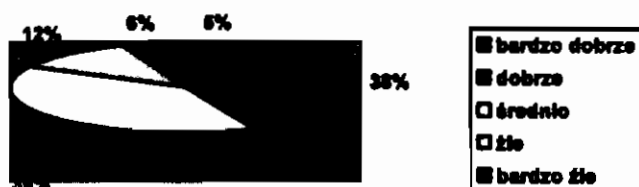
Źródło: opracowanie własne

- działalność lokalnych władz samorządowych – 42 % ocen dobrych i 3 % „bardzo dobrych”

Źródło: opracowanie własne

- czystość, porządek i estetyka gminy – 38 % ocen dobrych i 5 % „bardzo dobrych”

Źródło: opracowanie własne

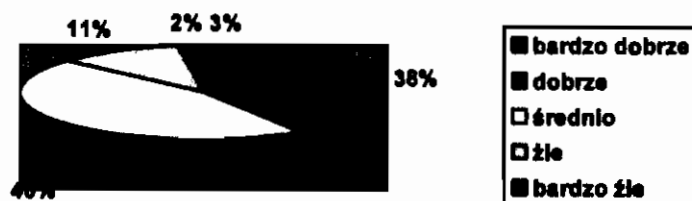
Średnio w opinii mieszkańców ocenione zostały następujące dziedziny życia społecznego:

- infrastruktura i ogólne zagospodarowanie – 45 % wskazań na „średnio” i 42 % „dobrze”

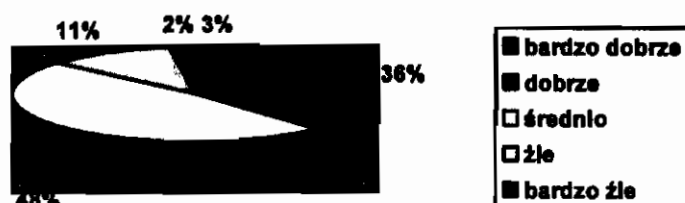
Źródło: opracowanie własne

- wizerunek i promocja gminy na zewnątrz – 46 % wskazań na „średnio” i 38 % „dobrze”

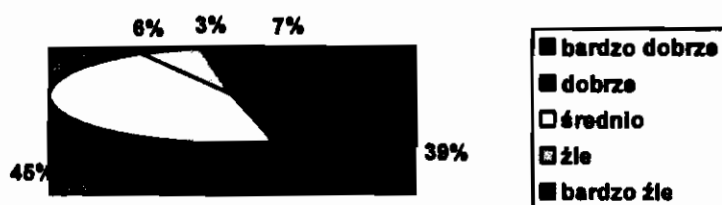
Źródło: opracowanie własne

- możliwość uczenia się dorosłych, kształcenia ustawicznego – 48 % wskazań na „średnio” i 36 % „dobrze”

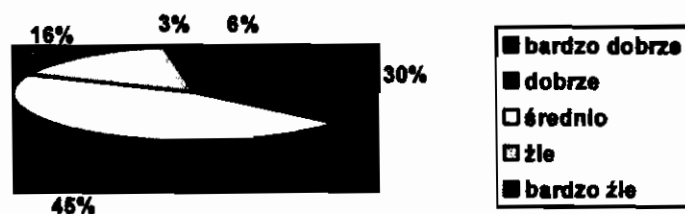
Źródło: opracowanie własne

- wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców – 45 % wskazań na „średnio” i 39 % „dobrze”

Źródło: opracowanie własne

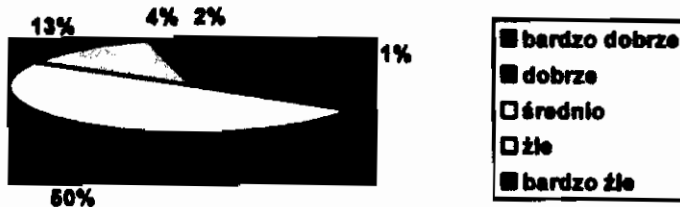
- oferta kulturalna, atrakcyjne imprezy, możliwość spędzenia wolnego czasu – 45 % wskazań na „średnio” i 30 % „dobrze”

Źródło: opracowanie własne

- atrakcyjność gminy dla inwestorów i przedsiębiorców – 50 % wskazań na „średnio” i 31 % „dobrze”

Źródło: opracowanie własne

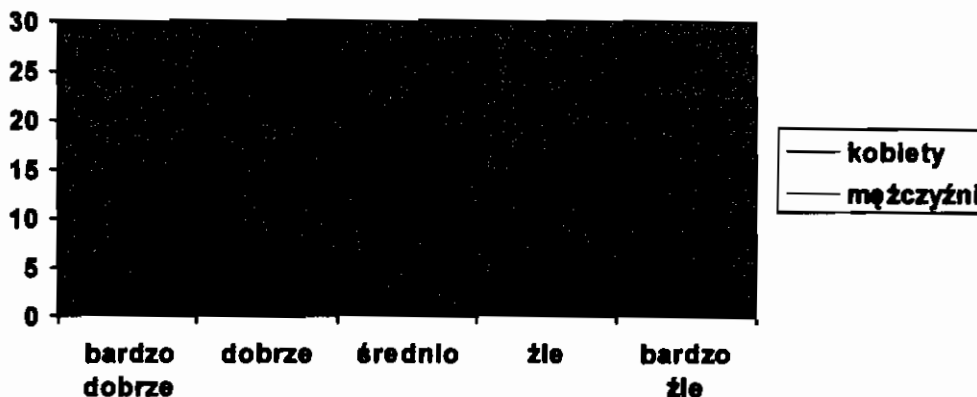
Żadna z analizowanych w ankiecie dziedzin życia publicznego nie miała większości wskazań kategorii „źle” lub „bardzo źle”.

7.7 Ocena systemu pomocy społecznej w Gminie.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym oceniana jest przez uczestników badania bardzo dobrze. Mimo, sygnalizowanej w analizie SWOT, stereotypowej i potocznej opinii, że ośrodek wspiera osoby, którym często nie należą się świadczenia (np. mających dochody z szarej strefy) GOPS cieszy się zaufaniem i dobrą opinią

Ponad połowa pytanym ocenia lokalną pomoc społeczną dobrze, a 17 % pytanym bardzo dobrze. Co czwarty uczestnik sondażu średnio ocenia GOPS, a tylko 6 % źle. Bardziej pozytywnie działalność ośrodka pomocy społecznej oceniają kobiety – 8,5 % ocen bardzo dobrych 28 % ocen dobrych. W przypadku mężczyzn to odpowiednio- 8 % „bardzo dobrze” i 23 % „dobrze”.

Wykres 23. Ocena pracy GOPS według płci respondentów

Źródło: opracowanie własne

Najlepiej GOPS postrzegają osoby w wieku 46-55 lat (co piąta ocenia dobrze, a 6 % bardzo dobrze). Pozostałe grupy wiekowe oceniają pomoc społeczną podobnie – średnio co dziesiąta ocenia GOPS dobrze. Dobrą opinię mają na ten temat osoby w związkach małżeńskich (38 % wskazań na dobrze i 11 % na bardzo dobrze). Biorąc pod uwagę kryterium oceny własnej sytuacji materialnej to bardziej pozytywną opinię o GOPS mają osoby oceniające własną sytuację jako „średnią” oraz „raczej złą”. Najwięcej ocen negatywnych (choć jest ich bardzo mało) wskazały osoby oceniające własną sytuację materialną jako dobrą.

Dobrze GOPS oceniają pracownicy instytucji publicznej – ponad co piąty jest dobrego zdania na temat działalności ośrodka. Biorąc pod uwagę wykształcenie respondentów, to najlepiej system pomocy społecznej oceniają osoby z wykształceniem zawodowym (18 % wskazań na dobrze i 10 % na bardzo dobrze oraz średnim technicznym (odpowiednio 10 % i 2 %).

7.8. Podsumowanie wyników badań ankietowych w Gminie Miejsce Piastowe.

Wyniki badania ankietowego dają sporą wiedzę o opinii mieszkańców na temat lokalnych problemów społecznych oraz określenia możliwych rozwiązań. Najważniejsze kwestie wynikające z analizy to:

1. Najpoważniejsze problemy w opinii respondentów - bezrobocie, skutki migracji zarobkowej, niedostateczna oferta spędzania czasu dzieci i młodzieży, złe relacje między mieszkańcami;
2. Przyczyny problemów społecznych - brak miejsc pracy, brak inwestorów, niedochodowość produkcji rolnej, niezaradność życiowa, bierność i postawa roszczeniowa;
3. Grupy mieszkańców dotknięte problemami - osoby żyjące w ubóstwie, bezrobotni, rodziny wielodzietne, osoby starsze, niepełnosprawni;
4. Blisko połowę pytanym lub ich rodziny bezpośrednio dotyczą problemy społeczne - 44 % badanych widzi w swoim otoczeniu rodziny, które odczuwają problemy społeczne;
5. Najczęściej wskazywane propozycje rozwiązań istotnych problemów społecznych - ograniczenie bezrobocia i poprawa rynku pracy, pomoc młodym ludziom w zakresie wszechstronnego rozwoju, bezpłatne kształcenie młodzieży;
6. W celu wsparcia mieszkańców Gminy, szczególnie młodych należy podjąć działania w zakresie rozwijania przedsiębiorczości i zaradności, bezpłatnej nauki języków obcych, pomocy w uzyskaniu zawodu i znalezieniu pracy;
7. Czynniki decydujące o jakości życia mieszkańców to pracowitość i zaradność oraz przedsiębiorczość mieszkańców oraz wykształcenie i kwalifikacje – łącznie blisko połowa wskazań na te czynniki. Co dziesiąty respondent uważa, że wpływ na jakość życia mają także „układy i znajomości”;
8. 39 % pytanym uważa, że większość współmieszkańców jest obojętna, a 18 %, że większość jest zyczliwa i skłonna do pomocy. Tylko 12 % uważa, że w celu rozwiązania wspólnych problemów mieszkańcy podejmują wspólne działania i współpracują - konieczne jest podjęcie działań w zakresie poprawy relacji społecznych i integracji mieszkańców;
9. Zdecydowana większość dziedzin życia społecznego ocenianych jest dobrze – najlepiej: edukacja i oświata, ochrona zdrowia, sieć handlowa, lokalna pomoc społeczna, stan bezpieczeństwa publicznego, działalność lokalnego samorządu terytorialnego;
10. Żadna ze sfer życia społecznego Gminy Miejsce Piastowe nie została oceniona negatywnie.

8. Analiza SWOT Gminy Miejsce Piastowe.

Analiza SWOT³ to metoda używana powszechnie do analizy strategicznej. Oparta jest na podziale wszystkich czynników wpływających na obecną i przyszłą pozycję gminy na czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, negatywnie i pozytywnie oddziałujące na rozwój polityki społecznej w Gminie. Ze skrzyżowania tych podziałów powstają cztery kategorie, tj. szanse i zagrożenia zewnętrzne, słabe i mocne strony wewnętrzne badanego obszaru. Analiza SWOT jest ważnym elementem analizy zasobów Gminy i podstawą do określenia priorytetów rozwoju. Opracowana została na podstawie konsultacji społecznych z udziałem władz samorządowych, radnych, sołtysów, pracowników ośrodka pomocy społecznej, dyrektorów szkół, społecznych liderów Gminy, przedstawicieli instytucji kultury, które odbyły się w dniu 7 kwietnia 2008 roku w Urzędzie Gminy Miejsce Piastowe.

Analiza SWOT Gminy:

Mocne strony	Słabe strony
<p>Pomoc społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> + wykwalifikowana kadra GOPS + dobra baza lokalowa GOPS, dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych + zdiagnozowane aktualne problemy podopiecznych pomocy społecznej + zapewniona opieka pielęgnacyjna + prowadzenie rehabilitacji także w domu pacjenta + realizacja programu „Uczeń na wsi” na rzecz niepełnosprawnych dzieci ze środków PFRON + stosowanie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych + zapewnione dożywianie dzieci w każdej szkole na terenie Gminy w formie gorących posiłków oraz przyznawanie zasiłków celowych na zakup żywności dla dorosłych + działalność organizacji katolickich w zakresie pomocy społecznej + zaopatrzenie potrzebujących w żywność - współpraca z Podkarpackim Bankiem Żywności + współpraca ze szkołami, Kościołem, instytucjami pomocy społecznej (np. PCPR) oraz organizacjami pozarządowymi 	<p>Pomoc społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak środowiskowych domów pomocy - brak świetlic socjoterapeutycznych - brak bezpłatnej opieki terapeutycznej, psychologicznej, prawnej dla mieszkańców gminy - brak lokali socjalnych, mieszkań chronionych - brak systemowej pomocy osobom wykluczonym zawodowo - mało efektywna współpraca z PUP w Krośnie - zjawisko dziedziczenia biedy – w wielu przypadkach trzecie pokolenie - postawa roszczeniowa, niska aktywność i motywacja osób korzystających z pomocy społecznej - duża dysproporcja w zamożności mieszkańców gminy - pogłębiająca się bieda i ubóstwo części społeczności. - wzrost patologii społecznych głównie alkoholizmu i wynikających z nich problemów społecznych – przemoc i inne patologie

³ Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

[zasoby gminy] Strengths- silne strony, atuty, Weaknesses - wady, słabe strony,

[otoczenie gminy] Opportunities - okazje, możliwości, szanse, Threats - trudności, zagrożenia.

- + pracownicy GOPS przygotowani są do pozyskiwania funduszy zewnętrznych i realizowania projektów
- + zrozumienie lokalnych władz samorządowych dla roli GOPS i działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych
- + zmniejszenie nakładów gminnych na opiekę społeczną
- + inicjatywy Kościoła w zakresie profilaktyki uzależnień m.in. Pielgrzymka o Trzeźwość Narodu

Ochrona zdrowia:

- + jeden ZOZ publiczny i 2 niepubliczne - zapewniona podstawowa opieka medyczna dla mieszkańców
- + zapewniona opieka stomatologiczna, ginekologiczna, rehabilitacyjna
- + dobre kwalifikacje personelu medycznego
- + w miarę dobre wyposażenie w sprzęt medyczny
- + działający na terenie Gminy zakład rehabilitacji (jeden z lepszych w województwie)
- + dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla potrzebujących
- + dostosowane podjazdy dla niepełnosprawnych w ZOZ w Miejscu Piastowym, Głowience, Widaczu i Targowiskach
- + wzrastająca świadomość zdrowotna mieszkańców
- + zwiększenie liczby kobiet, korzystających z opieki ginekologicznej (gabinety w Miejscu Piastowym i Głowience)
- + prowadzenie programów profilaktycznych
- + promocja zdrowia prowadzona w szkołach
- + szkolne gabinety pielęgniarstwa w Widaczu, Targowiskach i Miejscu Piastowym
- + tworzony nowy Ośrodek Zdrowia w Zalesiu

Oświata i edukacja publiczna:

- + sieć szkół adekwatna do lokalnych potrzeb, dobra lokalizacja
- + pełna, wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna,
- + jednozmianowy system pracy w szkołach
- + dobre przykłady zaangażowania rodziców w życie szkoły - pozyskiwanie środków dla szkół

w rodzinie

- występowanie zjawiska problemów alkoholowych wśród młodzieży
- brak propozycji inicjowania grup samopomocowych wśród podopiecznych pomocy społecznej

Ochrona zdrowia:

- brak sprzętu USG i innego specjalistycznego
- utrudniony dostęp do medycyny specjalistycznej
- emigracja lekarzy i pielęgniarek
- niewystarczająca opieka pielęgniarstwa
- małe limity wynikające z kontraktów

Oświata i edukacja publiczna:

- konieczne remonty i modernizacje szkół np. wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana oświetlenia na energooszczędne,
- konieczność termomodernizacji szkół – systemy grzewcze w szkołach w Rogach, Wrocance, nowa kotłownia w Zalesiu i Łęzanach
- konieczność doposażenia pracowni przedmiotowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne
- konieczność doposażenia oddziałów przedszkolnych w pomoce dydaktyczne, zabawki itp.
- przestarzały sprzęt biurowy w administracjach szkół
- 4 miejscowości, w których nie ma oddziałów przedszkolnych (Wrocanka, Zalesie, widach, Niżna Łąka)
- konieczność rozbudowy istniejących przedszkoli np. w Łęzanach
- duża liczebność klas (efekt niżu demograficznego i przejścia na system jednozmianowy)
- w niektórych szkołach jest problem łączenia klas
- niewystarczająca opieka pedagogiczna (tylko w jednej szkole) i brak opieki psychologicznej,
- bierność rodziców w kontaktach ze szkołą
- ograniczona oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- obniżenie wieku inicjacji alkoholowej wśród

<ul style="list-style-type: none"> + współpraca szkół z poradniami psychologicznymi, świetlicami środowiskowymi i organizacjami społecznymi + sklepiki uczniowskie w szkołach + możliwość adaptacji niewykorzystywanych pomieszczeń szkolnych np. strychy na zajęcia pozalekcyjne + zapewnione dowożenie dzieci oraz opieka i nadzór w czasie transportu + zajęcia kompensacyjne, wczesne wspomaganie rozwoju, nauczanie indywidualne w szkołach + wczesna diagnoza dzieci w zakresie dysfunkcji rozwojowych - działa poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Miejscu Piastowym + oddziały przedszkolne przy szkołach w pięciu sołectwach + niska opłata stała za przedszkole + świetlice popołudniowe w pięciu szkołach + większość szkół wyposażonych w pracownie komputerowe + w gimnazjum realizowane są programy aktywizacji zawodowej + większość szkół, które ze względu na liczbę uczniów powinny być objęte monitoringiem ma monitoring + prowadzenie przez jedno ze stowarzyszeń z terenu gminy funduszu stypendialnego 	<p>młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> - kłopoty wychowawcze wynikające z emigracji zarobkowej - stołówki i kuchnie szkolne wymagają doposażenia - małe umiejętności i doświadczenia w pozyskiwaniu funduszy unijnych przez szkoły - brak wymiany międzynarodowej młodzieży - zły stan boisk przyszkolnych - brak sal gimnastycznych w Głowience, Zalesiu, Widaczu - zużyty sprzęt sportowy i do gimnastyki korekcyjnej - brak parkingów przyszkolnych, w niektórych szkołach brak ogrodzenia - duża rozpiętość wiekowa w oddziałach przedszkolnych - konieczność modernizacji istniejących sal gimnastycznych - brak placów zabaw przy szkołach i oddziałach przedszkolnych - zły stan mebli w szkołach i przedszkolach - konieczność poprawy obejść szkoły – mała liczba parkingów, ogrodzeń, terenów zieleni - brak monitoringu w niektórych szkołach np. we Wrocance, Łężanach, Targowiskach - brak dostępu do internetu w pracowniach przedmiotowych (oprócz pracowni internetowych) - niewystarczająca ilość Internetowych Centrów Informacji Multimedialnej (ICIM) - brak oprogramowania do obsługi administracyjnej, kadrowej, bibliotecznej szkół - przestarzałe środki audiowizualne w szkołach – magnetofony szpulowe, radia, tablice kredowe, - ubogie księgozbiory bibliotek szkolnych - zły stan mebli (m.in. regałów) w bibliotekach szkolnych - szkoły prowadzą naukę tylko jednego języka obcego - brak oferty spędzania wolnego czasu podczas ferii i wakacji na terenie gminy - brak doradztwa metodycznego
<p><u>Kultura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> + aktywny Gminny Ośrodek Kultury + 8 filii (autentyczny i prężny inicjator działalności kulturalnej na terenie Gminy) + gmina zatrudnia wiele pracowników w instytucjach kultury + działalność kulturalna GBP (biblioteka gminna + 4 filie) - udział w projekcie „Równe szanse” + aktywne świetlice wiejskie – pracownicy GOK pracują w nich na ¼ etatu + oferta dla dzieci i młodzieży, ale także dla osób starszych + wyjazdy dzieci na koncerty, wystawy + Domy Ludowe w sołectwach (oprócz Niżnej Łąki), które organizują imprezy wiejskie + w działalność kulturalną włączają się OSP i KGW + działalność licznych zespołów artystycznych 	

m.in. ZTL „Pogórzanie”, Zespołu Obrzędowego Rogowice, Gminne Orkiestry Dętej, Kapeli Ludowej „Pisty”, Orkiestry Dętej w Targowiskach, Zespołu Śpiewaczego Rogowice, chórów parafialnych, chóru młodzieżowego we Wrocance

+ organizowanie imprez cyklicznych – Dni Głowienki, Kochanówka w Rogach, Biesiada Rogowska, dożynki, Turniej Koła Gospodyń Wiejskich (Babaliga) i innych

+ obiekty zabytkowe - kościoły w Rogach, Wrocance, Targowiskach, cmentarz w Głowince, kapliczki przydrożne, zabytkowe dwory, zabytkowe kapliczki

Sport, rekreacja, turystyka:

+ działają LKS Głowienka, Miejsce Piastowe, Nizna Łąka, LUKS Rogi, Targowiska, Widacze

+ liczne sukcesy sportowe – piłka nożna w A klasie, w lekkoatletyce - Mistrz Polski Juniorów w Biegach Przełajowych

+ 5 sekcji UKS w szkołach

+ sekcje piłki nożnej w Klasie A (Głowienka, Miejsce Piastowe, Rogi), w Klasie C (Wrocanka), w Klasie Okręgowej (Targowiska)

+ gmina prowadzi działalność sportową i rekreacyjną

+ rozwinięta agroturystyka w Rogach i Wrocance

+ organizowanie dużych cyklicznych imprez sportowych – Bieg Łukasiewicza

+ organizowanie gminnych imprez sportowych – Turnieje o Puchar Wójta w piłce nożnej, halowej, tenisie stołowym, siatkówce

+ 11 osób – instruktorów sportowych jest finansowanych przez samorząd lokalny

+ szlak architektury drewnianej

+ Rogowski Szlak Rowerowy

+ szlak Papieski przebiega przez Gminę

+ 5 stadionów na terenie gminy

+ boiska sportowe przy szkołach

+ hale sportowe w Miejscu Piastowym, Targowiskach, Wrocance, Rogach i Łące

+ Transgraniczny Szlak Rowerowy „Beskidzkie Muzea”.

Kultura:

- brak sceny, estrady plenerowej

- niewystarczające wyposażenie GOK np. w sprzęt nagłaśniający

- biblioteki niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych

- niedostateczna baza lokalowa bibliotek

- konieczność informatyzacji katalogów bibliotecznych

- świetlice wiejskie wymagają remontów i modernizacji oraz doposażenia.

Sport, rekreacja, turystyka:

- brak gminnego ośrodka sportowo-rekreacyjnego

- brak zaplecza przy wielu obiektach sportowych (szatnie, trybuny, prąd i woda, oświetlenie)

- brak pływalni, kąpieliska

- niedostatecznie dobry stan boisk przyszkolnych

- brak placów zabaw

- siłownie tylko w Łęzanach i Zalesiu.

Bezpieczeństwo publiczne:

- niewystarczające ilość patroli Policji w terenie

- zdarzające się akty wandalizmu – niszczenie znaków drogowych, przystanków

- wzrost przestępczości nieletnich – akty chuligańskie

- zagrożenie powodziowe ze strony rzeki Lubatówka

- duże natężenie ruchu, także TIR-ów, zwłaszcza na drogach krajowych nr 9 i 28 – zagrożenie wypadkami, kolizjami.

Rynek pracy, zatrudnienie:

- osoby bezrobotne mają niskie wykształcenie i kwalifikacje

- niskie zarobki mieszkańców Gminy i regionu

- duża migracja zarobkowa, szczególnie ludzi młodych

- rolnictwo niskotowarowe (rozdrobione gospodarstwa rolne)

- dużych gospodarstw jest mało (około 20 ponad 10 h)

- nie rozwijanie rolnictwa ekologicznego, upraw energetycznych, uprawy ziół itp.

<p><u>Bezpieczeństwo publiczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> + 8 jednostek OSP, w tym 2 w Krajowym Systemie Ratowniczo Gaśniczym + posterunek Policji w Miejscu Piastowe: + stosunkowo niski poziom przestępczości + chodniki i oświetlenie przy drogach głównych + oznakowane przejścia dla pieszych przy szkołach + osoby przeprowadzające w Łęzanach <p><u>Rynek pracy, zatrudnienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> + stosowanie prac społecznie użytecznych i prac interwencyjnych – w 2007 roku ponad 20 osób + przedsiębiorczość mieszkańców – duża liczba indywidualnych podmiotów gospodarczych + zakłady pracy (produkcyjne) na terenie Gminy + bliskość ośrodka przemysłowego Krosna + prowadzone jest doradztwo dla rolników – działa doradca z ODR + kształcenie zawodowe na terenie Gminy (Michalicki Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Ks. Bronisława Markiewicza) kształci w różnych zawodach + jedno gospodarstwo rolne wielkotowarowe (ponad 340 h) + bezrobotni z terenu Gminy mają możliwość korzystania z kursów PUP w Krośnie + prowadzone są na terenie gminy prace społecznie użyteczne (w 2007 ponad 20 osób) oraz prace interwencyjne + prowadzone są staże absolwenckie w UG + prowadzone są szkolenia i kursy w ramach projektów unijnych (komputerowe, języków obcych) <p><u>Inne mocne strony:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> + Opracowany aktualny Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejsce Piastowe do 2013 r. + Opracowywane są Plany Odnowy Miejscowości (Wrocanki, Głowienki i Widacza) + Zawiązana została Lokalna Grupa Działania „Kraina Nafty” (z Jedliczem, Duklą, Iwoniczem i Chorkówką) + Prężnie działające organizacje pozarządowe (dużo stowarzyszeń), + dbałość mieszkańców o otoczenie domów – organizowane są przez GOK konkursy na najładniejszy ogród, balkon itp. 	<p><u>Inne słabe strony:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - słaba świadomość ekologiczna - duża ilość nieużytków i odłogów
---	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> + możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych m.in. z funduszy unijnych, + rozwój aktywności obywatelskiej, + wzrost świadomości społecznej, + ożywienie gospodarcze kraju oraz regionu i tworzenie miejsc pracy, + ustalenie stabilnego, jednolitego systemu finansowania zadań pomocy społecznej, + wzrost aktywności organizacji pozarządowych w zakresie pomocy społecznej, + poprawa relacji społecznych, współpraca mieszkańców w zakresie realizacji strategii. 	<ul style="list-style-type: none"> - starzenie się społeczeństwa, - narastająca przestępczość i agresja, - zlecanie kolejnych zadań Gminie bez przekazywania dodatkowych środków, - brak środków na budownictwo społeczne, - niski przyrost naturalny, - niespójność przepisów prawa, - brak jasnej polityki państwa, - odpływ młodych, wykształconych osób z terenu Gminy, - przenoszenie złych wzorów zachowań do społeczności lokalnej, - wzrost zjawiska patologii społecznych, - niedostateczne środki finansowe na realizację działań pomocy społecznej.
Podsumowanie	
<p>Mocne strony:</p> <p>Mocnymi stronami, będącymi ważnym zasobem Gminy w zakresie integracji społecznej są przede wszystkim: dobrze funkcjonujący ośrodek pomocy społecznej, opieka zdrowotna na dobrym poziomie – przede wszystkim rehabilitacja, oświata na dobrym poziomie infrastrukturalnym i kadrowym, prężnie działający GOK i aktywność świetlic wiejskich, aktywne środowisko organizacji pozarządowych, doświadczenia i sukcesy w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych;</p> <p>Słabe strony:</p> <p>Najistotniejsze z punktu widzenia niniejszej strategii słabe strony to: brak lokali socjalnych, brak wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego ogólnie dostępnego dla mieszkańców, zjawisko dziedziczenia biedy;</p> <p>Szanse:</p> <p>Większość wymienionych szans związana jest z rozbudową infrastruktury służącej poprawie jakości życia mieszkańców – boisk, placów zabaw, obiektów wypoczynku rekreacji itp. Szanse można wiązać przede wszystkim z efektywnym pozyskiwaniem i wykorzystaniem funduszy zewnętrznych oraz współpracy międzysektorowej na terenie Gminy;</p> <p>Zagrożenia:</p> <p>Istotne zagrożenia wynikają z niekorzystnych tendencji demograficznych (starzenie się społeczeństwa, niski przyrost naturalny) oraz społecznych (pogłębianie ubóstwa i dużych dysproporcji w statusie materialnym, wzrost patologii i przestępczości, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodzin, negatywne skutki migracji).</p>	

9. Kapitał społeczny.

Oprócz GOPS na rzecz integracji społecznej mieszkańców na terenie Gminy działają:

1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, które zapewniają dzieciom całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie:

- Rodzinny Dom Dziecka w Głowience
- Rodzinny Dom Dziecka w Targowiskach
- Rodzinny Dom Dziecka w Widaczu
- Katolicka Placówka Wychowawcza „Nasz Dom” w Miejscu Piastowym, prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Św. Michała Archanioła.

2) Organizacje pozarządowe, na terenie gminy oprócz Kół Gospodyń Wiejskich i OSP działają także dość liczne stowarzyszenia lokalne. Są to:

- Stowarzyszenie Miłośników Wsi Rogi
- Towarzystwo Przyjaciół Targowisk
- Stowarzyszenie Przyjazna Szkoła
- Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Łęczany
- Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Głowienka
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Niżna Łąka
- Stowarzyszenie Nasza Wrocanka

3) GOK i jego filie – jego działalność skoncentrowana jest na rozwoju działalności zespołów artystycznych. Głównymi zadaniami GOK i jego filii, obok rozwijania zainteresowań kulturalnych społeczeństwa i wsparcia lokalnych organizacji społecznych, jest także edukacja kulturalna, organizowanie kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży, zagospodarowanie ich wolnego czasu, organizowanie imprez turystycznych, wyjazdów do teatrów, filharmonii, spotkań z ciekawymi ludźmi oraz prowadzenie profilaktyki antyalkoholowej i promowanie właściwych wzorców zachowań. Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa w chwili obecnej 15 zespołów artystycznych. Obejmowała ona m.in. szkolenie instruktorów w zakresie profilaktyki i organizacji czasu wolnego, organizację dyskotek i zajęć dla dzieci z elementami z programu profilaktycznego jako alternatywy w wykorzystaniu czasu wolnego i wobec innych propozycji propagowanie życia w abstynencji np. pogadanki profilaktyczne: „Alkohol nie jest potrzebny by dobrze się bawić”, „Bądź odpowiedzialny za siebie”, „Bądź odpowiedzialny za innych”;

4) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Miejscu Piastowym - jest placówką powołaną do udzielania dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udzielającą rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Poradnia udziela pomocy uczniom (ich rodzicom) i nauczycielom przedszkoli szkół i placówek mających siedzibę na terenie Gminy. Podejmuje szeroko rozumianą działalność innowacyjną w zakresie wdrażania nowatorskich metod pracy z dziećmi poprzez m.in. wdrożenie autorskiego programu profilaktyczno-wychowawczego pn. „Ja wybieram”.

5) tradycje „pozytywizmu społecznego”, związane z działalnością Ks. Bronisława Markiewicza. Sięgają roku 1890 i są wynikiem założenia Zakładu Wychowawczego. Wraz z założeniem zakładu dotarli do tej miejscowości ludzie, o dużym poziomie intelektualnym oraz szerszych horyzontach myślowych. Zakład skupiał sieroty z różnych stron kraju, a celem założyciela było przygotowanie ich do różnych zawodów. Przygotowywał ich do przyszłego samodzielnego życia poprzez kształcenie zawodowe w szkołach działających przy tym instytucie.

Realizacji tych celów miały służyć założone przez ks. Markiewicza dwa zgromadzenia zakonne, oparte na duchowości św. Jana Bosko i opracowanych przez niego Statutach, dostosowanych do szczególnej sytuacji w Polsce. Jednak Zgromadzenia św. Michała Archaniola zostały zatwierdzone dopiero po śmierci założyciela: gałąź męska w 1921 r., a gałąź żeńska w 1928 r.

Ks. Bronisław Markiewicz wydawał miesięcznik „Powściągliwość i Praca”, w którym podejmował aktualne, palące problemy społeczno-polityczne tamtych czasów. Powstawały nowe placówki: Pawlikowie, Zborów koło Tarnopola, Skomorochy k.. Stanisławowa, Wilno, Lublin i wiele innych. Mimo trudności, zakłady dla opuszczonej młodzieży rozrastały się dynamicznie. Przeszło przez nie do wybuchu II wojny światowej 13 tys. wychowanków. W zakładach uczono rozmaitych rzemiosł i nowoczesnego rolnictwa, dzieci były wychowywane głęboko religijnie. Dzieło ks. Bronisława Markiewicza prowadzą i rozwijają założone przez niego rodziny zakonne: Zgromadzenie św. Michała Archaniola (Michalicy) i Zgromadzenie Sióstr św. Michała (Michalitki). Ksiądz Bronisław Markiewicz zmarł w opinii Świętości 29 stycznia 1912 roku. Papież Jan Paweł II ogłosił dekret o heroicznosci cnót Sługi Bożego ks. Markiewicza. Beatyfikacja ks. Markiewicza odbyła się w Warszawie w dniu 19 czerwca 2005 roku.

Poza terenem Gminy w zakresie integracji mieszkańców działają także:

6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie, realizujące następujące zadania:

- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci;
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej; - prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
- udzielanie informacji klientom pomocy społecznej o prawach i uprawnieniach;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;

- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia;

7) Powiatowy Punkt Interwencji Kryzysowej, uruchomiony w ramach działalności PCPR w Krośnie we wrześniu 2007r. Głównym jego celem jest podejmowanie interwencji zmierzających do zapobiegania powstawania lub pogłębiania się dysfunkcji osób i rodzin, w tym również rodzin dotkniętych przemocą. Ośrodek ten udziela pomocy w następujących problemach: konflikty w rodzinie, przemoc, alkoholizm, utrata pracy i bezrobocie, bezdomność, eksmisja z mieszkania, porady prawne.

8) Środowiskowe domy samopomocy - w najbliższym regionie funkcjonują 3 ośrodki wsparcia dziennego: Środowiskowy Dom Samopomocy w Cergowej k/Dukli, Środowiskowy Dom Samopomocy w Rymanowie prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rymanowie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Potoku prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Krośnie;

9) Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Długiem,

- Dom Dziecka im. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr św. Józefa w Krośnie,

- Ośrodek Adopcyjno–Opiekuńczy w Krośnie,

- Katolicki Ośrodek Adopcyjno–Opiekuńczy Archidiecezji Przemyskiej w Krośnie.

10) organizacje pozarządowe z Krosna, działające między innymi na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dorosłych osób niepełnosprawnych. Organizacje te to m.in. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (TPD), Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Krośnie (PSOUU Koło w Krośnie), Polski Związek Głuchych - Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia dla Osób Niesłyszących w Krośnie (PZG), Polski Związek Niewidomych Koło w Krośnie (PZN), Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Krośnie (TWK), Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło w Krośnie, Polski Komitet Pomocy Społecznej (PKPS), Polski Czerwony Krzyż (PCK). Ponadto od 1992 roku działają w Krośnie przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Warsztaty Terapii Zajęciowej. W ramach Warsztatów realizowane są zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych;

10. Kierunki rozwoju Gminy.

Za najistotniejsze i najważniejsze zasady w określeniu celów strategicznych i operacyjnych zwartych w niniejszej strategii przyjęto:

- aktywne współdziałanie – poprzez zapewnienie mieszkańcom, organizacjom społecznym możliwości aktywnego włączenia się w proces jego realizacji, a przez to wpływ na kształt programu rozwoju.
- efektywny wybór zadań – przy ograniczonych możliwościach i zasobach efektywne działanie jest wynikiem koncentracji na realizację najważniejszych celów rozwojowych.
- rozwój inicjatyw lokalnych – najważniejszym zasobem Gminy są jego mieszkańcy kształtujący swoje warunki życia w oparciu o pracę, wiedzę i kwalifikacje. Lokalne inicjatywy zostaną włączone w program rozwoju Gminy i zyskają jego wsparcie.

Misję, wizję, cele strategiczne oraz cele operacyjne polityki społecznej w Gminie Miejsce Piastowe określono w ramach metod partycypacyjnych. Na tym etapie prac warsztatowych Zespół Roboczy oraz eksperci FRDL skupili się na analizie SWOT (szczególnie na słabych stronach i zagrożeniach) oraz wynikach badań ankietowych. Aby przeprowadzić proces określania najważniejszych problemów i spraw do realizacji zastosowano metodę rangowania – przydzielania różnej liczny punktów w zależności od wagi problemu. Wyniki tych prac pozwoliły na określenie najważniejszych problemów do rozwiązania, które stały się priorytetami dla Gminy. Kolejnym etapem było zaplanowanie konkretnych działań, prowadzących do osiągnięcia celów i określenie okresu ich realizacji. Wynik prac warsztatowych, które przeprowadzono w dniach 29 kwietnia i 6 maja br. przedstawiamy poniżej.

Misja:

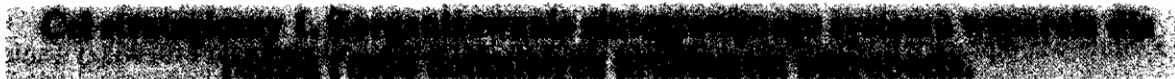
Misją Gminy Miejsce Piastowe jest zapewnienie lepszego standardu życia mieszkańcom Gminy, w szczególności klientom pomocy społecznej, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz umożliwienie dostępu do dóbr, usług i różnorodnych form wsparcia.

Wizja:

Wizją Gminy Miejsce Piastowe jest sprawnie funkcjonujący system pomocy społecznej, umożliwiający osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Cele strategiczne i operacyjne:

Cele operacyjne:

- 1. 1. Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, długotrwale bezrobotnym.**
- 1. 2. Zapobieganie negatywnym skutkom bezrobocia.**
- 1. 3. Monitoring socjalny osób bezrobotnych.**

Działania:

1. Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych.
2. Instruowanie w zakresie umiejętnego poszukiwania pracy.
3. Pomoc materialna i rzeczowa dla osób bezrobotnych i ich rodzin.
4. Ochrona dzieci z rodzin dotkniętych problemem bezrobocia przed psychospołecznymi skutkami bezrobocia rodziców.
5. Objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych, tak by zachęcać je do systematycznego poszukiwania zatrudnienia. W szczególności należy dążyć do udzielenia osobom bezrobotnym wszechstronnej pomocy w zakresie: poradnictwa, zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.
6. Kształtowanie wśród bezrobotnych klientów pomocy społecznej umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości.
7. Prowadzenie ogólnodostępnych szkoleń i warsztatów aktywizacji zawodowej.
8. Organizowanie bezpłatnych szkoleń i kursów zawodowych i kwalifikacyjnych dla bezrobotnych, w tym kobiet powracających na rynek pracy.
9. Pomoc w przekwalifikowaniu osób odchodzących z rolnictwa.
10. Rozwijanie oferty prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, staży itp.
11. Działania zmierzające do powstania różnych form ekonomii społecznej – Centrum Integracji Społecznej, Klubu Integracji Społecznej, Spółdzielni socjalnych.
12. Prowadzenie bazy danych o miejscach pracy na terenie Gminy i powiatu – upowszechnianie tych informacji w sołectwach np. na tablicach, kojarzenie przedsiębiorców z poszukującymi pracy.
13. Prowadzenie zajęć z przedsiębiorczości w szkołach.

14. Zawieranie kontraktów socjalnych, mobilizacja podopiecznych do poszukiwania zatrudnienia i uniezależnienia się od pomocy społecznej.
15. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia na terenie Gminy.
16. Opracowanie i realizacja projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia w szczególności osób długotrwale bezrobotnych.
17. Pomoc w skutecznym rozplanowaniu czasu w poszukiwaniu pracy, pomoc w redagowaniu podań o pracę, listów motywacyjnych, życiorysów, instruktaż w przygotowaniu się do rozmowy z potencjalnym pracodawcą.
18. Przyznawanie pomocy finansowej na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych.
19. Umożliwienie dzieciom z rodzin dotkniętych bezrobociem i zagrożonych niedostosowaniem społecznym uczestniczenia w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej oraz zajęciach pozalekcyjnych.
20. Poradnictwo w racjonalnym gospodarowaniu ograniczonymi środkami finansowymi, planowaniu najbliższej przyszłości własnej rodziny, instruowanie w prowadzeniu gospodarstwa domowego w nowej sytuacji.
21. Aktywizacja młodzieży bezrobotnej poprzez wolontariat w celu zdobycia doświadczenia zawodowego, angażowanie osób bezrobotnych w działania kulturalne, sportowe, rekreacyjne.

Realizatorzy i partnerzy działań w ramach Celu 1.:

- GOPS w Miejscu Piastowym
- PUP Krosno
- WUP Rzeszów (instytucja wdrażająca PO KL w woj. Podkarpackim)
- Lokalne organizacje pozarządowe
- Urząd oraz Rada Gminy Miejsce Piastowe
- Podkarpacki Osadek Doradztwa Rolniczego
- Lokalni przedsiębiorcy
- Instytucje i organizacje okołobiznesowe
- Placówki oświatowe, w tym prowadzące kształcenie ustawiczne
- Firmy szkoleniowe i konsultingowe, eksperci zewnętrzni.

Cele operacyjne:

- 2. 1. Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej opieki.**
- 2. 2. Usprawnianie osób starszych i niepełnosprawnych.**
- 2. 3. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki osobom najbliższym.**
- 2. 4. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności.**
- 2. 5. Aktywizacja osób upośledzonych i chorych psychicznie.**
- 2. 6. Utrzymanie osób niepełnosprawnych i starszych w miejscu ich zamieszkania**

Działania:

1. Rozwój pracy socjalnej i działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.
2. Realizacja projektów socjalnych promujących integrację społeczną.
3. Rozwój oferty kulturalnej aktywizującej osoby niepełnosprawne.
4. Wsparcie materialne dla osób samotnych, w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych.
5. Podejmowanie działań zmierzających do systematycznego łamania barier dla osób niepełnosprawnych ruchowo.
6. Współdziałanie z PFRON i organizacjami pozarządowymi dla skuteczniejszego rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.
7. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
8. Rozwój działań informacyjnych i promocyjnych związanych z pozycją osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych.
9. Wsparcie osób zaburzonych i chorych psychicznie w samodzielnym funkcjonowaniu na terenie miejsca zamieszkania, w szczególności poprzez opiekę medyczną, poradnictwo socjalne i pomoc materialną.
10. Powstanie punktu usług opiekuńczych – wydzielenie usług opiekuńczych od GOPS-u.
11. Powstanie Domu Dziennego Pobytu.
12. Zorganizowanie dowozu osób starszych i niepełnosprawnych zależnie od potrzeb (do lekarza, Domu Dziennego pobytu, na rehabilitację itp.).
13. Pomoc w bieżącym codziennym życiu osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie środków na opiekunki.

14. Przeszkolenie opiekunek w zakresie pracy z osobami starszymi podejścia do osób starszych, podstawowej opieki.
15. Organizowanie cyklicznych imprez integracyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych.
16. Systematyczna likwidacja barier architektonicznych.
17. Podjęcie działań zmierzających do powstania Klubu Seniora.
18. Pomoc w uzyskaniu sprzętu rehabilitacyjnego.
19. Pomoc w usuwaniu barier w domach osób starszych i niepełnosprawnych, dostosowanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych.
20. Współpraca samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
21. Realizowanie programów na rzecz osób niepełnosprawnych w oparciu o środki pomocowe.
22. Powstanie i wsparcie grup samopomocowych rodzin z osobami niepełnosprawnymi.
23. Zainicjowanie powstania i wsparcie stowarzyszenia wspierającego integrację społeczną osób niepełnosprawnych chorych itp. np. stowarzyszenia Amazonek.
24. Podjęcie działań zmierzających do powołania grup samopomocowych dla osób starszych, dla osób niepełnosprawnych.
25. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez jednostki zajmujące się problemem niepełnosprawności, dotyczących nurtów pomocowych, aktualnych przepisów i programów oraz nowoczesnych metod pracy, mających odzwierciedlenie w efektywnej pomocy i poradnictwie dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
26. Nawiązanie współpracy ze szkołami, służbą zdrowia oraz organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie, w celu ukazania skali zjawiska niepełnosprawności w Gminie, a przede wszystkim umożliwienia osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom dotarcie do wczesnej i profesjonalnej pomocy.
27. Pomoc finansowa, rzeczowa, usługowa oraz kierowanie do Środowiskowych Domów Samopomocy.
28. Udzielanie przez pracowników socjalnych i specjalistów z innych instytucji, informacji na temat uprawnień osób niepełnosprawnych, dostępnych form pomocy, procedur załatwiania formalności.
29. Wspieranie rodzin z osobami niepełnosprawnymi w podjętych działaniach samopomocowych na rzecz własnej rodziny oraz innych rodzin znajdujących się w podobnej sytuacji.

30. Zorganizowanie grupy wolontariuszy wspomagających rodziny, w których żyją osoby niepełnosprawne.
31. Tworzenie klimatu przychylności poprzez wspieranie działań edukacyjnych społeczności lokalnej w zakresie rozumienia potrzeb osób niepełnosprawnych i przestrzegania ich praw.
32. Organizowanie pokazów i wystaw twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych, rozpowszechnianie informacji o osobach i dla osób niepełnosprawnych m.in. w formie ulotek, ogłoszeń, broszur.
33. Pomoc w organizacji i upowszechnianiu informacji o lokalnych imprezach integracyjnych.

Realizatorzy i partnerzy działań w ramach Celu 2.:

- GOPS w Miejscu Piastowym
- Służba zdrowia
- Urząd Gminy i Rada Gminy Miejsce Piastowe
- Lokalne, regionalne i ogólnopolskie organizacje pozarządowe wspierające osoby niepełnosprawne
- Grupy samopomocowe osób niepełnosprawnych
- Kościół Katolicki i organizacje kościelne
- PCPR Krosno
- ROPS Rzeszów
- WUP Rzeszów (PO KL)
- Agencje i organy rządowe np. PFRON, MPiPS
- zewnątrzni konsultanci i eksperci.

Cele operacyjne:

3. 1. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej.
3. 2. Aktywne rozwiązywanie sytuacji kryzysowej w rodzinie.
3. 3. Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przewyciężaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych poprzez odtworzenie lub wzmocnienie ich funkcji.
3. 4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju .

3. 5. Pomoc młodzieży w życiowym usamodzielnieniu poprzez nabycie umiejętności społecznych umożliwiających prawidłową adaptację społeczną oraz integrację ze środowiskiem.

3. 6. Przeciwdziałanie szerzeniu się postaw destrukcyjnych, agresywnych, aspołecznych w środowisku dzieci i młodzieży.

3. 7. Zagwarantowanie dzieciom i młodzieży właściwych warunków opiekuńczo-wychowawczych na czas kryzysu rodziny naturalnej.

3. 8. Wsparcie instytucjonalne rodziny pozostającej w kryzysie, objęcie jej opieką psychologiczną i pedagogiczną.

3. 9. Reintegracja rodziny poprzez ponowne podjęcie funkcji opiekuńczo-wychowawczych po przezwyciężeniu kryzysu.

Działania:

1. Systematyczna praca socjalna z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.
2. Prowadzenie diagnozy deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz oceny sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.
3. Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej realizowana przez GOPS.
4. Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci.
5. Powstanie lokali socjalnych na terenie Gminy.
6. Powstanie w Gminie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem – zajęcia wyrównawcze, poradnictwo psychologiczne, pomoc w nauce itp.
7. Powstanie świetlic socjoterapeutycznych w sołectwach.
8. Powstanie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie, osób zagrożonych różnymi uzależnieniami – pomoc psychologiczna, terapeutyczna, prawna.
9. Organizowanie wsparcia rzeczowego dla rodzin ubogich – odzieży, obuwia, żywności, leków, podręczników, pomocy naukowych itp.
10. Organizowanie szkoleń w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania budżetem domowym itp.

11. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin ubogich.
12. Uczenie dzieci z rodzin zagrożonych marginalizacją szacunku dla pracy, postawy odpowiedzialności za własne życie.
13. Wsparcie uzdolnionych dzieci, pochodzących z ubogich rodzin (stypendia, zakup pomocy dydaktycznych, pokrycie kosztów dodatkowych zajęć itp.).
14. Pomoc młodzieży z ubogich rodzin w uzyskaniu zawodu – dofinansowanie kursów kwalifikacyjnych, doszkalających itp.

Realizatorzy i partnerzy działań w ramach Celu 3.:

- GOPS w Miejscu Piastowym
- PCPR Krosno
- ROPS Rzeszów
- WUP Rzeszów (PO KL)
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne itp.
- Świetlice socjoterapeutyczne
- Agencje i organy rządowe np. MPiPS
- Organizacje pozarządowe
- Kościół Katolicki i organizacje kościelne
- zewnętrzni konsultanci i eksperci.

Cele operacyjne:

4. 1. Zapobieganie i przeciwdziałanie kryzysom oraz patologiom społecznym w rodzinie.

Podnoszenie wiedzy na temat uzależnień.

4. 2. Ochrona dzieci i zmniejszenie negatywnych skutków życia w rodzinie z problemem alkoholowym.

4. 3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i promowanie form antyuzależnieniowych.

Działania:

1. Prowadzenie różnorodnej profilaktyki skierowanej do rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, szczególnie do dzieci i młodzieży.

2. Wsparcie osób uzależnionych w zakresie leczenia odwykowego – pomoc organizacyjna i finansowa (pokrycie kosztów leczenia).
3. Prowadzenie akcji informacyjnych służących podniesieniu świadomości o zagrożeniach spowodowanych uzależnieniami, szczególnie u dzieci i młodzieży.
4. Organizowanie warsztatów dla rodziców w zakresie rozpoznawania symptomów różnych problemów uzależnień u swoich dzieci.
5. Realizowanie programów profilaktyki, m.in. kontynuacja kampanii „Ja wybieram”, „Zachowaj trzeźwy umysł” itp.
6. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Współpraca z instytucjami zajmującymi się bezpośrednią interwencją i prewencją w sytuacjach kryzysowych w rodzinie
7. Prowadzenie procedury interwencyjnej w sprawach przemocy domowej - „Niebieska Karta”
8. Wspieranie działań inicjujących grupy wsparcia i samopomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
9. Opracowanie systemu informowania o możliwościach uzyskania pomocy przez rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej.
10. Wspieranie profilaktyki i edukacji dzieci i młodzieży, dotyczącej problematyki uzależnień.
11. Promowanie działalności socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
12. Pomoc dzieciom poprzez dożywianie, organizowanie wypoczynku letniego i zimowego oraz wspieranie różnorodnych form organizacji czasu wolnego.
13. Promocja „trzeźwego” stylu życia.
14. Wspieranie akcji informacyjnych o skutkach uzależnień.
15. Wymiana informacji o zaistniałych wykroczeniach i sytuacjach kryzysowych w rodzinach oraz podejmowanie działań doraźnych i długoterminowych z Policją.
16. Nawiązanie ścisłej współpracy z kuratorami sądowymi i Sądem, opracowywanie planów pomocy rodzinie w trudnej sytuacji życiowej oraz podejmowanie wspólnych działań doraźnych i długoterminowych przez specjalistów.
17. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych w szkołach podstawowych, gimnazjum i przedszkolach.
18. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez jednostki zajmujące się problemem uzależnień
19. Częściowe lub całkowite finansowanie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w czasie

roku szkolnego, ferii zimowych i wakacji.

20. Organizowanie półkolonii letnich i zimowisk.

21. Organizacja zajęć pozalekcyjnych sportowo-rekreacyjnych oraz kulturalnych, mających charakter profilaktyki antyuzależnieniowej.

Realizatorzy i partnerzy działań w ramach Celu 4.:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły i placówki oświatowe terenu Gminy
- Ośrodek Administracji Szkolnej w Miejscu Piastowym
- GOPS w Miejscu Piastowym
- Organizacje pozarządowe
- Poradnie Specjalistyczne np. Poradnie Uzależnień
- Agencje i organy rządowe np. PARPA, MPiPS
- Eksperti i konsultanci zewnętrzni.

Cel operacyjny 4. Rozwój Ośrodka Pomocy Społecznej w celu rozszerzenia zakresu i poprawy jakości usług socjalnych

Cele operacyjne:

5.1. Dostosowanie systemu pomocy społecznej do wzrastających potrzeb.

5.2. Podniesienie jakości oraz rozszerzenie oferty usług socjalnych. Powstawanie nowych usług socjalnych.

5.3. Przygotowanie ośrodka pomocy społecznej oraz innych podmiotów, działających w sferze pomocy społecznej do pozyskiwania funduszy pomocowych.

Działania:

1. Zwiększenie liczby pracowników socjalnych.
2. Specjalizacja i podnoszenie kwalifikacji pracowników GOPS oraz innych podmiotów i organizacji działających w sferze integracji społecznej.
3. Wsparcie warsztatowe związane z wypaleniem zawodowym pracowników pomocy społecznej.
4. Realizacja projektów partnerskich - nawiązanie współpracy różnych podmiotów działających w sferze integracji społecznej - GOPS z stowarzyszeniami np. KGW, Akcją Katolicką, OSP, zespołami charytatywnymi Caritas, Parafiami, organizacjami młodzieżowymi (ZHP, KSM).

5. Szersze stosowanie form aktywizujących w pracy socjalnej.
6. Przygotowanie pracowników GOPS i innych podmiotów w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych oraz zarządzania projektami.

Realizatorzy i partnerzy działań w ramach Celu 5.:

- GOPS w Miejscu Piastowym
- ROPS w Rzeszowie
- WUP w Rzeszowie (np. projekty systemowe PO KL)
- Eksperti i firmy zewnętrzne (podwykonawcy usług).

Cele operacyjne:

- 6.1. Rozwój infrastruktury oświatowej na terenie Gminy.
- 6.2. Zwiększenie oferty i poprawa jakości edukacji przedszkolnej dzieci w gminie
- 6.3. Eliminowanie lub ograniczanie deficytów edukacyjnych i zdrowotnych dzieci i młodzieży
- 6.4. Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, atrakcyjnej dla uczniów.

Działania:

1. Prowadzenie remontów i modernizacji szkół np. wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana oświetlenia na energooszczędne,
2. Wykonanie termomodernizacji szkół – systemy grzewcze w szkołach w Rogach i Wrocance, nowa kotłownia w Zalesiu i Łęzanach, ocieplanie budynków szkolnych i strychów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
3. Prowadzenie remontu budynków gospodarczych przy szkołach
4. Dopuszczenie pracowni przedmiotowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne
5. Dopuszczenie oddziałów przedszkolnych w pomoce dydaktyczne, zabawki itp.
6. Wyposażenie sekretariatów szkół, pokojów nauczycielskich w nowoczesny sprzęt biurowy
7. i administracyjny, meble.
8. Zorganizowanie edukacji przedszkolnej we Wrocance, Zalesiu i Widaczu, w których nie ma oddziałów przedszkolnych.
9. Rozbudowa i rozwój istniejących oddziałów przedszkolnych.
10. Objęcie większej liczby dzieci opieką w świetlicach szkolnych.

11. **Adoptowanie pomieszczeń szkolnych na potrzeby świetlic.**
12. **Zatrudnienie pedagoga i logopedy w każdej szkole.**
13. **Zatrudnienie psychologów szkolnych.**
14. **Zapewnienie doradztwa metodycznego.**
15. **Prowadzenie działań służących aktywizacji rodziców w kontaktach ze szkołą**
16. **Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (w tym dla dzieci z deficytami oraz dzieci zdolnych).**
17. **Rozszerzenie oferty zajęć rewalidacyjnych i korekcyjnych itp.**
18. **Prowadzenie różnorodnych programów profilaktycznych dla uczniów.**
19. **Otoczenie szczególną opieką pedagogiczną i psychologiczną dzieci z rodzin dotkniętych problemem „euro-sieroctwa”.**
20. **Organizowanie szkoleń i warsztatów dla dyrektorów szkół i nauczycieli z zakresu pozyskiwania funduszy unijnych i realizacji projektów.**
21. **Współpraca szkół i wymiana informacji w zakresie realizowania projektów z funduszy pomocowych.**
22. **Wspieranie inicjatyw służących nawiązywaniu współpracy międzynarodowej i wymiany młodzieży.**
23. **Poprawa stanu boisk przyszkolnych.**
24. **Budowa sal gimnastycznych w Głowience, Zalesiu, Widaczu .**
25. **Doposażenie szkół w sprzęt sportowy i do gimnastyki korekcyjnej.**
26. **Powstanie miejsc postojowych przy szkołach.**
27. **Modernizacja istniejących sal gimnastycznych.**
28. **Powstanie placów zabaw przy szkołach i oddziałach przedszkolnych oraz w innych miejscach na terenie Gminy.**
29. **Wymiana i doposażenie szkół i przedszkoli w atestowane meble.**
30. **Poprawa stanu obejść szkoły – ogrodzeń, terenów zieleni.**
31. **Założenie monitoringu i instalacji alarmowych w szkołach.**
32. **Zapewnienie dostępu do internetu w pracowniach przedmiotowych.**
33. **Powstanie w szkołach Internetowych Centrów Informacji Multimedialnej (ICIM).**
34. **Wyposażenie szkół w oprogramowanie do obsługi administracyjnej, kadrowej, bibliotecznej.**
35. **Wyposażenie szkół i oddziałów przedszkolnych w nowoczesne środki audiowizualne.**
36. **Wzbogacenie księgozbiorów bibliotek szkolnych oraz doposażenie w meble (m.in. regały).**

37. Powstanie ścieżek edukacyjnych i ekologicznych.

38. Powstanie lub modernizacja szkolnych radiowęzłów.

Realizatorzy i partnerzy działań w ramach Celu 6.:

- Ośrodek Administracji Szkolnej w Miejscu Piastowym
- Szkoły i placówki oświatowe terenu Gminy
- Służba zdrowia z terenu gminy
- Urząd Gminy i Rada Gminy Miejsce Piastowe
- Organizacje pozarządowe.

Cele operacyjne:

7.1. Rozwój usług i jakości opieki medycznej na terenie Gminy.

7.2. Zapewnienie infrastruktury technicznej, służącej zwiększeniu bezpieczeństwa publicznego mieszkańców.

Działania:

1. Budowa ośrodka zdrowia w Łęzanach.
2. Powstanie punktu lekarskiego i pierwszej pomocy w Zalesiu.
3. Wyposażenie ośrodków zdrowia z terenu Gminy w niezbędny sprzęt medyczny.
4. Poszerzenie zakresu świadczonych usług medycznych.
5. Uruchomienie nowych poradni specjalistycznych np. dermatologii, neurologii, laryngologii.
6. Podniesienie poziomu kwalifikacji pielęgniarek i położnych środowiskowych.
7. Zapewnienie podstawowej opieki medycznej we wszystkich szkołach.
8. Doposażenie szkolnych gabinetów higieny szkolnej.
9. Rozbudowa obiektu OSP w Łęzanach.
10. Powstanie w Gminie miasteczka ruchu drogowego.
11. Rozbudowa oświetlenia ulicznego.
12. Zakup sprzętu dydaktycznego do szkoleń z zakresu pierwszej pomocy.
13. Ustawienie fotoradarów na drogach o dużym natężeniu ruchu, w miejscach szczególnie zagrożonych wypadkami.
14. Budowa chodników przy drodze krajowej 9 oraz przy drodze powiatowej nr 1974 R.
15. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1959 R (Głowienka - Wrocanka - Rogi).

16. Zainstalowanie monitoringu wizyjnego w szkołach oraz centrum miasta.
17. Wykonanie monitoring na placu koło Domu Ludowego w Głowience
18. Zapewnienie sanitariatów publicznych (np. przenośnych) w każdym sołectwie
19. Zwiększenie ilości patroli policyjnych w godzinach nocnych w miejscach publicznych (okolicach domów ludowych, przystanków itp.)

Realizatorzy i partnerzy działań w ramach Celu 7.:

- Urząd Gminy i Rada Gminy Miejsce Piastowe
- Organizacje pozarządowe - OPS
- Szkoły i placówki oświatowe terenu Gminy
- Służba zdrowia z terenu gminy
- Policja.

Cel operacyjny 8. Poprawienie jakości i warunków życia w Gminie

Cele operacyjne:

- 8.1. Wsparcie rozwoju lokalnych instytucji kultury oraz podniesienie atrakcyjności oferty kulturalnej na terenie Gminy.
- 8.2. Wsparcie i popularyzacja sportu masowego, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- 8.3. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy.
- 8.4. Wsparcie inicjatyw oddolnych, wzmocnienie sektora organizacji pozarządowych, poprawa relacji społecznych.

Działania:

1. Remont i modernizacja GBP i jej filii.
2. Dostosowanie obiektów instytucji kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Powstanie Centrum Kulturalnego w Domu Ludowym w Łęzanach ze sceną zewnętrzną, zapleczem techniczno-kuchennym itp.
4. Zakup przenośnej sceny plenerowej.
5. Wzbogacenie księgozbioru bibliotek oraz ich prawidłowe zabezpieczenie.
6. Rozwój gminnej sieci dostępnych i przyjaznych mieszkańcom bibliotek publicznych, oferujących wysoki poziom usług.
7. Wyposażenie bibliotek w nowoczesny sprzęt elektroniczny (komputery, oprogramowanie, sprzęt audiowizualny).
8. Zapewnienie bibliotekom dostępu do Internetu.

9. Aktywizacja mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży do działań w sferze kultury poprzez udział w projektach, programach i podejmowanie inicjatyw.
10. Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez zapewnienie bezpłatnego dostępu do internetu.
11. Prowadzenie przez biblioteki działań wspierających edukację.
12. Wsparcie działalności kulturalnej lokalnych zespołów i twórców - organizacji konkursów, wystaw itp.
13. Remont i modernizacja budynku GOK oraz jego filii.
14. Rozbudowa bazy komputerowej w GOK i filiach.
15. Zakup sprzętu nagłośnieniowego dla GOK oraz podstawowego sprzętu dla filii.
16. Doposażenie filii GOK w meble, materiały dydaktyczne, sprzęt sportowy, gry itp.
17. Wsparcie finansowe i organizacyjne cyklicznych imprez kulturalnych np. Babaligi, Dożynek Gminnych, imprez okolicznościowych i jubileuszowych.
18. Wsparcie imprez wojewódzkich – festiwalu piosenki, festiwalu kolęd i pastorałek itp. oraz międzynarodowych imprez sportowych (Bieg Łukasiewicza).
19. Wydawanie corocznego kalendarza imprez kulturalnych.
20. Przeprowadzenie inwentaryzacji i dokumentacji zabytków, wydanie katalogu zabytków.
21. Wsparcie organizacji zajęć pozaszkolnych prowadzonych przez GOK – kółka zainteresowań np. fotograficzne, muzyczne, plastyczne, teatralne, chór itp.
22. Wsparcie organizacji sportowych z terenu Gminy.
23. Powołanie klubów sportowych w Łęzanach i Zalesiu.
24. Zakup sprzętu sportowego dla klubów sportowych.
25. Doposażenie istniejących sal sportowych w zegary wyników sportowych.
26. Zapewnienie przejezdnych trybun sportowych.
27. Zapewnienie kadry dla rozwoju sportu masowego – instruktorów, trenerów.
28. Organizacja cyklicznych imprez sportowych i rekreacyjnych.
29. Zapewnienie zorganizowanego dowozu dzieci na zajęcia sportowe i basen.
30. Powstanie nowych obiektów sportowych m.in. boiska w Łęzanach.
31. Budowa hali sportowej w Głowience i w Zalesiu.
32. Powstanie placów zabaw na terenie Gminy.
33. Modernizacja boiska sportowego w Zalesiu, budowa zaplecza boiska.
34. Zapewnienie kadry przewodników, instruktorów turystyki.

35. Zamontowanie planów miejscowości w każdym sołectwie.
36. Powstanie infrastruktury służącej rekreacji – wiat, ławek, miejsc widokowych itp.
37. Zakup tablic informacyjnych dla każdego sołectwa.
38. Doposażenie lokali, służących organizacjom społecznym.
39. Remont i adaptacja pomieszczeń na potrzeby organizacji społecznych.
40. Przeszkolenie organizacji w zakresie pozyskiwania środków na działalność i realizowania projektów.
41. Doposażenie KGW w sprzęt kuchenny i AGD.
42. Wsparcie rzeczowe organizacji – transport, korzystanie z wyposażenia biurowego itp.
43. Działania zmierzające do powołania Stowarzyszenia Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Miejsce Piastowe.
44. Prowadzenie projektów, pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność statutową
45. Nawiązanie współpracy między organizacjami działającymi na terenie Gminy
46. Wsparcie organizacji kursów kulinarnych, szycia, haftowania prowadzonych przez organizacje.

Realizatorzy i partnerzy działań w ramach Celu 8.:

- GOK i jego Filie
- GBP i jej filie
- Lokalne organizacje pozarządowe
- Szkoły i placówki oświatowe terenu Gminy
- Urząd Gminy i Rada Gminy Miejsce Piastowe
- regionalne media
- Ogólnopolskie organizacje pozarządowe, wspierające rozwój kultury
- administracja centralna np. Ministerstwo Kultury

11. HARMONOGRAM REALIZACJI.

CEL STRATEGICZNY 1. ZORGANIZOWANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEM WSPARCIA DLA RODZIN I OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM BEZROBOCIA.

DZIAŁANIA / ZADANIA	NAKLADY	ŹRÓDŁA DANYCH
Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PUP Krosno Organizacje pozarządowe
Pomoc w zakresie aktywnego poszukiwania pracy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PUP Krosno Organizacje pozarządowe
Pomoc materialna i rzeczowa dla osób bezrobotnych i ich rodzin.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Ochrona dzieci z rodzin dotkniętych problemem bezrobocia przed psychospołecznymi skutkami bezrobocia rodziców.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych, tak by zachęcać je do systematycznego poszukiwania zatrudnienia. W szczególności należy dążyć do udzielenia osobom bezrobotnym wszechstronnej pomocy w zakresie: poradnictwa, zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Kształtowanie wśród bezrobotnych klientów pomocy społecznej umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PUP Organizacje pozarządowe
Prowadzenie ogólnodostępnych szkoleń i warsztatów aktywizacji zawodowej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PUP Organizacje pozarządowe

Organizowanie bezpłatnych szkoleń i kursów zawodowych i kwalifikacyjnych dla bezrobotnych, w tym kobiet powracających na rynek pracy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PUP Organizacje pozarządowe
Pomoc w przekwalifikowaniu osób odchodzących z rolnictwa.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PUP, Podkarpacki ODR Organizacje pozarządowe
Rozwijanie oferty prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, staży itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PUP
Działania zmierzające do powstania różnych form ekonomii społecznej – Centrum Integracji Społecznej, Klubu Integracji Społecznej, Spółdzielni socjalnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Prowadzenie bazy danych o miejscach pracy na terenie Gminy i powiatu – upowszechnianie tych informacji w sołectwach np. na tablicach, kojarzenie przedsiębiorców z poszukującymi pracy.	Bezinwestycyjne	Urząd Gminy (GCI) PUP Organizacje pozarządowe
Prowadzenie zajęć z przedsiębiorczości w szkołach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły
Zawieranie kontraktów socjalnych, mobilizacja podopiecznych do poszukiwania zatrudnienia i uniezależnienia się od pomocy społecznej.	Budżet gminy, środki rządowe	GOPS
Stać współpracą z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia na terenie Gminy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS, PUP Organizacje pozarządowe
Opracowanie i realizacja projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia w szczególności osób długotrwale bezrobotnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PUP Organizacje pozarządowe
Pomoc w skutecznym rozplanowaniu czasu w poszukiwaniu pracy, pomoc w redagowaniu podań o pracę, listów motywacyjnych, życiorysów, instruktaż w przygotowaniu się do rozmowy z pracodawcą.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Centrum Kształcenia na Odległość Organizacje pozarządowe
Przyznawanie pomocy finansowej na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Umożliwienie dzieciom z rodzin dotkniętych bezrobociem i zagrożonych niedostosowaniem społecznym uczestniczenia w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej oraz zajęciach pozalekcyjnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Szkoły

Poradnictwo w racjonalnym gospodarowaniu środkami finansowymi, planowaniu najbliższej przyszłości własnej rodziny, instruowanie w prowadzeniu gospodarstwa domowego w nowej sytuacji.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Aktywizacja młodzieży bezrobotnej poprzez wolontariat w celu zdobycia doświadczenia zawodowego, angażowanie osób bezrobotnych w działania kulturalne, sportowe, rekreacyjne.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GCI Organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY 2. ROZWIJANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

DZIAŁANIA / ZADANIA	NAKLADY	ŹRÓDŁA DANYCH
Rozwój pracy społecznej i działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.	Budżet gminy fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Realizacja projektów społecznych promujących integrację społeczną.	Budżet gminy środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Rozwój oferty kulturalnej aktywizującej osoby niepełnosprawne.	Budżet gminy fundusze pomocowe środki rządowe	GOK GBP Organizacje pozarządowe
Wsparcie materialne dla osób samotnych, w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych.	Budżet gminy fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Podjęcie działań zmierzających do systematycznego łamania barier dla osób niepełnosprawnych ruchowo.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Współdziałanie z PFRON i organizacjami pozarządowymi dla skutecznego rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy Organizacje pozarządowe
Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS PCPR PUP

Rozwój działań informacyjnych i promocyjnych związanych z pozycją osób w podszym wieku i niepełnosprawnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacja pozarządowe
Wsparcie osób zaburzonych i chorych psychicznie w samodzielnym funkcjonowaniu na terenie miejsca zamieszkania, w szczególności poprzez opiekę medyczną, poradnictwo socjalne i pomoc materialną.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS ZOZ Organizacja pozarządowe
Powstanie punktu usług opiekuńczych – wydzielenie usług opiekuńczych od GOPS-u.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS ZOZ
Powstanie Domu Dziennego Pobytu.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacja pozarządowe
Zorganizowanie dowozu osób starszych i niepełnosprawnych zależnie od potrzeb (do lekarza, Domu Dziennego pobytu, na rehabilitację itp.).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacja pozarządowe
Pomoc w bieżącym codziennym życiu osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie środków na opiekunki.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacja pozarządowe
Przeszkolenie opiekunek w zakresie pracy z osobami starszymi podjęcia do osób starszych, podstawowej opieki.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacja pozarządowe
Organizowanie cyklicznych imprez integracyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacja pozarządowe
Podjęcie działań zmierzających do powstania Klubu Seniora.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacja pozarządowe
Pomoc w uzyskaniu sprzętu rehabilitacyjnego.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacja pozarządowe
Pomoc w usuwaniu barier w domach osób starszych i niepełnosprawnych, dostosowanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacja pozarządowe
Współpraca samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy Organizacja pozarządowe
Realizowanie programów na rzecz osób niepełnosprawnych w oparciu o środki pomocowe.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacja pozarządowe

Powstanie i wsparcie grup samopomocowych rodzin z osobami niepełnosprawnymi.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Zainicjowanie powstania i wsparcie stowarzyszenia wspierającego integrację społeczną osób niepełnosprawnych chorych itp. np. stowarzyszenia Amazonek.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Podjęcie działań zmierzających do powołania grup samopomocowych dla osób starszych, dla osób niepełnosprawnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez jednostki zajmujące się problemem niepełnosprawności.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Nawiązanie współpracy ze szkołami, służbą zdrowia oraz organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie, w celu ukazania skali zjawiska niepełnosprawności w Gminie.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS ZOZ Szkoły Organizacje pozarządowe
Pomoc finansowa, rzeczowa, usługowa oraz kierowanie do Środowiskowych Domów Samopomocy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Udzielanie przez pracowników socjalnych i specjalistów z innych instytucji, informacji na temat uprawnień osób niepełnosprawnych, dostępnych form pomocy, procedur załatwiania formalności.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS NGO
Wspieranie rodzin z osobami niepełnosprawnymi w podjętych działaniach samopomocowych na rzecz własnej rodziny oraz innych rodzin znajdujących się w podobnej sytuacji.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Zorganizowanie grupy wolontariuszy wspomagających rodziny, w których żyją osoby niepełnosprawne.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Tworzenie klimatu przychylności poprzez wspieranie działań edukacyjnych społeczności lokalnej w zakresie rozumienia potrzeb osób niepełnosprawnych i przestrzegania ich praw.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe
Organizowanie pokazów i wystaw twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych, rozpowszechnianie informacji o osobach i dla osób niepełnosprawnych m.in. w formie ulotek, ogłoszeń, broszur.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe
Pomoc w organizacji i upowszechnianiu informacji o lokalnych imprezach integracyjnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY 3. BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU POMOCY RODZINIE DYSFUNKCYJNEJ.

DZIAŁANIA / ZADANIA	NAKLADY	ŹRÓDŁA DANYCH
Systematyczna praca socjalna z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Prowadzenie diagnozy deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniechań względem dzieci oraz oceny sytuacji w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Szkoły Organizacje pozarządowe
Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej realizowana przez GOPS.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe PCPR
Powstanie lokali socjalnych na terenie Gminy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie w Gminie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem – zajęcia wyrównawcze, poradnictwo psychologiczne, w nauce itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy Organizacje pozarządowe
Powstanie świetlic socjoterapeutycznych w sołectwach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy Organizacje pozarządowe
Organizowanie wsparcia rzeczowego dla rodzin ubogich – odzieży, obuwia, żywności, leków, podręczników, pomocy naukowych itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Organizowanie szkoleń w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania budżetem domowym itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin ubogich.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe

Uczenie dzieci z rodzin zagrożonych marginalizacją szacunku dla pracy, postawy odpowiedzialności za własne życie.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe
Wsparcie uzdolnionych dzieci, pochodzących z ubogich rodzin (stypendia, zakup pomocy dydaktycznych, pokrycie kosztów dodatkowych zajęć itp.).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy Organizacje pozarządowe
Pomoc młodzieży z ubogich rodzin w uzyskaniu zawodu – dofinansowanie kursów kwalifikacyjnych, do kształcących itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GCI Organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY 4. POWSTANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU ZAPOBIEGANIA I PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIU I PATOLOGIOM SPOŁECZNYM W RODZINIE.

DZIAŁANIA / ZADANIA	NAKLADY	ŹRÓDŁA DANYCH
Prowadzenie różnorodnej profilaktyki skierowanej do rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, szczególnie do dzieci i młodzieży.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS GKRPA GOK Organizacje pozarządowe
Wsparcie osób uzależnionych w zakresie leczenia odwykowego – pomoc organizacyjna i finansowa (pokrycie kosztów leczenia).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS GKRPA
Prowadzenie akcji informacyjnych służących podniesieniu świadomości o zagrożeniach spowodowanych uzależnieniami, szczególnie u dzieci i młodzieży.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS GKRPA GOK Organizacje pozarządowe
Organizowanie warsztatów dla rodziców w zakresie rozpoznawania symptomów różnych problemów uzależnień u swoich dzieci.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GKRPA GOK Organizacje pozarządowe
Realizowanie programów profilaktyki m.in. kontynuacja kampanii „Ja wybieram”, „Zachowaj trzeźwy umysł” itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GKRPA Szkoly Organizacje pozarządowe
Wsparcie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GKRPA Szkoly Organizacje pozarządowe

Współpraca z instytucjami zajmującymi się bezpośrednią interwencją i prewencją w sytuacjach kryzysowych w rodzinie	Bezinwestycyjne	GOPS PCPR
Prowadzenie procedury interwencyjnej w sprawach przemocy domowej - „Niebieska Karta”	Bezinwestycyjne	GOPS Policja
Wspieranie działań inicjujących grupy wsparcia i samopomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Opracowanie systemu informowania o możliwościach uzyskania pomocy przez rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Wspieranie profilaktyki i edukacji dzieci i młodzieży, dotyczącej problematyki uzależnień.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Szkoły Organizacje pozarządowe
Promowanie działalności socjoterapeutycznej dla dzieci wśród rodzin dysfunkcyjnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Pomoc dzieciom poprzez dożywianie, organizowanie wypoczynku letniego i zimowego oraz wspieranie różnorodnych form organizacji czasu wolnego.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS GOK Organizacje pozarządowe
Promocja „trzechwogo” stylu życia.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS GOK Organizacje pozarządowe
Wspieranie akcji informacyjnych o skutkach uzależnień.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe
Wymiana informacji o zaistniałych wykroczeniach i sytuacjach kryzysowych w rodzinach oraz podejmowanie działań doraźnych i długoterminowych z Policją.	Bezinwestycyjne	GOPS Policja Organizacje pozarządowe
Nawiązanie ścisłej współpracy z kuratorami sądowymi i Sądem, opracowywanie planów pomocy rodzinie w trudnej sytuacji życiowej oraz podejmowanie wspólnych działań doraźnych i długoterminowych przez specjalistów.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Wspieranie realizacji programów profilaktycznych w szkołach podstawowych, gimnazjum i przedszkolach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS GKRPA Szkoły

Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez jednostki zajmujące się problemem uzależnień	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS GKRPA
Częściowe lub całkowite finansowanie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w czasie roku szkolnego, ferii zimowych i wakacji.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Organizowanie półkolonii letnich i zimowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Szkoły GOK Organizacje pozarządowe
Organizacja zajęć pozalekcyjnych sportowo-rekreacyjnych oraz kulturalnych, mających charakter profilaktyki antyuzależnieniowej	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Szkoły GOK Organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W CELU ROZSZERZENIA ZAKRESU I POPRAWY JAKOŚCI USŁUG SOCJALNYCH

DZIAŁANIA / ZADANIA	NAKLADY	ŹRÓDŁA DANYCH
Specjalizacja i podnoszenie kwalifikacji pracowników GOPS oraz innych podmiotów i organizacji działających w sferze integracji społecznej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Wsparcie warsztatowe związane z wypaleniem zawodowym pracowników pomocy społecznej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Realizacja projektów partnerskich - nawiązanie współpracy różnych podmiotów działających w sferze integracji społecznej - GOPS z stowarzyszeniami np. KGW, Akcją Katolicką, OSP, zespołami charytatywnymi Caritas, Parafiami, organizacji młodzieżowymi (ZHP, KSM).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Organizacje pozarządowe
Szersze stosowanie form aktywizujących w pracy socjalnej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS
Przygotowanie pracowników GOPS i innych podmiotów w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych oraz zarządzania projektami.	Bezinwestycyjne	GOPS Organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY 6. PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ, UMOŻLIWIAJĄCYCH WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH ORAZ WSZECHSTRONNY ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY

DZIAŁANIA / ZADANIA	NAKLADY	ŹRÓDŁA DANYCH
Przewodzenie remontów i modernizacji szkół np. wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana oświetlenia na energooszczędne,	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Ośrodek Administracji Szkolnej
Wykonanie termomodernizacji szkół – systemy grzewcze w szkołach w Rogach i Wrocance, nowa kotłownia w Zalesiu i Łęczanach, ocieplanie budynków szkolnych i strychów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Przewodzenie remontu budynków gospodarczych przy szkołach	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Doposażenie pracowni przedmiotowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Doposażenie oddziałów przedszkolnych w pomoce dydaktyczne, zabawki itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Wyposażenie sekretariatów szkół, pokoiów nauczycielskich w nowoczesny sprzęt biurowy i administracyjny, meble.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Zorganizowanie edukacji przedszkolnej we Wrocance, Zalesiu i Widaczu, w których nie ma oddziałów przedszkolnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Organizacje pozarządowe
Rozbudowa i rozwój istniejących oddziałów przedszkolnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły
Objęcie większej liczby dzieci opieką w świetlicach szkolnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły
Adaptowanie pomieszczeń szkolnych na potrzeby świetlic.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły

Zatrudnienie pedagoga i logopedy w każdej szkole.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły
Zatrudnienie psychologów szkolnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Zapewnienie doradztwa metodycznego.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Szkoły Organizacje pozarządowe
Prowadzenie działań służących aktywizacji rodziców w kontaktach ze szkołą	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Szkoły Organizacje pozarządowe
Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (w tym dla dzieci z deficytami oraz dzieci zdolnych).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły Organizacje pozarządowe
Rozszerzenie oferty zajęć rewalidacyjnych i korekcyjnych itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Szkoły
Prowadzenie różnorodnych programów profilaktycznych dla uczniów.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOPS Szkoły Organizacje pozarządowe
Otoczenie szczególną opieką pedagogiczną i psychologiczną dzieci z rodzin dotkniętych problemem „euro-sieroctwa”.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Szkoły Organizacje pozarządowe
Organizowanie szkoleń i warsztatów dla dyrektorów szkół i nauczycieli z zakresu pozyskiwania funduszy unijnych i realizacji projektów.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły
Współpraca szkół i wymiana informacji w zakresie realizowania projektów z funduszy pomocowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Szkoły Organizacje pozarządowe
Wspieranie inicjatyw służących nawiązywaniu współpracy międzynarodowej i wymiany młodzieży.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy Szkoły Organizacje pozarządowe

Poprawa stanu boisk przyszkolnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Budowa sal gimnastycznych w Głowience, Zalesiu, Widaczu.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Doposażenie szkół w sprzęt sportowy i do gimnastyki korekcyjnej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie miejsc postojowych przy szkołach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Modernizacja istniejących sal gimnastycznych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie placów zabaw przy szkołach i oddziałach przedszkolnych oraz w innych miejscach na terenie Gminy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Wymiana i doposażenie szkół i przedszkoli w atestowane meble.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Poprawa stanu obejść szkoły – ogrodzeń, terenów zieleni.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły
Założenie monitoringu i instalacji alarmowych w szkołach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Zapewnienie internetu w pracowniach przedmiotowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie w szkołach Internetowych Centrów Informacji Multimedialnej (ICIM).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS

Wyposażenie szkół i w oprogramowanie do obsługi administracyjnej, kadrowej, bibliotecznej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Wyposażenie szkół i oddziałów przedszkolnych w nowoczesne środki audiowizualne.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Wzbogacenie księgozbiorów bibliotek szkolnych oraz wyposażenie w meble (m.in. regały).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie ścieżek edukacyjnych i ekologicznych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Szkoły Organizacje pozarządowe
Powstanie lub modernizacja radiowęzłów szkolnych	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS Szkoły

CEL STRATEGICZNY 7. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I ZDROWOTNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY

DZIAŁANIA / ZADANIA	NAKLADY	ŹRÓDŁA DANYCH
Budowa ośrodka zdrowia w Łętanach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie punktu lekarskiego i pierwszej pomocy w Zalesiu.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy ZOZ
Wyposażenie ośrodków zdrowia z terenu Gminy w niezbędny sprzęt medyczny.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy ZOZ
Poszerzenie zakresu świadczonych usług medycznych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	ZOZ
Uruchomienie nowych poradni specjalistycznych np. dermatologii, neurologii, laryngologii.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	ZOZ

Podniesienie poziomu kwalifikacji pielęgniarek i położnych środowiskowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	ZOZ
Zapewnienie podstawowej opieki medycznej we wszystkich szkołach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS ZOZ
Doposażenie szkolnych gabinetów higieny szkolnej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	OAS
Rozbudowa obiektu OSP w Łęczanach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie w Gminie miasteczka ruchu drogowego.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Rozbudowa oświetlenia ulicznego.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zakup sprzętu dydaktycznego do szkoleń z zakresu pierwszej pomocy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Ustawienie fotoradarów na drogach o dużym natężeniu ruchu, w miejscach szczególnie zagrożonych wypadkami.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Budowa chodników przy drodze krajowej 9 oraz przy drodze powiatowej nr 1974 R.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1959 R (Głowienka - Wrocanka - Rogi).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zainstalowanie monitoringu wizyjnego w szkołach oraz centrum miasta.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy

Wykonanie monitoring na placu koło Domu Ludowego w Głownie	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zapewnienie sanitariatów publicznych (np. przenośnych) w każdym sołectwie	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zwiększenie ilości patroli policyjnych w godzinach nocnych w miejscach publicznych (okolicach domów ludowych, przystanków itp.)	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Policja

CEL STRATEGICZNY 8. PODNIESIENIE JAKOŚCI I WARUNKÓW ŻYCIA W GMINIE

DZIAŁANIA / ZADANIA	NAKLADY	ŹRÓDŁA DANYCH
Remont i modernizacja GBP i jej filii.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy Gminna Biblioteka Publiczna
Dostosowanie obiektów instytucji kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie Centrum Kulturalnego w Domu Ludowym w Łęczanach ze sceną zewnętrzną, zapleczem techniczno-kuchennym itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zakup przenośnej sceny plenerowej.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Wzbogacenie księgozbioru bibliotek oraz ich prawidłowe zabezpieczenie.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GBP
Rozwój gminnej sieci dostępnych i przyjaznych mieszkańcom bibliotek publicznych, oferujących wysoki poziom usług.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GBP
Wypożyczenie bibliotek w nowoczesny sprzęt elektroniczny (komputery, oprogramowanie, sprzęt audiowizualny).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GBP

Zapewnienie bibliotekom dostępu do Internetu.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy GBP
Aktywizacja mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży do działań w sferze kultury poprzez udział w projektach, programach i podejmowanie inicjatyw.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe
Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez zapewnienie bezpłatnego dostępu do Internetu.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Prowadzenie przez biblioteki działań wspierających edukację.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GBP
Wsparcie działalności kulturalnej lokalnych zespołów i twórców - organizacji konkursów, wystaw itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK
Remont i modernizacja budynku GOK oraz jego filii.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy GOK
Rozbudowa bazy komputerowej w GOK i filiach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK
Zakup sprzętu nagłośnieniowego dla GOK oraz podstawowego sprzętu dla filii.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK
Doposażenie filii GOK w meble, materiały dydaktyczne, sprzęt sportowy, gry itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK
Wsparcie finansowe i organizacyjne cyklicznych imprez kulturalnych np. Babaligi, Dożynek Gminnych, imprez okolicznościowych i jubileuszowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK
Wsparcie imprez wojewódzkich – festiwalu piosenki, festiwalu kolęd i pastorałek itp. oraz międzynarodowych imprez sportowych (Bieg Łukasiewicza).	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe
	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe

Wydawanie corocznego kalendarza imprez kulturalnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK
Przeprowadzenie inwentaryzacji i dokumentacji zabytków, wydanie katalogu zabytków.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe
Wsparcie organizacji zajęć pozaszkolnych prowadzonych przez GOK – kółka zainteresowań np. fotograficzne, muzyczne, plastyczne, teatralne, chór itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	GOK Organizacje pozarządowe
Wsparcie organizacji sportowych z terenu Gminy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powołanie klubów sportowych w Łęczanach i Zalesiu.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe (LZS)
Zakup sprzętu sportowego dla klubów sportowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe
Doposażenie istniejących sal sportowych w zegary wyników sportowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe
Zapewnienie przejezdnych trybun sportowych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zapewnienie kadry dla rozwoju sportu masowego – instruktorów, trenerów.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Organizacja cyklicznych imprez sportowych i rekreacyjnych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe
Zapewnienie zorganizowanego dowozu dzieci na zajęcia sportowe i basen.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe

Powstanie nowych obiektów sportowych m.in. boiska w Łęczanach.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe
Budowa hali sportowej w Głowińcu i w Zalesiu.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie placów zabaw na terenie Gminy.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Modernizacja boiska sportowego w Zalesiu, budowa zaplecza boiska.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zapewnienie kadry przewodników, instruktorów turystyki.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zamontowanie planów miejscowości w każdym sołectwie.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Powstanie infrastruktury służącej rekreacji – wiat, ławek, miejsc widokowych itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Zakup tablic informacyjnych dla każdego sołectwa.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Doposażenie lokali, służących organizacjom społecznym.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Remont i adaptacja pomieszczeń na potrzeby organizacji społecznych.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Przeszkolenie organizacji w zakresie pozyskiwania środków na działalność i realizowania projektów.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Doposażenie KGW w sprzęt kuchenny i AGD.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy
Wsparcie rzeczowe organizacji – transport, korzystanie z wyposażenia biurowego itp.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Urząd Gminy

Działania zmierzające do powołania Stowarzyszenia Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Miejsce Piastowe.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe
Prowadzenie projektów, pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność statutową	Bezinwestycyjne	Urząd Gminy Organizacje pozarządowe
Nawiązanie współpracy między organizacjami działającymi na terenie Gminy	Bezinwestycyjne	Organizacje pozarządowe
Wsparcie organizacji kursów kulinarnych, szycia, haftowania prowadzonych przez organizacje.	Budżet gminy, fundusze pomocowe środki rządowe	Organizacje pozarządowe

12. Monitoring i wdrażanie strategii.

Skuteczność funkcjonowania przyjętej strategii zależy będzie od:

- monitoringu i ewaluacji,
- budowy programów celowych, rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, mogących pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytanie o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim : zespół wdrażający strategię i roczna ocena wdrażania strategii.

Do podmiotów zarządzających realizacją powyższej Strategią należą:

- Rada Gminy
- Wójt Gminy Miejsce Piastowe
- Zespół Wdrażający

Realizują one następujące zadania:

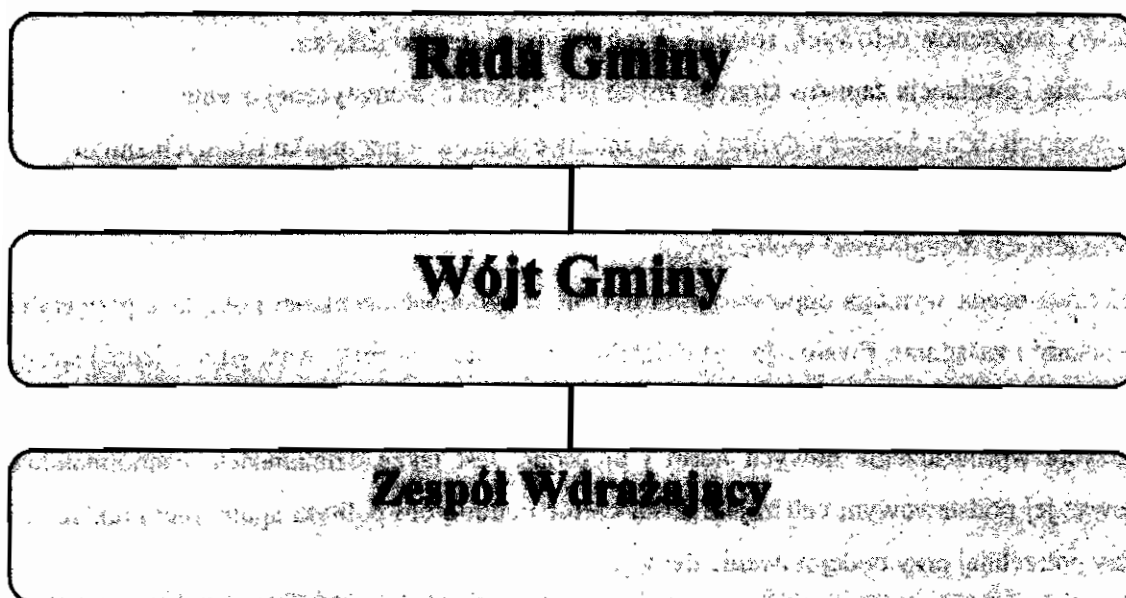
Rada Gminy pełni ogólny nadzór nad realizacją strategii, uwzględnia przy tworzeniu budżetu roczne plany realizacji strategii, uchwała zmiany zapisów strategii.

Wójt Gminy podejmuje bieżące decyzje realizacyjne, przygotowuje materiały informacyjne i decyzyjne dla Rady, czuwa nad prawidłową realizacją całości strategii, powołuje Zespół Wdrażający.

Zespół Wdrażający – będzie zajmował się elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji. Zespół powinien zostać powołany odrębnym zarządzeniem Wójta, a w jego skład mogą wejść między innymi: zastępca wójta, sekretarz gminy, kierownik GOPS, radni oraz inne osoby wskazane przez Wójta. Zespół wdrażający strategię winien się zbierać przynajmniej raz w roku i oceniać poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Swoją ocenę powinien przekazać wójtowi i radzie, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań.

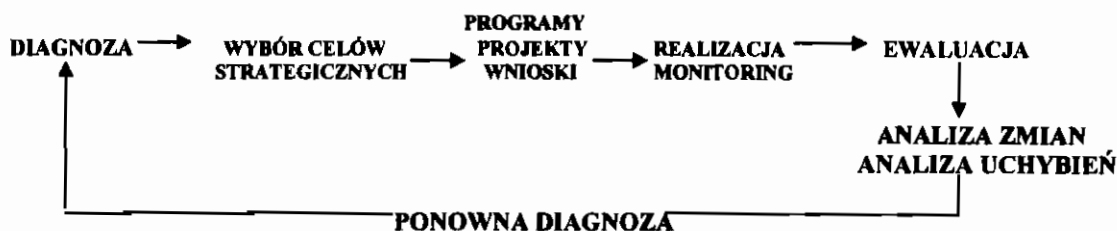

Wzajemne zależności poszczególnych podmiotów zarządzających strategią w Gminie Miejsce Piastowe przedstawia poniższy schemat.

Schemat organizacji zarządzania realizacją strategii

Punktem wyjścia do opracowania strategii była wszechstronna diagnoza problemów społecznych na podstawie, której opracowane zostały cele strategiczne i zadania do wykonania. Realizacja zadań będzie podlegać stałej ocenie, której celem jest wychwycenie zachodzących zmian oraz uchybień w realizacji. Te elementy będą wykorzystane do wprowadzanie korekt w diagnostyce celów oraz diagnozie. Przedstawia to poniższy schemat.

W okresie wdrażania strategii (lata 2008-20014) sprawozdania z realizacji konkretnych działań powinny być przygotowywane **raz na rok**.

13. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA STANU.

W rozdziale tym opisane zostały ważniejsze sfery życia społecznego w gminie Miejsce Piastowe, w tym: edukacja, ochrona zdrowia, kultura, sport, rynek pracy, bezpieczeństwo publiczne, działalność obywatelska. Przy opracowaniu tych zagadnień wykorzystano między innymi:

- sprawozdania jednostek organizacyjnych Gminy za 2007 rok np. GOK, Gminnej Biblioteki Publicznej,
- dane pozyskane od poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz Wydziałów Urzędu Gminy np. Biura Funduszy Pomocowych, Ośrodka Administracji Szkolnej w Miejscu Piastowym, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Miejscu Piastowym, szkół i placówek oświatowych,
- informacje ze strony internetowych m.in. www.miejscepiastowe.pl, gokmp.net, www.bip.miejscepiastowe.pl,
- dane z „Raportu o stanie Gminy Miejsce Piastowe”, który opracowali: mgr Agnieszka Mercik - Meier oraz mgr Grzegorz Meier z Referatu Organizacyjno – Administracyjnego

Charakterystyka gospodarstw domowych, zasoby mieszkaniowe.

Zasoby mieszkaniowe gminy, według stanu na 31 grudnia 2006 roku, to 3438 budynków i 16372 izby. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań to 312131 m². Znaczna większość zasobu mieszkaniowego należy do osób fizycznych

Tabela 16. Zasoby mieszkaniowe Gminy Miejsce Piastowe

Ogółem	
mieszkania	3 438
izby	16 372
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	312 131
Zasoby osób fizycznych	
mieszkania	3 403
izby	16 259
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	310 138

Źródło: dane GUS (Bank Danych Regionalnych)

Z danych GUS na 2006 rok wynika, że do instalacji wodociągowej podłączonych jest blisko 88 % domostw, łazienki posiada 84 %, a centralne ogrzewanie 57 % mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa domostw to ponad 90 metrów, średnio na 1 osobę przypada 23 m².

Tabela 17. Wyposażenie gospodarstw domowych

wodociąg	3 021
ustęp spłukiwany	2 854
łazienka	2 872
centralne ogrzewanie	1 957
gaz sieciowy	3 270
W %	
wodociąg	87,9 %
łazienka	83,5 %
centralne ogrzewanie	56,9 %
W m²	
1 mieszkania	90,8 m ²
na 1 osobę	23,2 m ²

Źródło: dane GUS (Bank Danych Regionalnych)

Rada Gminy Uchwałą Nr VII/45/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. przyjęła - Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejsce Piastowe w latach 2007 – 2012. Obejmuje on w szczególności:

- stan obecny zasobów mieszkaniowych gminy i prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy,
- analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali,
- zasady sprzedaży lokali,
- zasady polityki czynszowej,
- sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład zasobu mieszkaniowego,
- źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej i wysokość wydatków na kolejne lata.

Mieszkaniowy zasób gminny tworzy 7 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 347 m² znajdujących się w następujących budynkach:

- w budynku Szkoły Podstawowej w Łęzanach - 1 lokal mieszkalny o powierzchni 45 m²,
- w budynku Gimnazjum w Miejscu Piastowym - 1 lokal mieszkalny o powierzchni 56 m²,
- w budynku Szkoły Podstawowej we Wrocance - 2 lokale mieszkalne o powierzchni 65 m² i 22 m²,
- budynek Nr 269 w Rogach - 2 lokale mieszkalne o powierzchni po 52 m² każdy

- w budynku Nr 297 w Rogach - 1 lokal mieszkalny o powierzchni 55 m².

Stan wyposażenia technicznego lokali przedstawia się następująco:

- instalacja elektryczna - 7 lokali,
- instalacja gazowa - 7 lokali,
- instalacja wodociągowa - 7 lokali,
- instalacja kanalizacyjna - 7 lokali,
- instalacja centralnego ogrzewanie - 4 lokale,

Gmina nie posiada budynków i lokali wydzielonych do wynajmu jako lokale socjalne. Planuje się powiększenie zasobu mieszkaniowego gminy o lokale mieszkalne z przeznaczeniem do wynajmu jako lokale socjalne.

Źródłami finansowania gospodarki mieszkaniowej będą w poszczególnych latach czynsze z lokali mieszkalnych oraz dochody własne gminy. Planuje się, że wysokość wydatków, związanych z kosztami eksploatacji oraz remontów i modernizacji lokali gminnych będzie stale wzrastać.

Tabela 18. Prognoza wydatków na gminny zasób mieszkaniowy.

Rodzaj wydatków	Wydatki wyrażone w tysiącach złotych w r.					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Eksploatacja	1200	1300	1400	1500	1600	1700
Remonty i modernizacja	0	12000	8000	11000	15000	15000
Ogółem wydatki:	1200	13300	9400	12500	16600	16700

Źródło: „Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejsce Piastowe”

Wydatki gminy związane z wypłatą dodatków mieszkaniowych przedstawia poniższe zastawienie

Tabela 19. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2004 – 2007

	2004	2005	2006	2007
Liczba wypłaconych dodatków	2	-	3	2
Kwota wypłaconych dodatków w zł	1266	-	2647	3190

Źródło: dane GOPS Miejsce Piastowe

Praktyki religijne.

Większość mieszkańców Gminy to wyznawcy Kościoła Rzymsko - Katolickiego. Nie obserwuje się jakiegokolwiek dyskryminacji na tle religijnym, a wiara jest czynnikiem spajającym społeczność Gminy. Wyrazem przywiązania mieszkańców do wiary i Kościoła jest dbałość o kapliczki przydrożne, których na terenie gminy znajduje się kilkadziesiąt.

W Miejscu Piastowym znajduje się Dom Macierzysty Zgromadzenia Księży Michalitów. W domu zakonnym przylegającym do kościoła w trzech pokojach mieszczą się pamiątki po błogosławionym Bronisławie Markiewiczu.

W Miejscu Piastowym rozwija się kult Sługi Bożego ks. Bronisława Markiewicza oraz kult maryjny Matki Boskiej Fatimskiej. Z tego powodu Miejsce Piastowe jest corocznie odwiedzane przez dziesiątki tysięcy pielgrzymów. W 1997 r. modlił się tutaj papież Jan Paweł II podczas swojej piątej pielgrzymki do Polski.

Przy Parafiach aktywnie działają następujące grupy duszpasterskie między innymi:

- Akcja Katolicka
- Franciszkański Zakon Świeckich
- Ministranci
- Schola
- Żywy Różaniec
- Rycerstwo Niepokalanej
- Domowy Kościół
- Parafialne zespoły charytatywne
- Koła Misyjne.

Działalność kulturalna.

Najbardziej aktywną instytucją, prowadzącą działalność kulturalną na terenie gminy jest GOK w Miejscu Piastowym. Jest samodzielną jednostką organizacyjną. Działa za pośrednictwem swoich filii, które zlokalizowane są w poszczególnych miejscowościach Gminy Miejsce Piastowe: Głowience, Łęzanach, Niżnej Łące, Rogach, Targowiskach, Widaczu, Wrocance, Zalesiu. Stanowią one integralną część Gminnego Ośrodka Kultury. Realizują jego założenia uwzględniając miejscowe potrzeby (środowisko lokalne). Siedziby filii znajdują się w Domach Ludowych w poszczególnych miejscowościach gminy.

W GOK na podstawie umowy o pracę zatrudnionych jest 14 osób. Ponadto w 2007 r. na umowę zlecenia zostali zatrudnieni dyrygenci (kierownicy) zespołów przygotowujący do koncertów i występów członków zespołów. Łączne przychody GOK w 2007 roku wyniosły 516 071,56 zł. Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Miejscu Piastowym w roku 2007 skoncentrowana była przede wszystkim na rozwoju działalności zespołów artystycznych. Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa w 15 zespołów artystycznych, co można uznać za duże osiągnięcie.

Tabela 20. Zespoły artystyczne działające w gminie Miejsce Piastowe

1	Kapela Ludowa „Piasty”	7	Miejsce Piastowe
2	Zespół Muzyczny „Rytm”	5	Miejsce Piastowe
3	Szkółka Orkiestry Dętej	14	Miejsce Piastowe
4	Orkiestra Dęta Targowiska	27	Targowiska
5	Zespół Śpiewaczy „Rogowice”	20	Rogi
6	Zespół Muzyczny „Maska”	4	Miejsce Piastowe
7	Zespół Muzyczny „Groowińscy”	6	Miejsce Piastowe
8	Zespół Śpiewaczy „Zalaski”	12	Zalesie
9	ZTL „Mali Pogórzanie”	60	Głowienka
10	Gminna Orkiestra Dęta	46	Miejsce Piastowe
11	Zespół Obrzędowy „Rogowice”	22	Rogi
12	ZTL „Pogórzanie”	24	Głowienka
13	Zespół Wokalny „Aur 1”		Lężany
14	Kapela Ludowa „Pogórzanie”		Głowienka
15	Szkółka Orkiestry Dętej		Targowiska

Źródło: Sprawozdanie GOK z 2007 roku

Drugim kierunkiem rozwoju działalności Domu Kultury i jego filii w minionym roku, był rozwój i poszerzanie oferty programowej, szczególnie w zakresie organizacji imprez z przeznaczeniem dla szerokiego grona odbiorców. Uczestniczą w organizacji cyklicznych imprez masowych np. Dni Głowienki, Kochanówka w Rogach, Biesiada Rogowska, Dożynki, Turniej Koła Gospodyń Wiejskich (Babaliga).

Oferta poszerzona została o spotkania biesiadne w poszczególnych miejscowościach gminy. Nową inicjatywą jest „Biesiada Zaleska Kół Gospodyń Wiejskich”. Wyjątkową skalę ogólnopolską jest impreza pod nazwą „Dni Jemenu w Gminie Miejsce Piastowe”. Pierwsza edycja z udziałem ambasadora Republiki Jemenu odbyła się w czerwcu 2007 roku. Celem tej imprezy jest nie tylko przybliżenie społeczeństwu tego jakże egzotycznego kraju, jego kultury obyczajów, ale również promocja gminy. Nową formą upowszechniania kultury jaka pojawiła się w kalendarzu imprez Gminnego Ośrodka Kultury jest Noworoczny Koncert Chórów, którego pierwsza edycja miała miejsce we Wrocance.

Zadaniem GOK jest także realizowanie działalności profilaktycznej. Zadania w tym zakresie filie realizują głównie poprzez organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży.

W ramach środków finansowych przekazywanych na program profilaktyki, filie organizowały różne przedsięwzięcia, których celem było przeciwdziałanie złym nawykom z jednoczesnym wskazaniem na inne formy spędzania czasu wolnego. Były to między innymi następujące przedsięwzięcia:

- turniej tenisa ziemnego pod hasłem „Gram czysto-nie biorę”,
- prelekcja pt: „Papierosy współczesna dżuma”,
- konkurs plastyczny pt: „Młodzież bez uzależnień”,
- dyskoteki pod hasłem „Taniec bez dymu”,
- klub dyskusyjny „Życie bez uzależnień”,
- pogadanka "Bezpieczne wakacje",
- konkurs plastyczny „Alkohol, narkotyki, papierosy - STOP!",
- dyskoteki z propagowaniem zabawy bezalkoholowej,
- pogadanki profilaktyczne: „Alkohol nie jest potrzebny by dobrze się bawić”, „Bądź odpowiedzialny za siebie”, „Bądź odpowiedzialny za innych”,
- „Zanim spróbujesz”, dyskusja na temat zagrożeń płynących z sięgania po alkohol i narkotyki,
- konkurs plastyczny „W zdrowym ciele, zdrowy duch”,
- warsztaty psychologiczne: „Uzależnienia wśród młodzieży”.

Tabela 21. Liczba uczestników i ilość wydarzeń organizowanych przez GOK w 2007 roku

1.	GŁOWIENKA	28	2700
2.	ŁĘŻANY	45	1200
3.	MIEJSCE PIASTOWE	42	1900
4.	NIŻNA ŁĄKA	25	1200
5.	ROGI	35	2100
6.	TARGOWISKA	20	1300
7.	WIDACZ	26	850
8.	WROCANKA	19	890
9.	ZALESIE	18	660
	RAZEM:	258	12800

Źródło: Sprawozdanie GOK z 2007 roku

GOK redaguje i wydaje także miesięcznik „Piastun”.

Ważną instytucją działającą na rzecz rozwoju kultury w gminie jest także Gminna Biblioteka Publiczna w Miejscu Piastowym oraz jej cztery filie w Głowience, Rogach, Targowiskach i Wrocance.

Prowadzą one działalność kulturalną w zakresie upowszechniania czytelnictwa. Zatrudnionych jest tu 2 pracowników merytorycznych pełnoetatowych, 5 na pół etatu oraz główny księgowy na 1/4 etatu.

Z budżetu gminy w 2007 r. na dotację na utrzymanie GBP i filii przeznaczono 220 000 zł. Otrzymana została również dotacja od Biblioteki Narodowej na dofinansowanie zadań w ramach Programu Operacyjnego Priorytetu Promocja Czytelnictwa - Rozwój księgozbiorów bibliotek w wysokości 10 500 zł.

W 2007 r. w GBP i filiach wypożyczono ogółem 41667 woluminów. W tym literatury pięknej dla dorosłych 16 348, literatury pięknej dla dzieci 19759, a literatury popularno-naukowej 5560 woluminów. Znaczny wzrost wypożyczeń literatury pięknej dla dzieci nastąpił dzięki całorocznemu konkursowi na najaktywniejszego czytelnika pod hasłem „Czytaj i zachęcaj”. Konkurs został przeprowadzony w całej, gminnej sieci bibliotecznej. Wypożyczenia w porównaniu z rokiem 2006 wzrosły ogółem o 5580 woluminów. Powyższa tabela szczegółowo przedstawia ilość i strukturę wypożyczeń w poszczególnych bibliotekach naszej gminy.

Tabela 22. Ilość wypożyczeń w GBP i filiach w 2007 roku

Miejsce Piastowe	17736	6577	8357	2802	317
Głowienka	5414	2301	2574	539	5
Rogi	5430	2120	2716	594	15
Targowiska	6806	2308	3607	891	118
Wrocanka	6281	3042	2505	734	237
Razem	41667	16348	19759	5560	692

Zródło: Sprawozdanie GBP z 2007 roku

Biblioteki prowadzi także inne formy działalności na przykład:

- cykl spotkań dla dzieci pod hasłem „Ferie z biblioteką”,
- konkurs czytelniczy pt. "Najlepszy znawca baśni".
- konkurs plastyczny „Ilustracje do utworów Marii Kownackiej”

- konkurs czytelniczy pod hasłem „Czytaj i zachęcaj”, który ma na celu zaktywizowanie i utrwalenie systematyczności czytania wśród czytelników dziecięcych.
- konkurs „Projektujemy pisanki”
- cykliczna impreza „Tydzień Bibliotek”.
- lekcje biblioteczne dla uczniów z gimnazjum pt. „Katalogi komputerowe i kartkowe — rodzaje i sposoby wyszukiwania”,
- wystawa książek pt. „Ciekawe fakty z życia książek i bibliotek”
- quiz pt. „Sławni autorzy - znane książki”, w czasie którego dzieci mogły wykazać się znajomością literatury dziecięcej,
- cykl zajęć literacko plastycznych pod nazwą „Bajkowy pociąg”,
- konkurs „Jesień w oczach dziecka”

W 2007 roku GBP wzięła udział w Regionalnym Konkursie Graniowym "Równać Szanse 2007" i otrzymała dotację w kwocie 5800 zł na realizację w 2008 r. projektu „Z tradycją w przyszłość”.

Zdrowie i opieka zdrowotna.

Na terenie Gminy Miejsce Piastowe działa 1 Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej, obejmujący 5 ośrodków zdrowia: w Miejscu Piastowym, Łęzanach, Głowience, Widaczu i Targowiskach. Są one położone w punktach strategicznych umożliwiających łatwe dotarcie do nich mieszkańcom z pozostałych wsi (Zalesia, Niżnej Łąki, Wrocanki i Rogów).

Na terenie Gminy działają również 2 Niepubliczne ZOZ: „Dębinka” w Targowiskach oraz „Vita”

w Miejscu Piastowym, mający dodatkowo swój punkt lekarski w Rogach.

Ośrodki zdrowia działające w ramach SPG ZOZ są na bieżąco remontowane i wyposażane w nowoczesny sprzęt. Do 2006 r. udało się zmodernizować 4 ośrodki zdrowia. W 2004 r. w pomieszczeniach znajdujących się w Szkole Podstawowej w Widaczu został otworzony ośrodek zdrowia. W grudniu 2005 r. otworzono nowy ośrodek zdrowia w Targowiskach w zaadaptowanych na ten cel pomieszczeniach znajdujących się w SP w Targowiskach. Znajdują się w nim: gabinet stomatologiczny oraz gabinet lekarsko - zabiegowy. Ośrodki zdrowia w Miejscu Piastowym i Głowience zostały w 2005 r. gruntownie wyremontowane. Remont OZ w Miejscu Piastowym i Głowience został częściowo sfinansowany ze środków pieniężnych pochodzących PFRON, uzyskanych na likwidację barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.

Ośrodek zdrowia w Łęczanach mieści się w pomieszczeniach znajdujących się w domu ludowym. W chwili obecnej wszystkie ośrodki są wyposażone w nowy sprzęt, którego liczba stale jest zwiększana. W szczególności dla potrzeb rehabilitacji zakupiono nowy sprzęt służący poprawie jakości świadczonych usług rehabilitacyjnych. Zakup sprzętu rehabilitacyjnego został w połowie sfinansowany z pozyskanych od PFRON środków finansowych.

W SPG ZOZ w Miejscu Piastowym zatrudnionych jest:

- lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej - 7,
- lekarzy stomatologów - 3 (w tym 1 na umowie zlecenie),
- lekarzy specjalistów - 3,
- położnych - 2,
- pielęgniarek - 11,
- rehabilitantów – 7.

Publiczny zakład opieki zdrowotnej udziela świadczeń z zakresu rehabilitacji, ginekologii, stomatologii oraz podstawowej opieki zdrowotnej. Dodatkowo realizowana jest opieka nocna pielęgniarki, programy profilaktyczne oraz protetyka. Ogółem w 2007 roku na terenie gminy udzielono 56540 porad medycznych (dane GUS).

Na terenie Gminy działają 3 apteki (6 magistrów farmacji), średnio na jedną aptekę przypada 4489 mieszkańców.

Sport i rekreacja.

Sport w Gminie rozwija się dość prężnie. Działa 11 klubów sportowych, tym 3 Ludowe Kluby Sportowe, 3 Ludowo-Uczniowskie Kluby Sportowe i 5 Uczniowskie Kluby Sportowe.

Tabela 23. Kluby sportowe w Gminie Miejsce Piastowe

Głowienka	1	-	1
Łęczany	-	-	1
Miejsce Piastowe	1	-	1
Niżna Łąka	1	-	-
Rogi	-	1	-
Targowiska	-	1	1
Widacz	-	1	-
Wrocanka	-	-	1
Zalesie	-	-	-
R a z e m:	3	3	5

Źródło: Raport o stanie Gminy

Większość klubów prowadzi sekcje piłki nożnej, ale działają także sekcje tenisa stołowego, piłki siatkowej oraz lekkoatletyczna,

Tabela 24. Sekcje sportowe w poszczególnych klubach

1.	Ludowy Klub Sportowy w Głowience	Piłka nożna
2.	Ludowo - Uczniowski Klub Sportowy „Partyzant” Malbud w Targowiskach	Piłka nożna
3.	Ludowy Klub sportowy „TOP” w Niżnej Łące	Piłka nożna, tenis stołowy
4.	Ludowo - Uczniowski Klub Sportowy „BURZA” Rogi	Piłka nożna, tenis stołowy lekkoatletyka
5.	Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” w Głowience	Piłka nożna, rekreacyjno - sportowa
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Błyskawica” w Łęzanach	Piłka nożna, tenis stołowy
7.	Uczniowski Klub Sportowy „PIASTEK” w Miejscu Piast.	Piłka nożna
8.	Uczniowski Klub Sportowy „Orion” Targowiska	Piłka nożna, piłka siatkowa
9.	Uczniowski Klub Sportowy „Tornado” we Wrocance	Piłka nożna, piłka siatkowa tenis stołowy
10.	Ludowo - Uczniowski Klub Sportowy „Tajfun” w Widaczu	Tenis stołowy
11.	Ludowy Klub Sportowy „PIAST” w Miejscu Piastowym	Piłka nożna

Źródło: Raport o stanie Gminy

Gmina dysponuje następującymi obiektami sportowymi:

- 5 stadionów w Głowience, Miejscu Piastowym, Rogach, Targowiskach, Wrocance,
- boiska sportowe: przy wszystkich szkołach oraz w Niżnej Łące i w Zalesiu,
- hale sportowe przy szkołach w: Miejscu Piast., Targowiskach, Wrocance, Łęzanach, Rogach.

Obecnie Miejsce Piastowe przystąpiło do programu Ministerstwa Sportu i Turystyki "Moje Boisko - Orlik 2012". Założeniem programu jest udostępnienie społeczeństwu możliwości aktywnego uprawiania sportu. W ramach projektu powstanie kompleks dwóch boisk: boisko piłkarskie oraz boisko wielofunkcyjne. Przewidywana jest również budowa budynku sanitarno-szatniowego oraz placu zabaw. Inwestycja ma być zlokalizowana

w pobliżu Zespołu Szkół Publicznych w Miejscu Piastowym, a jej zakończenie planuje się jeszcze w tym roku. Boiska wyposażone będą w niezbędny sprzęt sportowy, to jest:

- boisko piłkarskie – bramki o wymiarach 2 x 5 m, chorągiewki przegubowe do zaznaczania narożników boiska,
- boisko wielofunkcyjne – stalowe kosze do piłki koszykowej (regulowane na wysokość), siatka do piłki siatkowej rozpięta na słupach.

Na terenie nowego obiektu zlokalizowany będzie także budynek sanitarno-szatniowy i plac zabaw.

Edukacja i placówki oświatowe.

Obsługą oświaty na terenie Gminy Miejsce Piastowe zajmuje się Ośrodek Administracji Szkolnej w Miejscu Piastowym. OAS wykonuje obsługę szkół prowadzonych przez Gminę w zakresie finansów, administracji, organizacji, remontów

i realizacji zadań inwestycyjnych. Nadzoruje 7 szkół podstawowych oraz Zespół Szkół Publicznych w Miejscu Piastowym. Na terenie Gminy funkcjonują również 2 Społeczne Gimnazja w Targowiskach i Rogach oraz Michalicki Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych.

Powyższe szkoły zapewniają edukację na wysokim poziomie. Sieć szkół jest zrationalizowana i dostosowana do lokalnych potrzeb. Kadra pedagogiczna to łącznie 175 nauczycieli. Jest wykształcona i dobrze przygotowana do działalności dydaktycznej

i wychowawczej. Duża grupa nauczycieli ma przygotowanie do nauczania dwóch przedmiotów. Kwalifikacje kadry nauczycielskiej to: 167 nauczycieli z wykształceniem magisterskim, 2 Kolegium Nauczycielskie, 6 licencjat. Nauczycieli dyplomowanych jest 94, kontraktowych 32, mianowanych 40, stażystów 9.

Zestawienie liczby nauczycieli i uczniów w poszczególnych placówkach oświatowych w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Dane dotyczące liczby nauczycieli i uczniów szkół (w latach 2002 – 2007)

1.	SP Głowienka	26,54	20,06	233	179
2.	SP Łęczany	20,72	17,26	177	147
3.	SP Rogi	23,46	21,17	212	205
4.	SP Targowiska	15,77	15,98	167	155
5.	SP Wrocanka	12,95	10,63	119	97
6.	SP Zalesie	9,90	10,59	115	95
7.	SP Widach	11,20	10,64	68	55
8.	SP Miejsce Piastowe	21,79	17,90	173	156
9.	Publiczne Gimnazjum	27,84	20,63	319	221
10.	Społeczne Gimnazjum Rogi	-	-	-	104
11.	Społeczne Gimnazjum Targowiska	-	-	128	139
Ogółem:				1783	1553

Źródło: dane Ośrodka Administracji Szkolnej w Miejscu Piastowy

Z powyższego zestawienia wynika, że poziom zatrudnienia nauczycieli w latach 2002 – 2007 w poszczególnych placówkach ma tendencję spadkową. Można zauważyć także spadek liczby uczniów w analizowanym okresie np. w Publicznym Gimnazjum dość znaczny, bo o blisko 100 uczniów. Tylko w Społecznym Gimnazjum w Targowiskach liczba uczniów nieznacznie wzrosła. Aktualnie zmniejszająca się liczba uczniów nie grozi likwidacją placówek. Aktualna sieć szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego odpowiada lokalnym potrzebom i zaspokaja rzeczywiste oczekiwania społeczne. Zgodnie z prognozą demograficzną systematycznie zmniejsza się liczba dzieci w wieku szkolnym i niezbędne będzie optymalizowanie sieci i struktury placówek oświatowych.

W szkołach prowadzone są następujące zajęcia pozalekcyjne:

- kółka przedmiotowe,
- zespoły muzyczne,
- kółka szachowe,
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze,
- zajęcia rekreacyjno – sportowe.

Dostęp do Internetu mają wszystkie szkoły.

O wysokim poziomie edukacji świadczą wyniki uczniów gminnych szkół na olimpiadach i konkursach przedmiotowych oraz średnie wyniki z testów kompetencyjnych.

Wyniki egzaminu po 6-tej klasie w 2007 dla uczniów z gminy są wyższe od średniej w powiecie, województwie i kraju. Przedstawiają się następująco:

Średni wynik w punktach	28,9	26,8	26,8	26,2
-------------------------	------	------	------	------

Średnia uzyskana przez gimnazjalistów w 2007 roku w części humanistycznej także są wyższe od średniej krajowej i wojewódzkiej:

Średni wynik w punktach	32,7	32,9	32,02	31,48
-------------------------	------	------	-------	-------

Nieco niższe są wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2007 roku w części matematyczno – przyrodniczej

Średni wynik w punktach	24,5	25,4	25,18	25,31
-------------------------	------	------	-------	-------

Obecnie w gminie 14 dzieci objętych jest indywidualnym nauczaniem. Żadne z dzieci z terenu Gminy nie korzysta obecnie z edukacji poza gminą.

Michalicki Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Ks. Bronisława Markiewicza (dawniej Zespół Szkół Zawodowych) w Miejscu Piastowym ma prawie stoletnią tradycję w kształceniu zawodowym na Podkarpaciu. W szkole zdobyło zawód kilkanaście tysięcy młodych ludzi. Od września 2000 roku organem prowadzącym szkołę jest Zgromadzenie Św. Michała Archanioła (Księża Michaelici). Mimo, że jest prowadzona przez Zgromadzenie jest nadal szkołą publiczną tzn. zapewnia bezpłatne nauczanie i realizuje programy nauczania zgodne z prawem oświatowym

Obecnie szkoła ma ponad 600 uczniów, którzy uczęszczają do:

1) Liceum Ogólnokształcące 3-letnie:

- Liceum Ogólnokształcące Humanistyczne
- Liceum Ogólnokształcące Językowe
- Liceum Ogólnokształcące Biologiczno-Chemiczne.

2) Technika 4-letnie:

- Technikum Poligraficzne
- Technikum Informatyczne
- Technikum Cyfrowych Procesów Graficznych
- Technikum Drzewne;

3) Technikum Uzupełniające 3-letnie po Zasadniczej Szkole Zawodowej – kierunek stolarz;

4) Zasadnicza Szkoła Zawodowa 3-letnia z kierunkami: stolarz, tapicer, monter instalacji i urządzeń sanitarnych;

5) Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna 3-letnia z kierunkami: stolarzy tapicer.

Uczniowie spoza gminy (także z innych szkół) mogą korzystać z internatu. Internat Michalickiego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych to obiekt zapewniający swoim mieszkańcom wysoki standard: świetna baza lokalowa: pokoje 1-osobowe, 2-osobowe, świetlica, siłownia, boisko sportowe, teren wokół internatu to park - dobre miejsce do odpoczynku i rekreacji, niewielka odległość do szkoły - ok. 300 metrów.

Ciekawą inicjatywą jest "Fundusz Stypendialny im. Prof. Wdowiarzy" prowadzony przez Stowarzyszenie Miłośników Wsi Rogi. W latach 2006 – 2007 organizacji tej udało się pozyskać na ten cel od Fundacji Edukacyjna Przedsiębiorczości oraz Fundacji Wspomagania Wsi dotację w łącznej wysokości 47800 zł.

Słabą stroną edukacji na terenie gminy jest edukacja przedszkolna. Do klas „0” przy ośmiu szkołach podstawowych uczęszcza łącznie 187 dzieci. Do 6 oddziałów przedszkolnych uczęszcza 125 dzieci.

Tabela 26. Edukacja przedszkolna na terenie gminy

ODDZIAŁY (SZKOŁY)	LICZBA DZIECI W ODDZIAŁACH „0”	LICZBA ODDZIAŁÓW	LICZBA DZIECI W ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH	LICZBA ODDZIAŁÓW	OGÓLEM
S.P. GŁOWIENKA	30	2	25	1	55
S.P. ŁĘŻANY	44	2	15	1	59
S.P. MIEJSCE PIASTOWE	24		36	2	60
S.P. ROGI	26		23	1	49
S.P. TARGOWISKA	25		26	1	51
S.P. WIDACZ	10		-	-	10
S.P. WROCANKA	12		-	-	12
S.P. ZALESIE	16		-	-	16
RAZEM:	187	10	125	6	312

Źródło: dane Ośrodka Administracji Szkolnej w Miejscu Piastowy

Gmina stara się o zorganizowanie edukacji przedszkolnej we Wrocance, Zalesiu i Widaczu m.in. w oparciu o środki zewnętrzne.

Inicjatywy służące rozwojowi rynku pracy i ograniczaniu bezrobocia.

Na terenie gminy realizowanych jest kilka inicjatyw, służących wsparciu osób bezrobotnych m.in.:

- Centrum Kształcenia na Odległość na Wsiach w Rogach, które działa w pomieszczeniach świetlicy GOK. Jest to jeden z dwóch w powiecie krośnieńskim i 379 w całej Polsce, multimedialny ośrodek oświatowo – kulturalny z dostępem do bogatej oferty szkoleniowej. Centrum posiada nowoczesny sprzęt umożliwiający dostęp do platformy e-learningowej. Z pomocą platformy można skorzystać z szerokiej gamy kursów podnoszących kwalifikacje, przygotowujących do matury itp.

Centrum Kształcenia na Odległość na Wsiach w Rogach w okresie wakacyjnym w 2008 roku zorganizował bezpłatne kursy „Podstawy obsługi komputera”. Program kursu obejmuje głównie praktyczne wykorzystanie Programu Word (pisanie, formatowanie tekstu) oraz Internet (poczta elektroniczna, poruszanie się po stronach www.)

- Biuro Funduszy Pomocowych, do zadań które w szczególności należy:

- pozyskiwania środków pomocowych i pozabudżetowych na zadania realizowane przez Gminę,

- uczestniczenia w przygotowywaniu i realizacji projektów finansowych ze środków pomocowych,
- współpraca z Referatami przy opracowywaniu programów rozwoju z wykorzystaniem funduszy pomocowych,
- monitorowanie i nadzór nad realizacją wdrożenia projektów,
- współpraca z Referatem FP w sprawach obsługi finansowej projektów oraz sporządzania sprawozdań w tym zakresie,
- współpraca z lokalnymi partnerami i organizacjami pozarządowymi
- w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie zadań funduszami zewnętrznymi,
- turystyki, promocji Gminy i kontaktów zagranicznych;

Gmina ma duże doświadczenie i sukcesy w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych. Świadczy o tym poniższe zestawienie dotacji, które pozyskały Urząd oraz organizacje z Gminy Miejsce Piastowe o ostatnich latach.

Gmina Miejsce Piastowe	Budowa sieci wodociągowej w Targowiskach	SAPARD	1.092.154	2004
Gmina Miejsce Piastowe	Budowa sieci wodociągowej w Zalesiu	SAPARD	427.173,23	2004
Gmina Miejsce Piastowe	„Szkolne Ośrodki Kariery” – Publiczne Gimnazjum w Miejscu Piastowym	Podkarpacka Wojewódzka Komenda OHP w Rzeszowie	10.000	2004
Gmina Miejsce Piastowe	Modernizacja (przebudowa) drogi gminnej ul. Polnej w Głowience	SAPARD	189.443,77	2004
Gmina Miejsce Piastowe	Modernizacja ulicy Cichej w Miejscu Piastowym		39.208,83	2004
Gmina Miejsce Piastowe	Likwidacja barier w Ośrodku Zdrowia w Głowience i Miejscu Piastowym	PFRON	26.365	2005
Gmina Miejsce Piastowe	Wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, zakup niezbędnego sprzętu służącego poprawie jakości	PFRON	10.520	2005

	świadczonych usług w zakładzie rehabilitacji SPG ZOZ w Miejscu Piastowym			
Stowarzyszenie Miłośników Wsi Rogi	"Sołtysowe kino"	Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży - V edycja „Make a connection – Przyłącz się!”	4.500	2005
Gmina Miejsce Piastowe	Rozwój Gminnego Centrum Informacji w Miejscu Piastowym	Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	10.000	2005
Gmina Miejsce Piastowe	Budowa chodnika dla pieszych przy drodze krajowej nr 9 w Rogach		325.000,01	2004-2005
Gmina Miejsce Piastowe	Remont i doposażenie obiektów publicznych pełniących funkcje kulturalne w Głowience	SPO	372 528,22	2005-2006
Gmina Miejsce Piastowe	Przebudowa drogi gminnej – ulicy Szewskiej w miejscowości Targowiska		670 917,81	2006
Stowarzyszenie Miłośników Wsi Rogi	"Beskidnicy - ludzie gór"	Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży - V edycja „Make a connection – Przyłącz się!”	4.500	2006
Stowarzyszenie Miłośników Wsi Rogi	"Fundusz Stypendialny im. Prof. Wdowiarzy"	Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości Fundacja Wspomagania Wsi	13.600	2006
Stowarzyszenie Miłośników Wsi Rogi	Na wieczory!!!	Akademia Filantropii w Polsce	8.000	2006
Gmina Miejsce Piastowe	Przebudowa drogi gminnej – ulicy Potockiego w miejscowości Łężany	ZPORR	668 090,09	2006
Gmina Miejsce Piastowe	Rozbudowa Szkoły Podstawowej o budynek sali gimnastycznej w Rogach – etap II	ZPORR	1 202 977	2006
Stowarzyszenie Miłośników Wsi Rogi	"Fundusz Stypendialny im. Prof. Wdowiarzy"	Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości Fundacja Wspomagania Wsi	34.200	2007

Obecnie na terenie gminy realizowany jest projekt „Wieś z przyszłością, przyszłość na wsi” – program podnoszenia kwalifikacji mieszkańców wsi, realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich. Projekt obejmuje organizację szkoleń językowych i komputerowych dla mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe w wieku powyżej 40 lat.

W ramach projektu w czterech miejscowościach gminy zorganizowane zostaną bezpłatne kursy języka angielskiego oraz obsługi komputera. Projekt realizowany jest we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi: Towarzystwem Przyjaciół Targowisk, Stowarzyszeniem Miłośników Wsi Rogi, Stowarzyszeniem Rozwoju i Promocji Wsi Głowienka oraz Stowarzyszeniem „Nasza Wrocanka”.

W Gminie Miejsce Piastowe prowadzone jest zatrudnianie pracowników w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych oraz w 2006 roku rozpoczęto organizację prac społecznie użytecznych dla bezrobotnych z terenu Gminy. Ponadto, celem zdobywania przez młodych ludzi doświadczeń w pracy zawodowej, organizowane są również staże absolwenckie. W tym celu Urząd Gminy Miejsce Piastowe współdziała z Powiatowym Urzędem Pracy w Krośnie. Aktywizowanie bezrobotnych z terenu Gminy Miejsce Piastowe w 2008 roku przedstawiało się następująco:

- roboty publiczne – 8 osób;
- staże absolwenckie – 3 osoby (czwarta w IV kwartale);
- prace społecznie użyteczne – łącznie 21 osób.

Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne

Przestępczość.

Bezpieczeństwa publicznego i ładu społecznego w Gminie Miejsce Piastowe strzegą funkcjonariusze z lokalnego Posterunku Policji. Na podstawie danych przygotowanych przez Policję można stwierdzić, że największe zagrożenie stanowią dla bezpieczeństwa kolizje drogowe (85 w 2006 roku i 96 w 2007 roku). Drugim pod względem częstości występowania rodzajem czynów przestępczych jest przemoc w rodzinie – powyżej 30 rocznie. Ponad 20 przypadków rocznie notuje się kradzieży oraz prowadzenia pojazdów mechanicznych pod wpływem alkoholu.

Zestawienie czynów przestępczych dokonywanych na terenie gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Przestępczość w gminie Miejsce Piastowe w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	2006	2007
Kradzież cudzej rzeczy	20	22
Kradzież z włamaniem	12	14
Przestępstwa rozbójnicze	0	0
Kradzieże pojazdów	1	1
Bójki i pobicia	6	6
Przestępczość gospodarcza	0	0
Nietrzeźwi kupujący	28	21
Kolizje drogowe	85	96
Wypadki drogowe	14	8
Przemoc w rodzinie	32	35
Inne	0	0

Źródło: Dane Posterunku Policji w Miejscu Piastowym

W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego działają także jednostki OSP.

W Gminie Miejsce Piastowe działa 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, zrzeszających 330 osób.

Ochrona przeciwpożarowa jest zadaniem własnym Gminy. W minionej kadencji z gminnego budżetu przeznaczono na ten cel 555 780 zł. Spoza budżetu pozyskano środki w wysokości ponad 190 000 zł, co stanowi 25% wszystkich funduszy przeznaczonych na utrzymanie i wyposażenie OSP. Dążeniem Gminy jest systematyczne wyposażanie jednostek w bardziej nowoczesny sprzęt, czego dowodem jest nowy lekki samochód gaśniczy Ford, który zastąpił w OSP Wrocanka wysłużonego Żuka. Oprócz bieżącego utrzymania remiz, zatrudnienia kierowców, wydatków na paliwo, odpłatności za udział w akcjach gaśniczych, likwidacji skutków powodzi zakupiono również nowoczesny sprzęt ratowniczy (4 pompy szlamowe, piłę spalinową do drewna, 3 agregaty prądotwórcze, 2 pompy pływające, 2 radiostacje nasobne) oraz indywidualne wyposażenie strażaków umożliwiające sprawne i bezpieczne prowadzenie akcji ratowniczych. W dalszym ciągu w miarę posiadanych środków przewiduje się doposażenie kolejnych jednostek w nowoczesny sprzęt gaśniczy.

OSP wyposażone są w 5 średnich oraz 5 lekkich samochodów gaśniczych. Ważniejszy sprzęt przeciwpożarowy to także: 16 motopomp Polonia, 1 motopompa Spec-Poż, 4 pompy pływające, 7 pomp szlamowych, 4 agregaty prądotwórcze, 5 pił motorowych, 1 piła do cięcia betonu i stali, 1 walizka przedlekarska, 11 radiotelefonów samochodowych, 4 radiotelefony przenośne.

Wszystkie jednostki wyposażone są w środki ochrony osobistej /mundury bojowe, hełmy, obuwie, pasy z toporkami, rękawice ochronne/

Systematycznie odnotowuje się zwiększenie wyjazdów do palących się traw, usuwania skutków powodzi, wypadków drogowych i innych miejscowych zagrożeń. Ogółem do pożarów i miejscowych zagrożeń w ciągu minionych 4 lat wyjeżdżano 446 razy. W działaniach gaśniczych uczestniczyło około 2920 osób.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Na terenie Gminy oprócz OSP, LKS, KGW działają następujące organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Miłośników Wsi Rogi – 52 członków
- Towarzystwo Przyjaciół Targowisk – 50
- Stowarzyszenie Przyjazna Szkoła – 68
- Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Łęczany – 23
- Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Wsi Głowienka – 25
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Nizna Łąka – 25
- Stowarzyszenie Nasza Wrocanka - 32

Organizacje te podejmują działania zakresie:

- ochrony dziedzictwa kulturowego w danej miejscowości,
- działalności oświatowej, kulturalnej i artystycznej na rzecz danej miejscowości,
- szeroko pojętego rozwoju społeczności lokalnej.

W celu stworzenia stałego i stabilnego partnerstwa między Gminą a organizacjami pozarządowymi, oraz określenia zasad i obszarów wzajemnej współpracy co roku opracowywany jest „Program współpracy Gminy Miejsce Piastowe z organizacjami pozarządowymi oraz organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”.

Na 2008 rok Program ten został przyjęty uchwałą Rady Gminy Nr XVI/146/08 z dnia 7 marca 2008 roku.

Celem wprowadzenia Programu jest:

- umocnienie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za lokalną wspólnotę, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- wypracowanie modelu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Gminą, stworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców,
- wprowadzanie nowatorskich oraz bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców, uzupełnienie działań Gminy w zakresie nie objętym przez struktury samorządowe.

W ramach współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi rozróżnia się następujące formy wsparcia:

- finansowe - udzielenie środków finansowych na realizację zadań publicznych, które następuje na zasadach i w formach przewidzianych w ustawie,
- pozafinansowe — udzielenie wsparcia obejmuje następujące formy: doradztwo, pomoc merytoryczną, bieżącą wymianę informacji pomiędzy administracją a organizacjami pozarządowymi, organizowanie szkoleń dla członków organizacji pozarządowych, udostępnianie lokali na spotkania, pomoc w zakresie pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł, w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, pomoc w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych, promocja działalności organizacji poprzez publikowanie informacji i ogłoszeń dotyczących bieżącej działalności na łamach gazety gminnej oraz na stronach internetowych Urzędu Gminy.

W celu sprawnej realizacji zadań gminy, wynikających z ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, Wójt Gminy Miejsce Piastowe wyznaczył pracownika, którego zadaniem jest współpraca z organizacjami pozarządowymi i zapewnianie przepływu informacji pomiędzy władzami samorządowymi a przedstawicielami poszczególnych organizacji. Wójt Gminy co kwartał organizuje spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych w celu omówienia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W styczniu 2008 roku Gmina przystąpiła do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Kraina Nafty". W skład Lokalnej Grupy działania oprócz Miejsca Piastowego wchodzi przedstawiciele Dukli, Iwonicza Zdroju, Chorkówki i Jedlicza. W ramach LGD organizowane są spotkania samorządowców, przedsiębiorców, gospodarstw agroturystycznych, organizacji pozarządowych i mieszkańców gmin. Priorytetem jest przedstawienie możliwości skorzystania z funduszy europejskich na inwestycje w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Ponadto spotkania służą przygotowaniu Strategii Rozwoju Lokalnego, w której zostaną określone cele, na jakie Lokalna Grupa Działania będzie mogła przekazywać pieniądze w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Oś IV LEADER.

14. Podsumowanie.

Niniejsza strategia powinna być opracowaniem „żywym” tzn. reagującym na zmieniające się potrzeby społeczne i problemy lokalne. Dlatego wartością niniejszego dokumentu strategicznego jest jego praktyczny charakter. Zawiera ono bowiem blisko 200 konkretnych zadań rekomendowanych do wykonania w Gminie Miejsce Piastowe w latach 2008 – 2014. To plan ambitny, ale realny do realizacji, biorąc pod uwagę możliwości pozyskiwania finansowych środków zewnętrznych w okresie programowania 2007-2013. Jednak realizacji tych zadań wymaga współdziałania różnych podmiotów życia społecznego w Gminie – Urzędu Gminy i jego jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorców. Powodzenie realizacji celów strategicznych uzależnione jest od przyjęcia przez społeczność lokalną tej strategii za własną, akceptacji i utożsamienia się mieszkańców Gminy z zapisanymi w dokumencie działaniami. Nie jest to bowiem wyłącznie strategia „zadaniowa” dla GOPS w Miejscu Piastowym, bo ośrodek bez wsparcia innych instytucji, podmiotów i samych mieszkańców nie będzie w stanie zrealizować zawartych w dokumencie celów. Konieczna jest współpraca, najlepiej międzysektorowa (samorząd – organizacje pozarządowe – biznes). Powstanie lokalnych koalicji i partnerstw, oprócz zwiększenia efektywności podejmowanych inicjatyw, znacznie zwiększa szansę na pozyskiwanie funduszy unijnych.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Wiktor Skwara